

Årsmelding 2024

HOL
KOMMUNE

1. Rådmannens resultatvurdering.....	4
Plan / Styringsdokumenter.....	8
Årshjul – Politikk og administrasjon	8
Hol i 2024.....	9
Politisk virksomhet.....	11
2. Krisehendelser i 2024.....	13
3. Handlingsprogram 2024-2027 – Resultater og status.....	14
Samfunnskvaliteter.....	15
Befolkning og bolig.....	15
Folkehelse	17
Kultur og frivillighet	18
Livsløp.....	21
Hol som oppvekstkommune	21
Kvalitetsresultater barnehage og grunnskole	23
Hol som helse- og omsorgskommune.....	24
Arbeid og næringsutvikling.....	30
Eksisterende næringer	30
Ny næringsutvikling og innovasjon.....	30
Infrastruktur.....	31
Samferdsel	31
Teknisk infrastruktur	32
Samfunnssikkerhet og beredskap	33
4. Organisasjonen Hol kommune.....	34
Sykefravær i Hol kommune i 2024.....	38
Likestilling og tiltak mot diskriminering	39
5. Økonomiområdet.....	42
Driftsinntekter	42
Driftsutgifter.....	44
Finansinntekter – og utgifter.....	46
Investeringsregnskapet	47
Årsavslutningsdisposisjoner	50
Fondsbeholdning.....	52
Lånegjeld og rente.....	53
6. Kontroll med virksomheten	57
Oversikt avvik 2024	59
Kontrollutvalget.....	61
7. Tjenestemrådenes resultater i forhold til budsjett og premisser.....	63

Sentraladministrasjonen.....	63
Kultur- og oppvekstsektoren.....	65
Helse og omsorgssektoren.....	73
Teknisk sektor	76

Forsidebilde: Statue ved Høgehaug. Foto: Hol kommune

1. Rådmannens resultatvurdering

Årsmeldingen er en tilbakemelding om tjenesteleveransen i kommunen, og om målsetningene i kommuneplanens samfunnsdel. Den skal redegjøre for vesentlige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Årsmeldingen for 2024 er bygget opp med samme inndeling som Handlingsprogram og økonomiplan 2024-2027.

I stortingsmelding nr. 9 – 2024 Totalberedskapsmeldingen, er det pekt spesielt på kommunenes ansvar for å planlegge- og dimensjonere beredskapen i samsvar med det trusselbildet vi ser både globalt, nasjonalt og regionalt. Dette legger ytterligere press på kommunene i forhold til å ivareta sin lokale beredskapsplikt, jfr. Forskrift om kommunal beredskapsplikt. Vi har sett gjennom hele 2024 at kravene til kommunene har blitt skjerpet på dette området.

Rådmann opplever en betydelig økt mengde arbeid knyttet til forvaltningsmessige oppgaver. Dette er oppgaver som dreier seg om kontroll, tilsyn, klagebehandling, rettsforhandlinger m.m. Omfanget og kompleksiteten er stadig økende.

Ved utgangen av 2024 er folketallet **4527 innbyggere** i kommunen. Dette er en økning med 31 personer fra året før. Årsak til dette er en netto innflytting, og det kan ha sammenheng med integrering av flyktninger og tildeling av boligtilskudd.

Den **politiske møtevirksomheten** har blitt avholdt på kommunehuset i 2024, og kommunestyremøtene har blitt overført i Radio Hallingdal og via Kommune-TV. Kommunestyret behandlet 170 saker, mens formannskapet behandlet 161 saker og Utvalg for plan og utvikling behandlet 100 saker i 2024.

Handlingsprogrammet for 2024 inneholder vedtatte tiltak for å oppfylle målsetningene i Kommuneplanens samfunnsdel. Det er 11 plantemaer fordelt på områdene samfunnskvalitet, livsløp, arbeid og næringsutvikling og infrastruktur. Plantemaene har hver sine målsetninger som til felles skal oppfylle visjonen:

Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.

For hvert av tiltakene gis det en rapportering med trafikklysmetoden. Av de 64 tiltakene er 7 ferdigstilt og 39 er i rute, men det er enkelte store prosjekter som pågår over flere år og vil kreve store ressurser i tiden som kommer.

Organisasjonen Hol kommune er inndelt i tre sektorer, i tillegg til sentraladministrasjonen. I 2024 er det gjort noen endringer ved at Helse – og omsorgssektoren er samlet til fem virksomhetsområder, og personalavdelingen er en del av HR- og organisasjonsenheten.

I 2024 var det 645 ansatte i Hol kommune, en økning med 38 fra 2023. Dette tilsvarer 505 årsverk, som er økt med 9 årsverk fra 2023. Det er i Helse – og omsorgssektoren det er størst økning i antall medarbeidere, grunnet i at vi har gått over til fast ansettelse av legeårsverk og rekruttering av sykepleiere og helsefagarbeidere.

Det samlede sykefraværet i 2024 var 9,75 % som er opp fra 9,1 % i 2023. Det er økt fokus på å redusere langtidsfraværet, og personalavdelingen har dialog med alle virksomhetsledere for å kartlegge dette, og finne gode virkemidler, løsninger og avklaringer.

I 2024 er flere organisasjonsovergripende reglementer og retningslinjer revidert og vedtatt i Partssammensatt utvalg. Det som er revidert er blant annet Rutine for rekruttering og tilsetning, ny lønnspolitisk plan og nye sykefraværsretningslinjer.

Compilo er tatt i bruk som kommunens kvalitets – og avvikssystem. Det ble registrert i alt 475 avvik i 2024. Hoveddelen av avvikene er registrert i helse og omsorg (65 %), og dernest i oppvekst og kultur (20%). Ikke alle tjenesteområder har registrert avvik. 49 % er registrert med en moderat alvorlighetsgrad, og 16 % høy alvorlighetsgrad. Avvikene er hovedsakelig innenfor kategoriene tjenesteleveranse, HMS og organisasjon

Økonomieresultatet for 2024 målt i netto driftsresultat ble 4,3 mill. kr som er 7 mill. kr bedre enn regulert budsjett. Hovedårsaken til dette er større overførte integreringstilskudd og kraftomsetning enn forventet. Det er følgende resultater for de finansielle nøkkeltallene:

- **Netto driftsresultat** er 4,3 mill. kr for Hol kommune som tilsvarer 0,5 % av driftsinntektene. Dette er bedre enn regulert budsjett, men lavere enn det opprinnelige budsjettet. Resultatet er preget av lavere skatteinngang enn forventet og i 2023, større integreringstilskudd, men også større sosialutbetalinger og pensjonsutgifter enn tidligere år.
- **Disposisjonsfondet er redusert med 18 mill. kr gjennom 2024, og** inneholder 110,3 mill. kr, eller **13 % av driftsinntektene** for kommunen.
- **Netto lånegjeld er 46,7 %** av brutto driftsinntekter for kommunens regnskap. Det offisielle Kostra-resultatet for kommunekonsernet er 48,4 %. Dette er bedre enn målsetningen, og kommunen har lavere lånegjeld enn landssnittet og Kostra-gruppe 3. Ved utgangen av 2024 var sum bokført langsiktig gjeld 467 mill. kr i Hol kommune, inkludert lånegjeld knyttet til selvkosttjenester og videreutlån.

Tjenesteområdenes kvalitet, økonomi og driftsresultater kan oppsummeres slik:

Sentraladministrasjonens regnskapsførte forbruk er innenfor budsjettrammen. Plan – og utviklingsavdelingen har også i 2024 jobbet med kommuneplanens arealdel, og det er lavere byggeaktivitet, noe som har ført til noe lavere antall byggesaker og planer enn tidligere år. Utgifter til administrasjon er lavere enn tidligere år, noe som også vises i Kostra-tallene. Tjenestenes ressursbruk blir sammenlignet med Kostragruppe 3¹ som Hol tilhører, og landssnittet i deres omtale.

Kultur- og oppvekstsektoren har et mindreforbruk på ca. 1 mill. kr eller 1 % av budsjetterte rammer. I tillegg har sektoren håndtert ubudsjetterte svært kostnadskrevenne tiltak rundt enkeltbrukere, og et betydelig sykefravær som har vært krevende ved enkelte avdelinger. Sektoren har igangsatt en særskilt oppfølging av sykefraværet.

- Barnehagene i kommunen leverer gode tjenester, og er i Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse på gjennomsnittet som er målt for Oslo og Viken. Barnehagedekningen er 96 %.

¹ Kostragruppe 3 er av SSB sin definisjon på kommuner med 2.000 – 9.999 innbyggere, lave bundne kostnader og høye frie disponible inntekter pr innbygger.

- Kommunen har 21,5 % netto driftsutgifter til grunnskolen, som er under landssnittet, men har høyere ressursbruk pr. elev enn landet ellers.
- Kommunen har fortsatt godt tilbud og bruk av kulturskolen, kino og bibliotek, og det er bedre besøkt enn landssnittet.

Helse - og omsorgssektoren har et merforbruk totalt sett for sektoren i løpet av året på 28,7 mill. kr eller 11 % i forhold til det regulerte budsjettet. Lønns – og pensjonskostnader inkl. arbeidsgiveravgift utgjør det meste av merforbruket med 15,8 mill. kr.

Det har i 2024 vært en liten nedgang i sykefraværet i sektoren, men det er fremdeles utfordringer i tjenestene at sykefraværet er høyt og at mange stillinger står vakante, og utfordringen er spesielt stor i tjenester til hjemmeboende og i institusjonene. Det ble høsten 2024 satt i gang et omfattende arbeid i hele kommunen med å forbedre sykefraværsoppfølgingen i sektorene, og dette arbeidet er planlagt forsterket utover i 2025.

Revidering av **kommunedelplan for helse og omsorg** har pågått gjennom hele 2024. Den politiske behandlingen er planlagt til første halvår 2025.

Helse og omsorg har i løpet av året utarbeidet flere konkrete tiltak for å øke rekrutteringen til vakante stillinger, og et av tiltakene er at sektoren har opprettet egne stillinger i en ressursbank, der vi har utlyst ambulerende stillinger i sektoren, både for sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenter. Det har vært god respons på disse stillingene og på slutten av året ble det ansatt flere medarbeidere i ressursbanken, noe som blir en viktig ressurs for flere avdelinger i året som kommer.

Hol har også i 2024 større utgifter til helse – og omsorgstjenester pr innbygger enn Kostra-gruppen og landssnittet. Det er færre innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester enn landssnittet, men det er en økende andel yngre brukere.

Teknisk sektor utenom gebyrfinansierte tjenester har avvik på 17,2 mill. kr mot budsjett. Av dette er 9 mill. kr knyttet til forsikringsoppgjør som ble forutsatt skulle utbetales i 2024, men blir overført til 2025. Det har vært en del kostnader knyttet til brannen på Geilo ungdomsskole, og rammet samtlige virksomhetsområder på teknisk. Dette knyttet seg til sikring og opprydding branntomt, og ikke minst til etablering av modulscole. Deler av dette er dekket inn, noe vil dekkes inn når forsikringsoppgjør er klart i 2025.

For *vegdriften* har det vært vesentlig høyere kostnader enn budsjett, om lag 2,0 mill. Kostnadene er i hovedsak knyttet til brøyting og bortkjøring av snø. Inntekter fra *oppmålingsforretninger* er noe lavere enn budsjettet, og forventet. Da har vært merkbart lavere aktivitet i 2024 enn tidligere år, og en trend som trolig vil vedvare fremover.

Vann – og avløpsområdet har stor aktivitet i kommunen, og det har vært større gebyrinntekter og kostnader på dette feltet i 2024. Det jobbes kontinuerlig med å redusere lekkasjer på nettet. I 2024 har dette medført større kostnader, men det vil gi en betydelig gevinst på lengre sikt.

I 2024 har det vært fremdrift i flere store *investeringsprosjekter* i kommunen. De totale investeringsutgiftene ble 159,4 mill. kr som er innenfor budsjettet. De største investeringsprosjektene i 2024 var følgende:

- P. 143 Trafikksikkerhetstiltak Geilo skole – og idrettsområde (fortsetter i 2025).
- P. 029 Rehabilitering svømmebasseng Hallingskarvet skole er ferdigstilt.
- P. 046 Nye avdelinger ved Geilo barnehage – ferdigstilles i 2025.

De ansatte i Hol kommune har også i 2024 håndtert uforutsette hendelser, der brannen på Geilo barne- og ungdomsskole er den største enkelthendelsen. Gjennom godt tverrfaglig samarbeid ble konsekvensene av brannen håndtert raskt gjennom sommeren. Det er all grunn til å rose de ansatte i Hol kommune for innsatsviljen og pågangsmotet de har vist dette året.

Hol, 31.03.25

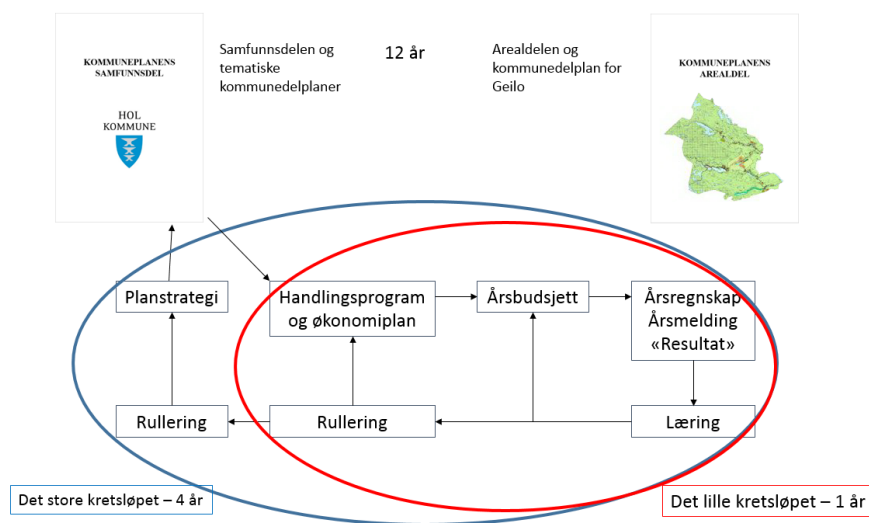

Ole Johnny Stavn

Rådmann

Plan / Styringsdokumenter

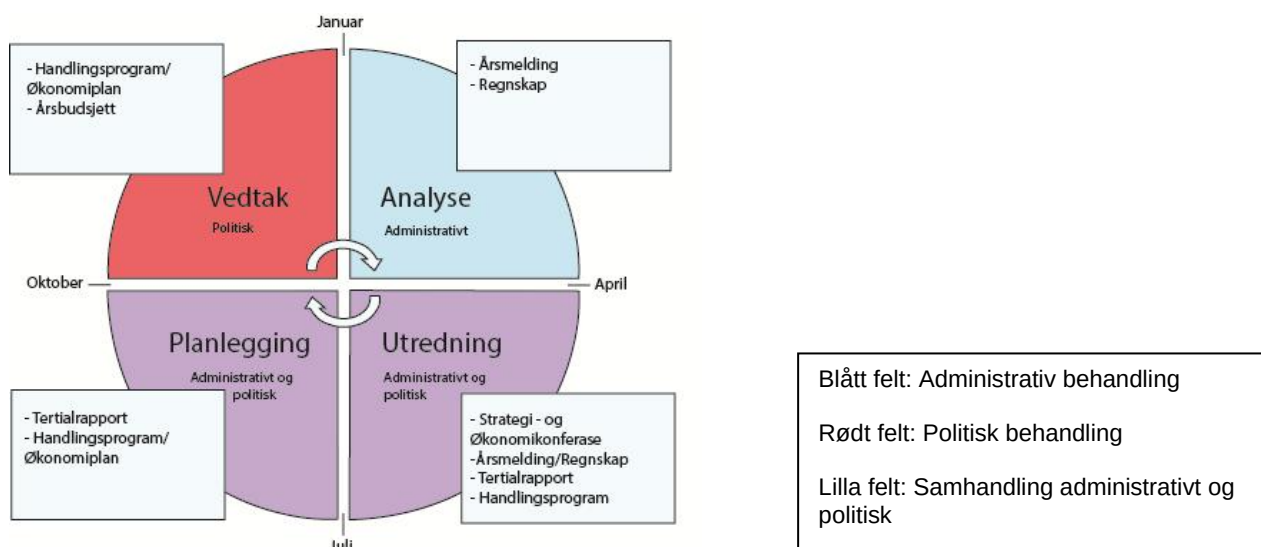
Det er en nær sammenheng mellom kommuneplanen, handlingsprogrammet og økonomiplanen. Dette kan illustreres slik:

Det store kretsløpet over 4 år synliggjør rullering av planstrategi overfor kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, som er vedtatt i et 12-års perspektiv. Det lille kretsløpet er den årlige rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel gjennom handlingsprogram og økonomiplan med årsbudssett. Årsregnskap og årsmelding gir resultatvurderingen som gir grunnlag for evaluering, læring og ny kursretning.

Årshjul – Politikk og administrasjon

Med bakgrunn i årsmelding og regnskap kan det gjøres en analyse basert på kommunens resultater sammenlignet med andre kommuner i landet (Kostra-analyse). På bakgrunn av analysen gjøres det en utredning og planlegging for neste års handlingsprogram og økonomiplan. Dette illustreres gjennom årshjul for økonomiplan for Hol kommune²:

² Basert på tidligere årshjul for Hol kommune og rådgiver B. Brox, oppdatert februar 2020.

Hol i 2024 ³

Befolkning

Kilde
[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

Folketallet i kommunen er 4527 innbyggere ved utgangen av 2024. Dette er en økning med 31 personer fra året før (4396). Det ble født 32 personer, mens 59 personer døde. Netto innflytting var 57 personer. SSB forventer økning i folketallet til 4662 innbyggere i 2030 og 4891 innbyggere i 2050.

Forventet utvikling

Kilde
[Regionale befolkningsframskrivninger, Statistisk sentralbyrå](#)

Bolig

Kilde
[Boliger, Statistisk sentralbyrå](#)

³ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/hol>

Beboere per husholdning[†]

2024

1,95 personer

Kilde

Familier og husholdninger, Statistisk sentralbyrå

Bor trangt[†]

2024

5,3 %

Kilde

Boforhold, Statistisk sentralbyrå

Hytter[†]

2025

6 065 hytter

Kilde

Bygningsmassen, Statistisk sentralbyrå

Pendler ut av kommunen

2024

563 personer

Pendler inn til kommunen

2024

428 personer

Kilde

Syssetsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

Barnehage og skole - fakta	Hol 2024	Landssnitt u/Oslo
Barn med barnehageplass	96 %	94,5 %
Elever i SFO/AKS	81,8 %	71,1 %
Elever som får særskilt norskopplæring	10,9 %	6,2%
Elever som får skoleskyss	26,8 %	23,4%

Kilde: [KOSTRA. Statistikkbanken \(ssb.no\)](https://kosta.statistikbanken.no)

I Hol kommune har 96 % barnehageplass i aldersgruppen 1-5 år. Det er 81,8 % andel barn i SFO, 10,9% andel elever som får særskilt norskopplæring og 26,8 % av elevene som får skoleskyss.

Politisk virksomhet

Kommunestyret har hatt følgende sammensetning etter valget i 2023:

Sigrid Simensen Ilsøy	Ordfører	Senterpartiet
Sissel Hovland	Varaordfører	Arbeiderpartiet
Petter Rukke		Arbeiderpartiet
Tom-Erik Løvsletten		Arbeiderpartiet
Petter Braaten		Bygdelista
Pål K. Medhus		Bygdelista
Line Therese Sperrevik Persson		Fremskrittspartiet
Hanne B. Lindbak Haatuft		Høyre
Henning Solhaug		Høyre
Kristian Brusletto Kjærholt		Høyre
Knut Erik Hallingstad		Høyre
Liv Kaupang		Høyre
Roger Nicolaisen		Høyre
Susann Jaritz Bakken		Høyre
Eli Hundven Smedsplass		Sosialistisk venstreparti
Gry Tøsdal		Sosialistisk venstreparti
Bjørnar Bøkkø		Senterpartiet
Guri T. Slettemoen		Senterpartiet
Martin Grøslandsbråten		Senterpartiet
Runar Tufto		Senterpartiet
Magnus Aasrum		Venstre

Hol kommunestyre blir overført på Radio Hallingdal. Kommune TV fra møter i kommunestyret ble gjennomført fra 24.02.22. Sakspapirer og møteprotokoller legges ut på kommunens nettsider www.hol.kommune.no.

Tabellen under viser utvikling i antall politiske saker fra 2017-2024:

Saker i utvalg	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunestyret	170	167	129	147	108	109	91	91
Formannskap	161	134	171	225	121	111	93	100
Kommuneplanutvalget	38	47	67	29	12	5	10	16
Utvalg for plan og utvikling	100	78	61	126	97	66	84	93
Utvalg for kultur og levekår	61	68	67	64	40	31	24	22
Partssammensatt utvalg	14	19	7	23	3	6	4	3

Tabellen viser at det er stor forskjell i saksmengden mellom de ulike politiske utvalgene.

For delegerte vedtak er det saker som rapporteres til utvalg for plan og utvikling som har den klart største saksmengden (jf. tabell under).

Delegerte saker fordelt på utvalg	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Formannskap	171	226	193	149	162	237	317
Utvalg for plan og utvikling	1003	935	1101	1402	1047	1201	1182
Utvalg for kultur og levekår	8	9	8	10	6	2	10
Partssammensatt utvalg	556	601	609	513	540	611	598
Samlet antall delegerte vedtak	1738	1771	1911	2074	1755	2051	2107

2. Krisehendelser i 2024

Brannen på Geilo barne- og ungdomsskole, avdeling ungdomstrinnet.

7. juli 2024 brøt det ut brann ved Geilo barne- og ungdomsskole, avdeling ungdomstrinnet. Brannen spredte seg raskt og store deler av skolen ble totalskadet. Den østligste fløyen, "Blå base" fikk kun mindre vann og røykskader, øvrige bygningsmasse ble totalskadet. Brannvesenet på Geilo fikk bistand fra Hol brannstasjon, Eidfjord, Aurland, Hallingdal brann- og redning, Nore og Uvdal og Kongsberg, enten i forbindelse med slokking, etterslokking eller restverdiredning. Etterslokking pågikk i to døgn etter brannen. Kort tid etter brannen ble det startet med sanering av branntomten. Dette for å få dette arbeidet slutført før skolestart med fare for spredning av rivningsstøv ol. mot skolens barnetrinn. Gjennom godt tverrfaglig samarbeid ble konsekvensene av brannen håndtert raskt gjennom sommeren.

Også det politiske miljøet viste beslutsomhet og handlingskraft. I samarbeid med lokalt næringsliv, og løsningsfokuserete ansatte, fikk man i gang skoledrift som normal 19.08.24. Rett etter høstferien var midlertidig skoleareal på plass i form av brakkebygning. Det ble også foretatt endringer i påbegynt byggeprosjekt for nytt barnetrinn. Rask håndtering har ført til at prosjekt for ny skole følger samme fremdriftsplan som tidligere. Hendelsen har ført til en stor merbelastning for berørte arbeidstakere. Dette vil fortsatt prege driften i god tid etter hendelsen. Også arbeidet med ny skole krever arbeidsinnsats fra mange i det samme personalet. Byggeprosjektet er organisert som et samspillprosjekt. Dette gir kommunen større kontroll på løsninger og kostnader. Denne organiseringen legger stor vekt på medvirkning fra alle interessenter.

Merutgifter og kompensasjon

I tabellen under vises regnskapets netto utgifter (fratrullet refusjon og kompensasjon) for brannen ved Geilo barne- og ungdomsskole i 2024. Det er teknisk sektor som har de største netto utgiftene, ved leie av midlertidig skolebygning og utgifter under selve brannen.

Sektor	Brann og ulykkesberedskap	Drift av skoleanlegg	Grunnskole	Vei, parkering, Vann og avløp	Totalsum netto utgifter
Sentraladm.		345 088			345 088
Kultur og oppvekst		547 561	1 539 735		992 174
Helse og omsorg			2 520		2 520
Teknisk sektor	485 868	3 503 502	6 171	92 746	4 088 287
Totalsum	485 868	3 301 029	1 548 426	92 746	5 428 069

De totale utgiftene ble bokført til 18,9 mill. kr for brannen og leie av midlertidige skolelokaler. Dette er kompensert med totalt 13,5 mill. kr i 2024 der forsikringsselskapet har utbetalt 10,1 mill. kr. Netto utgifter i 2024-regnskapet er dermed 5,4 mill. kr.

Forsikringsselskapet har også utbetalt 21 mill. kr som et akonto oppgjør for bygningsmassen. Dette er avsatt på bundet investeringsfond. Forsikringsoppgjøret ferdigstilles i 2025.

3. Handlingsprogram 2024-2027 – Resultater og status

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030 ble vedtatt 20.06.2018 i sak 46/18.

Handlingsprogrammet 2024-2027 ble utformet med utgangspunkt i vedtatt samfunnsdel, med tilhørende mål og strategier. Det ble utformet og vedtatt tiltak som konkretiserer hvordan målene skal nås.

Visjonen for Hol kommune i perioden 2018-2030 er:

Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.

Visjonen peker ut retning for de 11 utvalgte plantemaene:

Samfunnskvaliteter	Befolkning og bolig
	Folkehelse
	Kultur og frivillighet
	Natur, miljø og friluftsliv
Livsløp	Hol som oppvekstkommune
	Hol som helse- og omsorgskommune
Arbeid og næringsutvikling	Eksisterende næringer
	Ny næringsutvikling og innovasjon
Infrastruktur	Samferdsel
	Teknisk infrastruktur
	Samfunnssikkerhet og beredskap

Til hvert plantema er det definerte strategier fra Samfunnsdelen 2018-2030. Ut fra disse er det laget tiltak som gjelder de fire neste årene for å følge opp strategier og mål. Her følger resultater og status for vedtatte tiltak i 2024.

Trafikklys til bruk i vedtatte tiltak

Resultat/status 31.12.
✓ Ferdig
● I rute
● Ikke påbegynt
● Forsinket
● Stanset

Samfunnskvaliteter

Befolkning og bolig

MÅL: Minst 5.000 innbyggere i kommunen i 2030

Prioriterte tiltak	24	25	26	27	Ansvar	Opprinnelse (år/vedtak)	Status
Boligsatsing i revisjon av arealdel/kommunedelplan for Geilo, jf. boligstrategi	X				P&U	HØP 2022	 I rute
Rehabiliterer kommunale boliger slik at de kan benyttes som rekrutteringsboliger ved utlysning av kommunale stillinger	x	x	x		TE	P034	 pågår og i rute
Videreføre tilflytningsprosjektet «Heime i Hol» (ref. HØP 2021-24) og vurdere økonomiske virkemidler for å tiltrekke og beholde yngre innbyggere. (Ref. tidligere bostøtte for unge).	X	X			P&U	HØP 2021	 I rute
Revidere eldre reguleringsplaner, ref. vedtak 21.09.22, KPU sak 43/22	X	X	X		P&U	2022	 Ikke påbegynt

Kommentar til status:

Prosjekt "Heime i Hol": Boligstøtte for unge førstegangs etablerere er igangsatt pr. 2. tertial 2023. I 2024 ble det gitt ut støtte med et totalbeløp på kr. 5.924.500 kr

Kommunen deltar fortsatt i regionalt samarbeid om bo- og blilyst. Hol skal som del av det regionale prosjektet ila. første halvår 2025 gjennomføre ett velkomsttreff (mars 2025) samt to Hallinghygge. Til dette har kommunen fått til sammen 15 000 i midler. November/desember 2024: Lagt inn vedtakspunkt i HØP om lån til førstegangs-etablerere (forsøksordning fra Husbanken). Søknadsfrist 31. januar 2025).

Eldre reguleringsplaner skal endres etter at kommuneplanens arealdel er vedtatt. Det er bevilget midler til dette i 2025 dersom kommuneplanen blir vedtatt i løpet av året.

Tabellen viser **byggeaktiviteten** for ene- og to mannsboliger i kommunen de siste 10 årene.

Tabell 1. Antall igangsettingstillatelser for ene- og to mannsboliger pr. Område.

Område	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dagali	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Haugastøl-Ustaoset	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Holet-Hovet	2	1	0	0	0	0	0	2	0	0	4
Skurdalen	0	0	0	0	1	1	1	2	2	2	1
Sudndalen-Myrland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geilo	8	3	2	3	5	4	6	9	4	1	2
Utenfor utsnitt	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	12	4	3	3	6	5	8	14	6	3	7

Kommentar: tall hentet fra matrikkel 20.02.25. Antall igangsettingstillatelser på nye ene-og to mannsboliger gitt i de ulike sonene i perioden 2014- 2024.

Antall leilighetsseksjoner vises i tabellen under, fordelt på bolig, fritid og næring.

Seksjonsformål	2019	2020-2021	2022	2023	2024
Bolig, fastboende	285	292	292	331	331
Fritidsleiligheter	920	973	1079	1153	1158
Næring, leiligheter med utleieplikt	885	889	1143	1170	1170

Hol kommune er en av landets største **hyttekommuner**. Ifølge matrikkelen er det 6438 hytter i Hol kommune. Hytter er her definert som hytter/fritidshus (6065 og stølsbuer (373), da de fleste stølsbuer i dag brukes som hytter/fritidshus.

Tabell 2. Antall hytter og stølsbuer 2023.

Kommentar: tall hentet fra matrikkel 20.02.2025

Område	Hytter	Stølsbuer	Totalt
Dagali	420	11	431
Seterdalen	185	25	210
Haugastøl-Ustaoset	1551	20	1571
Holet-Hovet	540	58	598
Skurdalen	348	40	388
Sudndalen-Myrland	573	23	596
Geilo	1993	32	2025
Andre områder	455	164	619
Totalt	6065	373	6438

Tabell 3 viser hvordan hyttebyggingen har utviklet seg i de ulike sonene de siste årene. Det er gitt igangsettingstillatelse til 49 nye hytter i 2024.

Tabell 3. Antall hytter og stølsbuer fordelt på soner hentet fra matrikkelen.
Kommentar: tall hentet fra matrikkelen 20.02.2025

Område	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dagali	2	3	2	5	4	4	4	9	6	0	3
Seterdalen	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Haugastøl-Ustaoset	10	10	9	11	20	16	4	11	7	6	2
Holet-Hovet	3	10	14	9	16	8	14	19	8	3	6
Skurdalen	4	9	4	17	14	9	16	14	13	5	1
Sudndalen-Myrland	9	13	10	11	3	2	14	20	11	6	2
Geilo	21	36	53	36	43	36	48	74	39	20	34
Utenfor utsnitt	1	1	1	2	0	0	1	1	1	1	1
Totalt	50	81	64	79	100	75	101	148	86	41	49

Folkehelse

MÅL: En aktiv befolkning med høy livskvalitet

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansvar	Opprinnelse (år/vedtak)	Status
Vurdere alternative kollektivtilbud både interkommunalt og lokalt, for unge og eldre.		X	X		P&U /TE	HØP 2021	 Forsinket
Avgjøre hvilket evalueringsverktøy med god brukermedvirkning som skal implementeres i kommunen.	X				HO	HØP 2023	 Stanset
Etablere og videreutvikle ungdomsarenaer/møteplasser hvor ungdom medvirker i prosessen, jfr handlingsplan for folkehelse	X	X			KO/ P&U	HØP 2022	 Forsinket, men igangsatt
Prosjekt - videreutvikle Slåttahøl-området som sentrumsnært friluft- og aktivitetsområde jfr. handlingsplan for folkehelse	X	X			P&U	HØP 2018/2023	 I rute
Etablere sosiale arenaer på tvers av generasjoner i form av benker utplassert på strategiske steder i kommunen	X	X			P&U/ TE/KO/HO	HØP 2023	 I rute

Kommunal folkehelsegruppe (FHG) ivaretar oppdraget om å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen, prioritere tiltak for bedring av folkehelsen, evaluere tiltakene og formidle relaterte saker til kommunale organ.

Kommentar til status:

Slåttahølen: I 2024 har det blitt laget en sykkelsti/flytsti og blitt satt opp en gapahuk. Det har blitt kjøpt inn grill, som skal monteres i 2025. Finansieringen er fra spillemidler, Geilo sti- og løypelag, Geilo jeger- og fisk, og Hol kommune.

Alternative kollektivtilbud: Ikke igangsatt. Jobbes med å utarbeide en undersøkelse for å avklare behovene før en eventuelt går videre med konkrete tiltak.

Evalueringsverktøy med brukermedvirkning er vurdert og konklusjonen er at tjenestene ikke tar i bruk FIT som verktøy.

Benkeprosjekt: Det ble i 2024 plassert ut to benker i Dagali. Det som gjenstår videre er Hol (var også der i 2023), Hovet og Geilo. Prosjektet fortsetter i 2025.

Kultur og frivillighet

MÅL: Et rikt kultur- og organisasjonsliv som kjennetegnes av bredde, mangfold, frivillighet og dugnadsånd

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansvar	Oppr. (år/v.)	Status
Rehabiliter og utvikle Fekjo kulturminnepark i samarbeid med frivillige (HØP 2022)	X				KO	HØP 2022	✓ Ferdig
Utvikle Geilo kulturhus til et barn – og ungdommens hus og møteplass. Prosjektet skal involvere barna/ungdommen og frivillige i planlegging og gjennomføring, ha fokus på deres behov og ønsker samt bærekraft og gjenbruk. HØP 2024 (HØP 2019)	X	X	X		KO/TE	HØP 2019 P. 083	● I rute
Utvikle en tydeligere kommunikasjonsprofil på kulturtjenester (HØP 2021)	X				KO	HØP 2021	✓ Ferdig

Kommentar:

Kommunens involvering ved Fekjo kulturminnepark er i omtalt tiltak vært knyttet til skilting. Dette er ferdigstilt. Kommunen deltar også med veiledning og bistand i ytterligere prosjekter i området med restaurering av sommerfjøs som det største. Et sentralt kulturminne i kommunen har de siste årene blitt betydelig utbedret hovedsaklig gjennom frivillige.

Prosjektet "Sammen for ungdom" ligger til grunn for utviklingen av Geilo kulturhus med fokus på møteplass for alle, men med særskilt vekt på barn og unge. Det er bevilget videre kommunal finansiering i Handlings- og økonomiplanen for 2025-2028.

Natur, miljø og friluftsliv

Mål: Ivareta natur, miljø og landskap, som grunnlag for bolyst og trivsel, rekreasjon, næring og arbeid.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansvar	Oppr. (år/v.)	Status
Oppdatere kommunens viltkart	X				P&U	HØP 2019	 Forsinket
Støtte til ENØK-tiltak for boliger	X	X			P&U	HØP 2022	 I rute
Miljøsertifisering av kommunale virksomheter	X	X			P&U	HØP 2022	 Forsinket
Vegetasjonskartlegging av viktige beiteområder i utmark jf. beitebruksplanen	X	X	X		P&U	HØP 2022	 Forsinket
Etablere lokal kartbase	X				P&U/TE	HØP 2022	 Ikke påbegynt
Skred- og flomkartlegging	X	X			P&U	HØP 2023	 I rute
Prosjekt - Grønn mobilitet	X				P&U	HØP 2023	 I rute

Kommentarer:

Viltkartlegging er under arbeid. Gjennomføres med eksterne konsulenter. Feltarbeidet er sluttført. Resultater oppsummeres og gjennomgås nå vinteren 24/25, med sluttrapportering innen 01.05.2025.

Miljøfyrtårn: Sertifiserte skoler, barnehager og hovedkontor (sentraladministrasjonen) innrapporterte miljødata innen 1. april iht. plan. Ingen nye kommunale enheter ble Miljøfyrtårn-sertifisert i 2024. Hovedkontoret (sentraladm.) skal resertifiseres i 2025. En vurdering av gjennomføringsplan for enheter i helse og omsorg og teknisk etat bør gjøres samtidig. Årsaker til forsinkelsene er bl.a. omfattende omorganisering i H&O og endringer i kriteriesett og Miljøfyrtårn-portalen, som gjør det hensiktsmessig å vente til rutiner er etablert og hovedkontoret er resertifisert etter nye felleskriteriene.

ENØK-tiltak i boliger: For 2024 var den totale rammen på 1,6 millioner kr, hvorav 600 000 kr ble gitt som tilleggsbevilgning. I november var dette brukt opp, og innkomne søknader ble satt på vent ut året. Gjenstående på ENØK-fondet var da 900 000 kr som er inkludert i budsjettet for 2025. Søknader overført til 2025 utgjorde 172 500 kr, og totalen for 2024 er ca. 1,77 millioner kr fordelt på 181 tiltak. Andelen varmepumper ligger stabilt på rundt 50%, mens utskifting av vinduer øker med 10%. Det gjenstår 730 000 kr til ENØK-tilskudd i 2025.

Vegetasjonskartlegging: Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) har på oppdrag fra Hol kommune sommer og høst 2024 gjennomført vegetasjonskartlegging av utmarksbeiter for sau, geit og storfe –

dvs beitekartlegging. Dette er oppfølging av viktig tiltak i Beitebruksplanen som ble vedtatt i desember 2022 (tiltaksdelen). To områder ble kartlagt: Ett større område mellom fv 50 og rv 7 (fra Oddnakk vestover til Åkerstølen) og ett noe mindre område mellom rv 7 og fv 40 (fra Kikut vestover mot Ustevatnet).

Prosjekt grønn mobilitet: Det var sykkelsjekkedag på Geilo barne- og ungdomsskole og Hallingskarvet skole i august. Barna og noen foreldre fikk sjekket syklene sine, samt noen voksne uten tilknytning til skolen. Gode tilbakemeldinger, og ønskelig at det gjentas.

Skred- og flomkartlegging: I 2024 ble det gjort en flomkartlegging for et boligfelt i Hovet.

Livsløp

Hol som oppvekstkommune

MÅL: Hol kommune vil være en kommune der alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansvar	Oppr. (år/v.)	Status
Utvikle uteområder ved Geilo barne- og ungdomsskole	X				TE	HØP 2020/P138/143	🟢 I rute Pågår
Prosjektere og bygge ut Geilo barnehage med 2 nye avdelinger	X	X			TE/KO	HØP 2023/P046	🟢 I rute Pågår
Prosjektere og bygge nytt skolebygg ved Geilo barne- og ungdomsskole, samt sikre god etterbruk av barnetrinnets gamle arealer, ref. HØP 2019 vedtakspunkt 34.	X	X	X		TE/KO	HØP 2019/P138	🟢 I rute
Prosjektere areal for fysisk aktivitet i samarbeid med Geilo Arena (gymsal/basishall)	X	X	X	X	TE/KO	HØP 2023/P140	🟢 I rute Pågår
Utarbeide og igangsette tiltak som følge av oppvekstreformen: - Koordinering av spesialpedagogiske tiltak - Undervisning i livsmestring/ «Foreldreskole» - Tverrfaglig samarbeid	X	X	X	X	KO	HØP 2024	🟢 I rute
Implementere og jobbe bevisst med rasjonell organisering av tilpasset opplæring	X	X	X	X	KO	HØP 2024	🟡 Forsinket
Gjennomføre prosjektplan «Nettbrett i skolene i Hol kommune» (for å utvikle digitale ferdigheter og nå mål i Fagfornyelsen og tilpasset opplæring)	X				KO	HØP 2021	✅ Ferdig
Implementere fagfornyelsen i skolene	X	X			KO	HØP 2021	🟢 I rute
Gjennomføre prosjekt: Tilbud til barn og unge med behov for langvarige/sammensatte tjenester	X	X			KO/HO	HØP 2024/2021	🟢 I rute
Tilsette 1 spesialpedagog for barnehagene som et prøveprosjekt over 2 år. (fokus på tidlig innsats.)	X	X	X	X	KO	HØP 2023	✅ Ferdig
Gjennomføre videreføringsplan for inkluderende barnehage og skolemiljø i barnehage og skole (Forebyggingsplaner)	X	X			KO	HØP 2022	✅ Ferdig
Lage plan for utvikling av uteområdet ved barnehager	X	X			KO/TE	HØP 2024	🟡 Forsinket
Utrede muligheter for regionalt samarbeid og stillinger innen fagområder der den enkelte kommune møter utfordringer i å dekke fagbehov	X				KO	HØP 2024	✅ Ferdig
Gjennomføre Kompetanseløftet - Analyse og kartlegging - Tiltak (Skal bidra til at barnehager, skoler og PPT gir rett spesialpedagogisk hjelp tett på barn som har behov for det).	X	X	X	X	KO	HØP 2024	🟢 I rute

Kommentar til avvik/forsinkelser:

Arbeidet med nye avdelinger ved Geilo barnehage pågår. Forventet ferdigstilling 1.6.2025.

Prosjektering av nytt bygg til barnetrinnet ved Geilo barne- og ungdomsskole i tilknytning til dagens ungdomstrinn ble avsluttet i juli 2024 da bygget til ungdomstrinnet brant. Ny behovsanalyse og brukermedvirkning for en samlet barne- og ungdomsskole ble gjennomført høsten 2024. Prosjektet tar også hensyn til utomhus arealer.

Geilo Arena har kartlagt interessenter og utarbeidet skisseprosjekt med kostnadskalkyler. Prosjektet er presentert for formannskap og kommunestyre. Geilo Arena jobber videre med finansiering og avklaringer rundt kommunens rolle i 2025-26 med mål om oppstart i 2027.

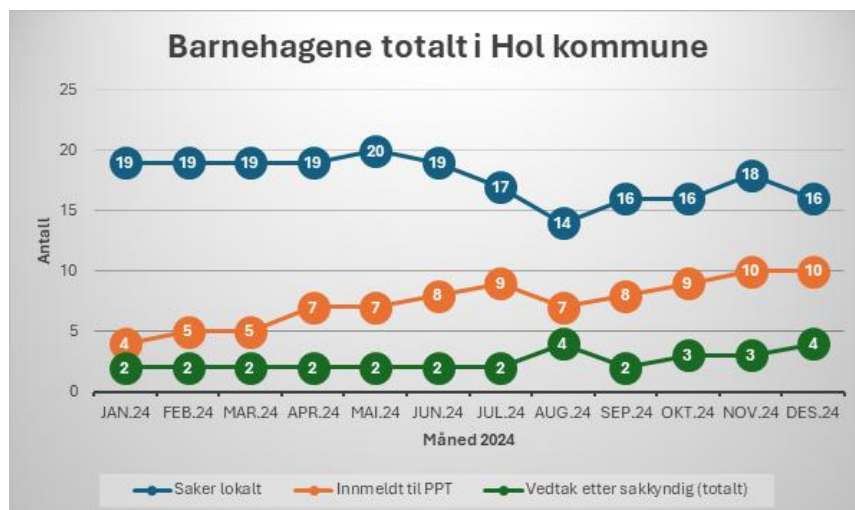
Som følge av "oppvekstreformen" har kommunen utarbeidet lokale planer for organiseringen av det tverrfaglige arbeidet. I tillegg gjennomføres det et stort endrings- og utviklingsprosjekt, "Kompetanseløftet" i kommunens skoler og barnehager. Målet med dette arbeidet er på sikt å organisere tiltak og tilbud rundt barn og unge med behov på en effektiv og rasjonell måte.

Det er igangsatt arbeid med organisasjonsbeskrivelser og rolleavklaringer som er vesentlig for å sikre solid drift. Samtidig arbeides det også med tverrfaglige avklaringer rundt ansvar og konkretisering av tiltak som avhjelper.

Arbeidet rundt «Nettbrett i skolene i Hol kommune» er ferdig, og fagfornyingen er i rute sammen med leseplan.

Prosjekt «Samordning av hjelpetjenester for utsatte barn og unge» er nå i rute med vedtatt lokal handlingsplan. Det arbeides med implementering av tiltak avdekket i prosjektet. Det er et langsiktig arbeid som ligger foran kommunen når det kommer til å tilpasse ny praksis i alle tjenester.

I barnehagene oppleves tiltak om økt grunnbemanning og en felles spesialpedagog fortsatt som en stor kvalitetsheving. Det rapporteres månedlig til administrasjonen på effekten av tiltak. Så langt er innmeldte tilbakemeldinger entydig på at dette er avgjørende tiltak for å kunne opprettholde et forsvarlig barnehagetilbud og at pedagoger, fagarbeidere og ikke minst barna kommer styrket ut av dette. Ansatte får gjort jobben sin på en bedre måte og barnets beste ivaretas i større grad. Det jobbes godt med individuell tilrettelegging lokalt. Dette fører til mindre henvisninger til PTT med senere vedtak.

I tillegg har Kultur- og oppvekstsektoren jobbet med å iverksette verbalpunkt fra vedtatt Handlings- og økonomiplan 2024-27. Tiltaket *Sommer-SFO* ble 50% iverksatt i 2024 og 100% i 2025.

«Mekkekurs» i kulturskolen er ikke iverksatt i 2024.

Tiltak om *lærlinger* ble innarbeidet og senere gjort om til studiestøtte til utdanning av grunnskolelærer 1-7 ved Campus Hallingdal.

Sektoren har bistått med spillemiddelfinansiering for svømmebasseng, Hallingskarvet skole.

Rapport om bruk av kulturbygg er fremlagt og behandlet politisk.

Reviderte driftsavtaler for lag og organisasjoner er lagt frem til politisk behandling, men er ikke sluttbehandlet.

Kvalitetsresultater barnehage og grunnskole

Sektoren legger frem egen situasjonsbeskrivelse til politisk behandling i Kvalitetsmelding for skoler, barnehage og kultur. Sektoren er lovpålagt å legge denne meldingen frem til politisk behandling.

Årsmeldingen inneholder derfor ikke funn og analyser fra foreldreundersøkelse i barnehagene, SFO, Elevundersøkelsen, Nasjonale prøver og grunnskolepoeng.

Hol som helse- og omsorgskommune

MÅL: Innbyggere og gjester i Hol kommune skal føle trygghet for egen helse og velferd.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ans.	Opprinnelse (år/v.)	Status
Implementere omorganiseringen av støttefunksjonene i sektorene jmf sluttrapporten i «sammen om endring»	X	X	X	X	HO	HØP 2023	 Ikke påbegynt
Sikre gode rutiner for oppfølging av sykepleiestudenter og lærlinger	X				HO	HØP 2024	 I rute
Overføring av all saksbehandling/vedtak om tjenester til tjenestetildeling	X	X			HO	HØP 2024	 Forsinket
Opprette fagkontakter innenfor ulike fagfelt	X	X			HO	HØP 2024	 I rute
Utrede muligheter for egen korttidsavdeling	X				HO	HØP 2024	 I rute
Utvide dagsentertilbud fra 3 til 5 dager per uker	X				HO	HØP 2024	 I rute
Revisjon av Kommunedelplan for helse og omsorg iht. planstrategi	X				HO	HØP 2024	 Forsinket
Utarbeide en helhetlig plan for utvikling av bygg til helse- og omsorgsformål (omsorgsplasser, sykehjemsplasser, pasientbehandling, personalbaser) på kort og lang sikt	X	X	X	X	HO/TE	HØP 2021	 I rute
Utarbeide og implementere konkrete tiltak for rekruttering av helsepersonell, f.eks fagutvikling, ha bonusordninger som kompensasjon for ubekvem arbeidstid eller tilby ansatte stabilitetsbonus.	X	X	X	X	HO	HØP 2024 3000-325	 I rute
Utrede opprettelse av egen vikar-pool, med fast ansatte vikarer	X	X	X	X	HO	HØP 2024 3000-324	 I rute

Kommentar til prioriterte tiltak/aktiviteter

Det er en forsinkelse i tiltaket om å omorganisere støttefunksjonene i helse og omsorg, men sektoren har ambisjon om å starte arbeidet med å konkretisere og strukturere støttefunksjonene i første halvdel av 2025. Behovet for omorganiseringen er en konsekvens av endringene i leder- og organisasjonsstrukturen som ble gjennomført i «Sammen om endring».

Overføring av all saksbehandling til Tjenestetildeling ble i 2024 forsinket, grunnet perioder med mangel på personale. Fra desember 2024 be tjenesten styrket med 2 stillinger og arbeidet med å overføre all saksbehandling til Tjenestetildeling er i dag i full gang, og vil fortsette utover i 2025.

Revidering av kommunedelplan for helse og omsorg har på gått gjennom hele 2024 og endelig politisk vedtak var planlagt på slutten av 2024, men på grunn av at sektoren brukte noe lengre tid på utarbeidelsen av planen, ble den politiske behandlingen forsinket og er nå planlagt til mars 2025.

Aktivitet per virksomhet:

Legetjenesten

2024 har vært et mer stabilt år i legetjenesten enn 2023. Selv om det har vært noe utskiftninger blant legene har vi klart å rekruttere nye fastleger som har tilknytning til Hol eller til nabokommunene. Bruk av vikarbyrå for legetjenesten har vært minimal. Vi ser nå at den endringen vi gjorde i 2023 begynner å vise resultater i form av redusert arbeidsbelastning for legene og kortere ventetid for pasientene. Sykepleierne i tjenesten utfører også flere selvstendige oppgaver enn tidligere for å avlaste legene.

Vi ser at en legetjeneste samlet på et sted gir oss et sterkere fagmiljø, god utnyttelse av ressursene, større fleksibilitet og en attraktiv arbeidsplass, selv om vi har for små lokaler ved Geilo legesenter. Vi har jobbet med arbeidsmiljø, sykefravær og økonomi. Digitale løsninger er i rivende utvikling, og vi deltar i prosjekter hvor legetjenesten er en viktig brikke.

Tjenesten har også hatt fokus på å møte kravet om å være en fast del av den akuttmedisinske kjeden. Dette er viktig med tanke på begrensede ambulanseressurser. Legetjenesten har nå bemannet legevaktbil fast med lege og sykepleier hver dag, de er tilknyttet daglegevakten og jobber med pasienter inne i legesenteret, men rykker ut på akutte oppdrag der hvor vi kan utgjøre en forskjell for pasienten. Etter mange år har legevaktbilen blitt tilknyttet meldings- og navigasjonssystemet til ambulansetjenesten, slik at vi får den samme informasjon om oppdraget vi reiser ut på.

Aktivitet og mestring

Aktivitet og mestring har vært igjennom sitt første år som virksomhet. Virksomheten består av 5 undergrupper, fysio-, ergoterapi og Friskliv, Psykisk helse – lavterskel, Dagsenter, Huset aktivitets- og mestringssenter og Velferdssentrene. Alle gruppene har hver sin gruppeleder som følger opp det daglige arbeidet.

Fysioterapi, ergoterapi og Friskliv:

Det er jevnt over stor etterspørsel etter fysioterapitjenester i kommunen. Det er god fordeling mellom kommunalt ansatte og avtalefysioterapeuter. Avtalefysioterapeutene kan til tider ha stor pågang, men er flinke til å unngå lange ventelister. Fysioterapeutene tilbyr flere gruppetreninger, både i basseng og treningssal, som gjør at flere kan få rask hjelp og ressursene brukes på en effektiv måte. Fysioterapitjenesten fortsetter også støtte opp om treningstilbudet Sterk og stødig, i samarbeid med frivillige instruktører.

Ergoterapitjenesten har hatt redusert med ressurser i lang tid, noe som har påvirket utvikling av tjenesten. Vi har lyst ut ergoterapeutstilling flere ganger siden 2023 uten å få søkere. Men i november 2024 fikk vi 3 aktuelle søkere og det er nå tilsatt en ny ergoterapeut som starter opp 01.03.25. Ergoterapeutene har stor pågang av henvendelser i forhold til hjelpemidler og boligkartlegginger. Det har derfor i mange år vært svært begrenset ergoterapiressurser til bruk i bl.a. rehabilitering og opptrening.

Det har vært jevn aktivitet i Friskliv i 2024, med både gruppetreninger og veiledning i forhold til røykeslutt, kosthold og trening. Frisklivskoordinator sa opp sin stilling høsten 2024 og i oktober til desember var det redusert tilbud i Friskliv ettersom vikar ikke kunne jobbe i full stilling. Ny Frisklivskoordinator startet i stillingen 10.02.2025. Frisklivskoordinator i Hol kommune var med å starte opp et kurstilbud (PED-t) for personer med visse typer spiseforstyrrelser, sammen med Hallinghelse og andre Frisklivssentraler i Hallingdal. Første kurs ble veldig vellykket, og dette blir nå et fast kurstilbud fremover i Hallingdal.

Psykisk helse – lavterskel: I tillegg til å tilby samtaler arrangerer Psykisk helse diverse kurs i samarbeid med Friskliv. I 2024 ble det tilbudt følgende kurs: Sov Godt, Tankevirus, Hverdagsglede og Mindfulness.

Huset: Aktivitets- og mestringssenteret har mange flotte aktivitetstilbud i løpet av uken og jevn deltagelse. Det er kapasitet for at enda flere bruker Huset, men markedsføring har vært vanskelig. Det jobbes med å lage fast samarbeid med andre grupper innen helse og omsorg i forhold til "rekruttering" av nye deltagere.

Dagsenter: Dagsenteret består av to forskjellige dagaktivitetstilbud, dvs. Dagsenter for eldre og Dagsenter for psykisk utviklingshemmede. I 2024 økte antall deltagere jevnt over og det er i slutten av året tilbud alle hverdager for Dagsenter for utviklingshemmede og for Dagsenter for eldre er det foreløpig åpent 4 dager i uken. De fleste deltagerne på Dagsenter for eldre er demente, men vi har åpnet opp for andre eldre, som er i behov for sosialt samvær og aktiviteter, som et ledd i at folk kan bo lengst mulig hjemme. Vi har hatt gode erfaringer med dette i 2024 og fortsetter å utvikle tilbudet. Det er en vakant 30% stilling på Dagsenteret som kan tas i bruk når tilbudet økes til 5 dager i uken.

Velferdssenter: På velferdssenteret på Geilo er det noe aktiviteter alle hverdager og på velferdssenteret i Hol er det tilbud på torsdager. I 2024 hadde velferdssentrene til sammen 4200 besøkende. Velferdssenteret på Geilo har jevnt over veldig bra deltagelse, spesielt på onsdager og fredager når det er mulig å kjøpe middag. I Hol er det noe mindre deltagelse og til tider få som kjøper middag. Tilbudet er et viktig tilbud til eldre i kommunen og er med å forebygge ensomhet og gi folk meningsfylt hverdag, samt at senteret bidrar med å gi informasjon til eldre om f.eks. kommunens tjenester og tilbud. Velferdssenteret har også godt samarbeid med flere frivillige.

Institusjonstjenesten

I den nye organisasjonsstrukturen er det en felles virksomhetsleder for alle institusjonene i kommunen. Ny virksomhetsleder tiltrådte 01.06.2024. Det er gruppeledere til stede på institusjonen for daglig drift og ansvar.

Vi har to bo- og behandlingssentre i kommunen: Høgehaug og Geilotun. Geilotun har i tillegg en avdeling som er tilrettelagt for personer med demens som ligger på Kringelmyr 10 og en avdeling med omsorgsboliger, Usteheimen, som ligger i den vestre delen av Geilotun. I ny organisering av Geilotun bo- og behandlingssenter ble Usteheimen innlemmet i institusjonstjenesten med 8 bemannede omsorgsboliger, egen gruppeleder og eget personal. Dette skjedde som følger av rapporten- Sammen om endring - og hadde virkning fra 01.01.2024.

Geilotun har i alt 8 langtidsplasser, 8 langtidsplasser for demente, 7 korttidsplasser (rehabilitering/avlastning/korttid) og 2 rom for palliativ behandling. På Kringelmyr 10 er det 14

omsorgsboliger, hvor 7 enheter per i dag benyttes som omsorgsboliger og 7 benyttes som langtidsplasser rettet mot pasienter med demens.

Høgehaug bo- og behandlingssenter består av 3 avdelinger med 2 gruppeledere i 50% stilling. I første etasje har vi 8 omsorgsboliger med heldøgns betjening. I andre etasje 8 rom for demente med 2 støtterom. I tredje etasje er det 8 sykehjemsplasser med 2 støtterom.

På institusjonene har det gjennom hele året vært utfordrende å drifte med tanke på bemanning. Det har vært høy bruk av vikarbyrå. Vi har i 2024 hatt spesielt fokus på å redusere bruken av vikarbyrå, og dette arbeidet videreføres fremover og resultatene forventes å komme utover i 2025 og 2026.

I Hol kommune skal det være en sykepleietjeneste gjennom hele døgnet og natt-tjenesten er mest utfordrende. Vi har ambulerende sykepleiere på natt som også betjener trygghetsalarmer og tjenester til hjemmeboende. Det har vært svært vanskelig å få rekruttert riktig og tilstrekkelig bemanning, noe som er hovedgrunnen til økt bruk av overtid og vikarbyrå. I slutten av 2024 har det bedret seg i forhold til sykepleiere og vi har ansatt 3 sykepleiere i et ambulerende nattevaktteam. Vi har flere som utdanner seg som helsefagarbeidere og i 2024 har vi flere nye læringer. I tillegg har vi flere som utdanner seg som sykepleiere.

Vi ser også en fortsatt endring i pasientgruppene vi får i våre institusjoner. Sykehusinnleggelser blir kortere, og pasienter som for noen år siden ville ha vært behandlet på sykehus, kommer tilbake til kommunen raskere. De er dårligere, har lengre liggetid på korttids plass, og flere kvalifiserer til langtids plass/sykehjemsplass. Vi har fremdeles et tett samarbeid på Hallingdal Sjukestugu og vi benytter kommunale plasser der når vi ikke har egen plass. Dette samarbeidet fungerer bra.

Vi både har hatt, og har flere, 1 til 1 tiltak utfordrende adferd som også krever økt bemanning. Her må vi kjøpe ekstern hjelp i enkelte tilfeller. Økende demensforekomst i samfunnet gjør at dette behovet vil være økende i fremtiden, og tjenester kommunen selv må etablere i fremtiden.

Institusjonene har en god og trygg tilsynsordning gjennom tilsynslege. Alle brukere, samt pårørende får anledning til gjennomgang og samtaler med lege. Pårørende og brukergruppen endres og det forventes mer av personalet enn tidligere, og vi jobber nå med kurs innen konfliktdepende kommunikasjon og kunnskap om vold og trusler. Det er også opprettet faggrupper innen ulike felt for kvalitetssikring og kunnskap. Vi jobber kontinuerlig med arbeidsmiljø og trivsel, og i dette arbeidet benytter vi Medco og hovedverneombud i kommunen. Sykefraværet på institusjonen har vært stabilt det siste året.

Familiehuset

2024 har vært et stabilt år i virksomheten, uten store hendelser eller utfordringer. Bemanningen har vært mer stabil enn i 2023 og etter sommeren gikk sykefraværet kraftig ned.

Familiehuset har fått alle gruppene fullt organisert inn i virksomheten som planlagt i "Sammen om endring", og består nå av gruppene Helsestasjonstjenester, Familiehjelpa, Koordinerende enhet og Steensheim aktivitets- og avlastningshjem. Vi opplever at den nye organiseringen er en god løsning som i større grad enn tidligere legger til rette for samordning av tjenester og imøtekommer kravet til den den lovfestede samordningsplikten for alle velferdstjenestene til å samarbeide rundt oppfølging av barn og unge. Digitale løsninger er oppdatert og bidrar til sikker kommunikasjon mellom ulike tjenester.

Det har vært gjennomført flere foreldreveiledningskurs for foreldre og Familiehjelpa har også gjennomført et foreldreveiledningsprogram for ansatte i Kultur. Det er et godt helsefremmende tiltak for å styrke kompetansen til voksne slik at alle barn blir møtt på en god måte, og det er spesielt viktig for barn som trenger trygge voksne rundt seg. Tiltaket treffer mange barn og det styrker det

tverrfaglige samarbeidet. Det har vært jobbet med å få på plass og implementert samarbeidsrutiner og prosedyrer og dette arbeidet fortsetter.

Skolehelsetjenesten på ungdomstrinnet måtte høsten 2024 forskyve og gjøre endringer i planlagte oppgaver på grunn av at skolen brant ned, men elevene med behov for individuell oppfølging fikk tilbud. Det er flere barn med store helseutfordringer i kommunen og vi har derfor nytt tiltak der det jobber to voksne sammen for å legge til rette for god utvikling og oppfølging. Vi bidrar også inn i skolen med helsepersonell der det er nødvendig for å sikre skolegang.

Det er startet en prosess for å forbedre samarbeidet med Ål, Gol og Hemsedal rundt beredskap og følgetjeneste for gravide og det har vært samarbeidsmøter med Vestre Viken.

Tjenester til hjemmeboende

Vårt mål er å sikre at alle hjemmeboende innbyggere får den nødvendige støtten og omsorgen for å kunne leve et trygt og verdig liv i eget hjem. I 2024 har vi fortsatt å tilby et bredt spekter av tjenester til hjemmeboende, inkludert:

Hjemmesykepleie: Helsefaglig oppfølging og pleie til hjemmeboende med helseutfordringer.

Praktisk bistand: Hjelp med husarbeid, personlig hygiene og andre daglige gjøremål.

Matombringing: Levering av måltider til hjemmeboende som har behov for dette.

Trygghetsalarm: Tilbyr trygghetsalarmer for å sikre rask hjelp ved behov.

Ambulerende psykisk helse: Støtte og oppfølging for hjemmeboende med psykiske helseutfordringer.

Habilitering: Habilitering handler om å hjelpe personer med funksjonsnedsettelse til å utvikle og opprettholde ferdigheter og funksjoner som de ikke har hatt tidligere. Målet er å gjøre dem mest mulig selvhjulpne og gi dem et godt liv. Habilitering er ofte rettet mot barn og unge med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse, som cerebral parese, utviklingshemming eller autisme og er tidsavgrensede tiltak, selv om noen personer har behov for habilitering og lang tid.

I løpet av året har vi oppnådd flere viktige resultater:

Endring av avvik: Implementering av Compilo er igangsatt og har gitt virksomheten en anledning til å øke kunnskap og forståelse for hvorfor vi har et system av rutiner, hvorfor og hvordan vi skal melde avvik og at vi skal jobbe for kontinuerlig forbedring. Arbeidet med avvik har ført til klare forbedringer på kvalitet og sikkerhet i tjenestene.

Kompetanseheving: Alle gruppene har identifisert sine områder for kompetansebehov, og satt opp krav til kompetanse og trening for å utføre hovedoppgaver. Ut fra dette er det satt opp årshjul for kurs, veiledning og fokusområder i alle grupper. Det er etablert faggrupper som skal bidra til kompetanseheving i tjenestene i samarbeid med de andre virksomhetene. Fagkontakter leder gruppene, og det skal bidra til at kommunen får ressurspersoner innen flere områder. Det er brukt mye tid på å forbedre dokumentasjonen i pasientjournalene gjennom opplæring og veiledning.

Til tross for positive resultater, har vi også møtt noen utfordringer:

Ressursmangel: Vi har i 2024 hatt noen langtidssykemeldte og noe vakanse, og fraværet har stort sett blitt dekket opp av egne ansatte og vikarer. Det har utløst en del overtid i noen grupper, og ansatte viser tegn til å være slitne. Vikarbyrå er ikke noen god løsning, men vi har måtte bruke noe for å opprettholde forsvarlige tjenester, forsvarlig arbeidsmiljø og forsvarlig arbeidstid for ansatte.

Vi merker at etterspørsel etter tjenester har ført til press på ressurser og bemanning, og det er arbeidsoppgaver som må forbedres eller endres for å fortsette å gi trygge og forsvarlige tjenester

fremover. Forbedringsarbeid krever ressurser, og det er helt avgjørende at vi bruker tid på dette nå hvor det fremdeles er muligheter for å møte utfordringene vi vet kommer. Rekruttering av sykepleiere og miljøterapeuter har gått lettere i 2024, men det har vært så godt som ingen søkere med helsefaglig utdanning. Spesielt opplever vi det som utfordrende å rekruttere helsefagarbeidere til nattevaktstillinger.

Kompleksitet i behov: Økende antall brukere med komplekse og sammensatte behov krever mer spesialisert kompetanse og tilrettelegging. Demensomsorgen vil kreve et strukturert og planlagt samarbeid mellom virksomhetene i helse og omsorg, men også med andre fagområder i kommunen. Sist, men vel så viktig, samarbeid med frivillige og organisasjoner.

For å møte utfordringene og forbedre tjenestene ytterligere, planlegger vi følgende tiltak:

Rekruttering og ressursbruk: Fortsette arbeidet med «beholde og rekruttere», dette med mål om at rekrutteringen av kvalifisert helsepersonell for å møte den økende etterspørselen holdes i gang.

Deltakelse i TØRN-prosjektet er startet opp, med mål om ny oppgavedeling og eventuell oppgaveforskyvning i Hjemmetjenesten.

Teknologiske løsninger: Implementere nye teknologiske løsninger for å effektivisere tjenesteleveransen og forbedre kommunikasjonen med brukerne. Innføringsløp av DigiHelse, digital hjemmeoppfølging (DHO) og utprøving av NEWS2 er under planlegging.

Samarbeid med frivillige: Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner for å tilby mer omfattende støtte til hjemmeboende.

Styrke fagkompetansen: Ved bruk av faggrupper, kurs og deltakelse i læringsnettverk styrke kompetansen i gruppene for å gjøre ansatte bedre rustet til å håndtere mer komplekse oppgaver, planlegge helsehjelp og gjøre det vi vet virker altså få en sterkere forskningsbasert praksis.

Tjenestetildeling

I slutten av 2024 ble Tjenestetildeling lagt under virksomhetsleder for Aktivitet og mestring. Det har vært mangel på personal store deler av 2024, men 01.12.24 begynte 2 nye saksbehandlere og en til startet opp 01.02.25. Tjenestetildeling har nå 4 saksbehandlere og ledes av virksomhetsleder. Fra 01.12.24 ble det med satt i gang et omfattende arbeid med å få på plass prosedyrer og nye rutiner for saksbehandling slik at all saksbehandling og tildeling blir ivaretatt av Tjenestetildeling. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Flyktingetjenesten (skifter i 2025 navn til integreringstjenesten)

Bosetting og integrering av flyktninger er en tjeneste som baserer seg på politisk vedtak i kommunestyret fra år til år. Til sammen ble det bosatt 42 flyktninger i kommunen i 2024. Flyktingetjenesten med sine fire årsverk er organisert under helse- og omsorg og følger opp og koordinerer de forpliktelser kommunen har ovenfor bosatte flyktninger.

Integrering av flyktninger krever en betydelig innsats og et samarbeid mellom mange instanser og involvering fra alle sektorene i kommunen. Hol kommune ble i juni 2024 deltagere i utviklingsnettverket «flyktninger i arbeid», et nettverk initiert av KS, og der målet er å få flere bosatte flyktninger inn i arbeidslivet, gjennom en tverrfaglig og målrettet innsats i den enkelte kommune.

Arbeid og næringsutvikling

Eksisterende næringer

MÅL: Styrke de eksisterende næringer og bidra til utvikling og nyskaping i støttenæringer

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansvar	Oppr. (år/v)	Status
Prosjekt med oppfølging av bruk av næringsbygg turistbedrift i henhold til prinsippsak varme /kalde senger	X	X			P&U	HØP 2022	 Ikke påbegynt
Utarbeide næringsstrategi som grunnlag til revisjon av arealplaner	X				P&U	HØP 2021	 Forsinket
Følge opp Handlingsplan for Hol nasjonalparkkommune og iverksette nødvendige tiltak for å oppfylle kriteriene for nasjonalparkkommuner under merkevaren Norges nasjonalparker	X	X			P&U	HØP 2021	 Ikke påbegynt

Kommentar:

Næringsstrategi: Administrasjonen jobber med siste utkast. Tas opp til politisk behandling ila. våren 2025.

Oppfølging av næringsbygg turistbedrift er ikke påbegynt. Dette er et svært ressurskrevende prosjekt, som ikke har blitt prioritert.

Handlingsplan for Hol nasjonalparkkommune: ikke igangsatt.

Ny næringsutvikling og innovasjon

MÅL: Kommunen skal kjennetegnes av et mangfoldig arbeids- og næringsliv, med utvikling av nye næringer og interessant arbeid til alle.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansvar	Opprinnelse (år/v.)	Status
Legge til rette for kontorklynger i hele kommunen	X	X			P&U	HØP 2023	 I rute
Kommunen skal ta en aktiv rolle i samarbeid med Fagskolen i Viken og privat sektor for å etablere flere bransjeprogrammer innen relevante næringer; kommunal og privat sektor.	X	X			P&U	HØP 2023	 I rute

Kommentar til avvik/forsinkelser

Kontorklynger: Kartlegging av muligheter for å etablere kontorfellesskap sentralt på Geilo. Møte med Geilo Informasjonssenter og Visit Geilo i desember 2024.

Utdanningscenteret på Geilo: Det er jevnlig dialog. Inviteres til møter med næringslivet. Kommunen bistår med å kartlegge kompetansebehov i næringslivet, slik at USG kan tilpasse sine studietilbud deretter.

Infrastruktur

Samferdsel

MÅL: Effektiv, trygg og miljøvennlig transport til og fra, og innad i kommunen.

Prioriterte tiltak	24	25	26	27	Ansvar	Opprinnelse (år/v.)	Status
Etablering av avkjørsler og parkeringsplasser til Geilo skole- og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18	X	x			TE	HØP 2019/P143	● I rute
Realisering av trafiksikkerhetstiltak Geilo skole og kulturhus i henhold til vedtatt detaljreguleringsplan ref. HØP 2019	X	x			TE	P143	● I rute
Tettstedpakke Geilo	X	X			P&U	HØP 2022	● Stanset

Kommentar til avvik/forsinkelser

Prosjekt "Trafiksikkerhetstiltak skole- idrettsområde, P143 pågår nå for fullt. Arbeidet med området i vest startet i 2024, og forventes slutført til skolestart 2025.

Tettstedpakke Geilo er ble under behandling av planstrategi vedtatt å ikke starte opp med og er dermed tatt ut av HØP 2025-2028.

Teknisk infrastruktur

MÅL: Hol kommune skal ha en effektiv og miljøvennlig infrastruktur.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	24	25	26	27	Ansv.	Opprinnelse (år/vedtak)	Status
Øke kapasiteten på Geilo VV Etablere reservevasskilde på Geilo	x	x	x		TE	HØP 2022/ P. 106,107	🟡 Forsinket Rapport er klar. Utsetter arbeider til 25.
Digitalisering av forbruksregistrering for bedre kontroll av vannlekkasjer	x	x			TE	HØP 2022/ Prosjekt 102	🟢 I rute Installert målere, følger opp
Digitalisering av avløpsnett for bedre kontroll av innlekkasje	x	x			TE	HØP 2022/ Prosjekt 102	🟢 I rute pågår
Forprosjekt oppgradering av renseanlegg (Geilo, Ustaoset og Hol) for bedre kapasitet og effektivitet		x	x		TE	HØP 2016/ Hovedplan VA/Prosjekt 126	🟢 påbegynt noe forsinket
Oppgradering av Hol RA for bedre kapasitet og effektivitet		x	x	x	TE	Ny Inv.i 2025/26	🟢 påbegynt, i rute
Oppgradering av Ustaoset RA for bedre kapasitet og effektivitet			x	x	TE	Ny Inv.i 2026/27	🟢 påbegynt, i rute
Sanering og renovering avløpsnett	x	x	x		TE	Hovedplan VA 2016/ Prosjekt 096	🟢 i rute, pågår
Utvidelse av returpunkt for avfall	x				TE	HØP 2017/ Prosjekt 131	🟢 pågår, noe forsinket
Rehabilitering av kommunale eiendommer	x				TE	HØP 2021/ Prosjekt 034	🟢 I rute
Rehabilitering av Dagali og Skurdalen renseanlegg	x	x			TE	HØP 2023/ P. 098	🟢 I rute
Sanering Hovedledning vann og avløp Geilo	x	x	x		TE	Hovedplan VA 2016 /Prosjekt 197	🟢 I rute

Prioriterte aktiviteter innen teknisk infrastruktur er også:

- Sikre utbygging av infrastruktur gjennom rekkefølgekrav i reguleringsplaner.
- Innarbeide og gjennomføre utbyggingsavtaler for utbygging av infrastruktur
- Kartlegge innlekking på avløpsnettet og utlekking fra vannettet

Hol avløpsrenseanlegg er det av de syv anleggene i Hol kommune med størst utfordringer med rensekravene. Anlegget er nedslitt og utdatert. Et skisseprosjekt for å kartlegge nye prosessløsninger og eventuelt ny plassering, startet i 2024.

Vann og avløp har gjennom flere år jobbet med å redusere innlekkasje av fremmedvann, og utlekkasje av drikkevann. Man har gjennom 2024 identifisert de områdene med størst innlekking. Mer undersøkelser i disse områdene har startet og pågå videre i 2025. Kartlegging av utlekkasje av

drikkevann har pågått over flere år, og gitt gode resultater. Trolig er lekkasje fra private stikkledninger et betydelig problem, men vanskeligere å avdekke.

Siste, og sjettede delstrekk, av prosjekt P197, ny hovedledning vann og avløp på Geilo startet i 2024, vil være sluttført sommeren

Kommentar til avvik/forsinkelser

Flere prosjekter startet opp i 2024, samtidig har det vært nødvendig å omprioritere prosjektlederressurser til andre områder der utbedring av VA-nettet har vært mer tidskritisk.

P099 og P100 styres av aktivitetene knyttet til Vestlia-planen. Arbeidene har ikke startet, men det har gjennom 2024 vært et samarbeide med SkiGeilo for å finne gode løsninger på infrastrukturtiltak gjennom bl.a utbyggingsavtale. Dette arbeidet vil fortsette også i 2025.

Samfunnssikkerhet og beredskap

MÅL: Et trygt og beredt samfunn

Prioriterte tiltak/aktiviteter	2 4	2 5	2 6	2 7	Ansvar	Opprinnelse (år/vedtak)	Status
Planlegge og prosjektere samlokalisering av helse og beredskapstjenestene, ref. K-sak 43/19	X	X	X		TE / Beredskap s-rådgiver	P092 (2019)	● I rute Detaljregulering startet
Revisjon av risiko – og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)*	x				Beredskap s-rådgiver	Vedtatt 25.4.24	✓ Ferdig

Prioriterte aktiviteter innen samfunnssikkerhet og beredskap er i tillegg:

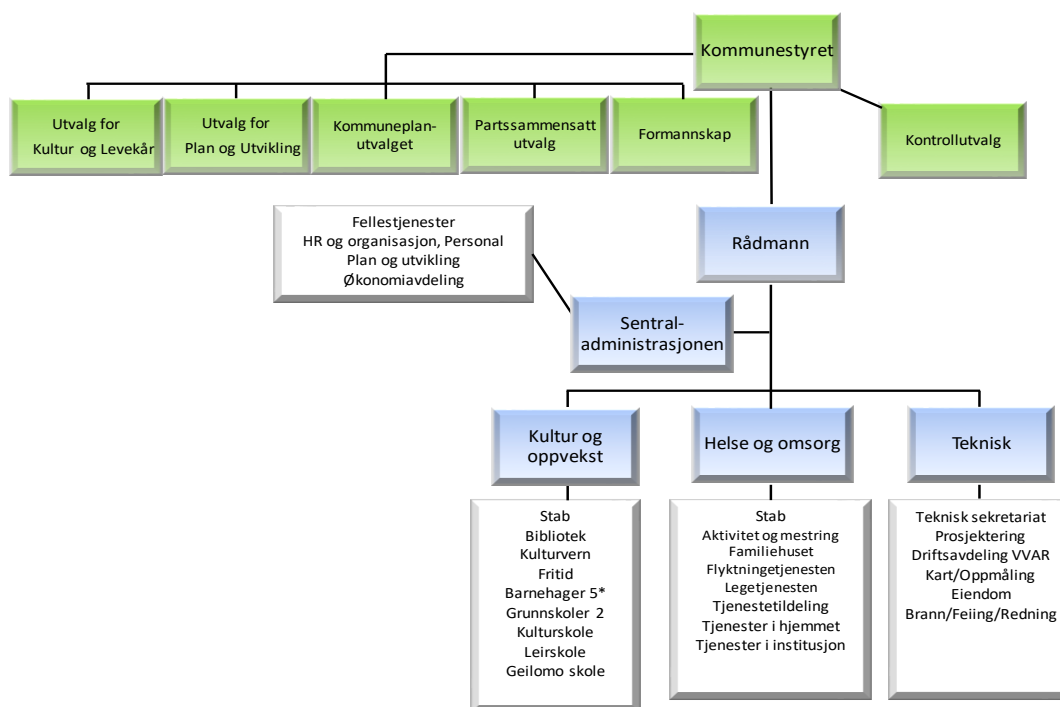
Oppfølging av ROS-analysen, vedtatt 27.04.24.

- Kriserplaner og sektorplaner for beredskap, herunder:
Plan for kommunal kriseledelse og sektorplaner som skal revideres årlig.
- Tettere regionalt samarbeid om beredskap, vedtak i regionrådet
- Lokale øvelser – tilpasset behov og prioritet, beskrevet i aktivitetsplanen
- Sektorvis kompetanseheving innen beredskap, skal prioriteres
- Påse at Hol kommune er riktig dimensjonert for å håndtere uønskede hendelser.
Har hatt høyt fokus siste året, og er nærmere beskrevet i helhetlig ROS 2024
- Hol kommune sin kriseledelse har i 2024 deltatt på øvelse i atomberedskap i regi av Statsforvalter og DSA, samt deltatt i samvirkeøvelse i Geiteryggstunnelen.

I 2024 har arbeidet med Brann-ROS, Beredskapsanalysen og Forebyggende analysen blitt sluttført. Arbeidet vil lede frem til en ny Brannordning som forventes politisk behandlet i 2025.

Detaljregulering av området «Trekanten» startet opp januar 2024. Skisseprosjekt av nytt senter for samlokalisering av beredskapstjenestene startet første halvår 2024.

4. Organisasjonen Hol kommune

Det er gjort organisatoriske endringer i sentralstaben i 2024 ved at Personalavdelingen er fra og med 2024 del av HR og organisasjon. I helse og omsorgssektoren er tjenestene samlet til fem virksomhetsområder.

Personal

Reglementer / Retningslinjer / Arbeidsgiverstrategi

Gjennom 2024 er flere organisasjonsovergripende reglementer og retningslinjer blitt revidert. Dette arbeidet vil fortsette gjennom 2025.

- Ny rutine for rekruttering og tilsetting vedtatt i Partssammensatt utvalg februar 2024
- Ny lønnspolitiskplan 2024 – 2028 ble vedtatt i Partssammensatt utvalg 12. juni 2024
- Nye sykefraværsretningslinjer m/ tilhørende rutiner ble vedtatt i Partssammensatt utvalg 6. november 2024.
- Seniorpolitisk tiltak har som mål om å få medarbeidere til å stå lenger i stillingen. Tiltaket går ut på at medarbeidere passert 62 år får inntil 10 ekstra fridager Pr. år korrigert for stillingsbrøk, med full lønn. Egen sak vil bli fremmet for Partssammensatt utvalg i mai 2025.
- Arbeidsgiverstrategien legger føringer for de valg og prioriteringer arbeidsgiver foretar overfor medarbeiderne. God arbeidsgiverpolitikk og et godt omdømme skal være med å bidra til kompetent bemanning. Det ble på tampen av 2024 igangsatt arbeid med revidering

av den nåværende arbeidsgiverstrategien, dette arbeidet forventes ferdigstilt og fremmet for Partssammensatt utvalg i løpet av første halvår 2026.

Kommunikasjon og informasjon

Ny kommunikasjonsstrategi for perioden 2025 – 2028 ble vedtatt i Partssammensatt utvalg 6. november 2024. Kommunens kommunikasjonsstrategi er det overordnede styringsverktøyet for all kommunikasjon i og fra Hol kommune. Strategien støtter opp under målene i kommuneplanens samfunnsdel og gjør det lettere å forstå kommunens rolle som tjenesteyter, myndighet, samfunnsutvikler og demokratisk arena. Hver sektor vil gjennom 2024 – 2025 få utformet egne og tilpassede Kommunikasjonsplaner.

- **Åpen**, Kommunen skal være åpen og tydelig for innbyggerne. Vi skal dele informasjon på en ærlig og forståelig måte.
- **Helhetlig**, Hol kommune skal kommunisere helhetlig, slik at alle oppfatter at det er kommunen som står som avsender.
- **Frampå**, Kommunen skal være proaktiv og føre var i sin kommunikasjon. Vi skal forutse behov og spørsmål fra innbyggerne og adressere dem effektivt.
- **Medvirkende**, Kommunen skal ta berørte innbyggere med på råd og involvere de. Vi ønsker at innbyggerne skal ha en aktiv rolle i beslutningsprosesser.
- **Tilgjengelig**, Kommunen skal sørge for at relevant informasjon når fram til alle berørte parter. Informasjonen skal være lett å finne og forstå.

Digitalisering

Pågående tverrsektoriell digitalisering 2023 – 2025

- Compilo – Internkontroll, HMS og kvalitetsstyring. Arbeidet med å innføre Compilo i hele organisasjonen hadde oppstart 2. kvartal 2023 og vil pågå til og med 4. kvartal 2025
- Civis - Innføring av – Innbyggermelding – høsten 2024
- Visma digitale personalmeldinger ble tverrsektorielt implementert høsten 2024
- Digital generering av arbeidsavtaler m/ e-signering ble tverrsektorielt implementert høsten 2024
- Dossier er et digitalt kompetansestyringsverktøy som også har digital on/offboarding system for medarbeidere. Arbeidet med klargjøring av Dossier startet i mars 2024 og vil bli implementert i organisasjonen gjennom 2025.

Kompetanse og organisasjonsutvikling

Gjennom hele 2024 er det i samarbeid med KS konsulent gjennomført 5 av totalt 8 planlagte samlinger i Hol kommunes lederutviklingsprogram.

God lederutvikling i kommunesektoren kjennetegnes ved at lederne dyktiggjøres i ulike tilnærminger til ledelse, og at temaene blir gjort konkrete og anvendbare. Det er når både innbyggerne og medarbeiderne merker forskjeller at lederutvikling virker. Vellykket lederutvikling påvirker hverdagspraksis. Ledelse som er tillitsbasert, motiverende og som vektlegger støtte til læring, utvikling og mestring, er svært effektivt for å oppnå bedre motivasjon og ytelse.

Mål for programmet:

- Den enkelte leder skal oppleve utvikling i eget lederskap, en dypere forståelse av seg selv som ledere og kompetanse på hvordan mobilisere medarbeidere for økt måloppnåelse av tjenestenes og kommunens mål, og for å skape best mulig kvalitet i tjenestene for brukere og innbyggere.
- Skape et felles lederskap i Hol kommune som sammen bidrar til framtidsrettede tjenester

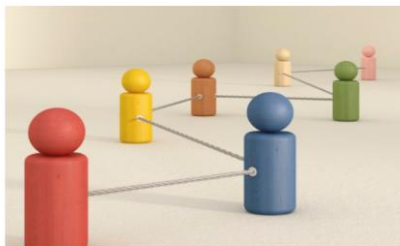

Mellom lederutviklingssamlingene er det i 2024 gjennomført 4 digitale ledernetverkssamlinger som er organisert i 6 grupper. Hver gruppe er tverrfaglig sammensatt for å styrke det tverrsektorielle samarbeidet og kompetanse deling / overføring mellom ledere og sektorer. Det vil til sammen bli gjennomført 6 slike nettverkssamlinger hvorav 4 er gjennomført i 2024.

Ledernetttverk

Arena for felles:

- ✓ deling
- ✓ læring
- ✓ refleksjon
- ✓ utfordring
- ✓ utforsking
- ✓ innsikt

Seniorpolitisk tiltak

Senior-tall for 2024:

- I 2024 var det totalt 17 ansatte som hadde registrerte seniordager i Visma fravær
- Det ble avvirket totalt 108 dager ifølge Visma fravær (fordelt på disse 17 personene)
- Det er 19 ansatte i aldersgruppen med høy nok stillingsprosent og ikke lederstilling som ikke har registrert uttak av seniortiltak

Bemanning

- I 2024 var det 645 ansatte i Hol kommune, en økning med 38 fra 2023.
- Det var 505 årsverk i 2024 som utgjør en økning med 9 årsverk fra 2023.

Sektor	Antall ansatte 2021	Antall Årsverk 2021	Antall Ansatte 2022	Antall årsverk 2022	Antall ansatte 2023	Antall årsverk 2023	Antall ansatte 2024	Antall årsverk 2024	Endring antall årsverk siste år
Sentraladministrasjonen/plan- og utvikling	42	37	45	38	45	39	43	37,5	-1,5
Kultur og oppvekst	206	178	214	188	213	187	213	184,5	-2,5
Helse og omsorg	224	174	218	172	231	193	244	208	+15
Teknisksektor	100	69	105	68	113	72	109	69	-3
Felleskjøkkenet	6	4,60	5	4,2	6	5	7	6	+1
Sum	578	463	587	470	608	496	646	505	+9

Kilde: Visma BI Årsrapport. I denne oversikten er følgende stillingstyper inkludert: Faste ansatte, midlertidige ansatte, vikarer i kommunen⁴, tillitsvalgte, ansatte som mottar driftstilskudd.

⁴ Vikarer i undervisning er utelatt for å unngå dobbelttelling. Disse stillingstypene er også utelatt: læringer, kommunale engasjement, folkevalgte, ansatte i permisjon.

HMS / Bedriftshelsetjenesten

Også i 2024 har Hol kommune et samarbeid med Medco din HMS. De gir bistand innenfor fysiske og organisatoriske endringer, sykefraværarbeid, arbeidshelse, psykososialt arbeidsmiljø, ergonomi, inneklima, lovpålagte helseundersøkelser, grunnopplæring for verneombud og HMS-opplæring for ledere.

Egen årsrapport behandles i Arbeidsmiljøutvalget hvert år, sist den 20.02.2024. Medco deltar på møtene i AMU. Planlagte aktiviteter utført fra bedriftshelsetjenesten ble gjennomført etter plan på 220 timer.

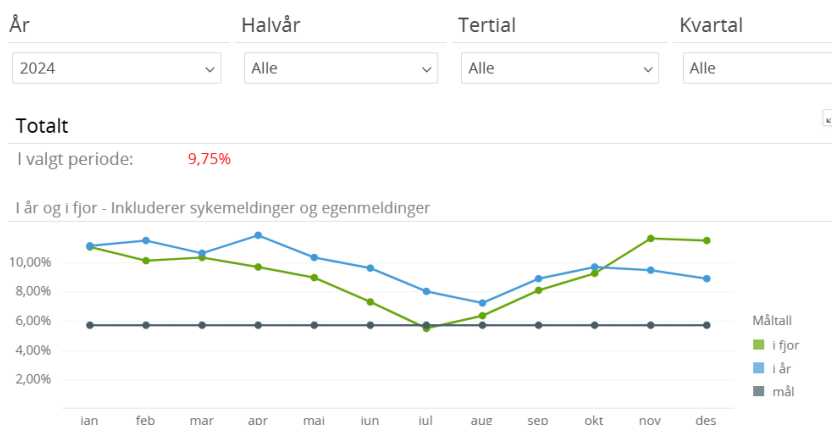
Sykefravær i Hol kommune i 2024

Hol kommunes målsetning er å øke nærværet, det vil si å redusere sykemeldt og egenmeldt fravær, samt å utvikle heltidskultur blant de ansatte.

Sykemeldte i Hol kommune skal følges opp av nærmeste leder i tråd med lov- og avtaleverk og nye interne retningslinjer. Personalavdelingen skal bistå ledere i oppfølgingsarbeidet av medarbeider med hyppig- og ved langtidsfravær.

I 2023 ble det fra lederteam satt økt fokus på sykefraværsoppfølging av langtidssykemeldte og ansatte med hyppig / høyt korttidsfravær. I tråd med dette har personalavdelingen startet kartleggingssamtaler med alle virksomhetsledere for å kartlegge ansatte med fraværproblematikk og finne gode virkemidler, løsninger og avklaringer. Dette arbeidet fortsatte gjennom 2024, sentralt her har vært å få på plass nye sykefraværretningslinjer m/ tilhørende rutiner, vedtatt i PU den 6. november 24. Det ble videre avsatt to dager i Hol kommunes lederutviklingsprogram for implementering av de nye sykefraværretningslinjer og oppstart av læringsnettverk hvor de 5 virksomhetene med høyest sykefravær deltar.

Det samlede sykefraværet i 2024 var 9,75 % som er opp fra 9,1 % i 2023.

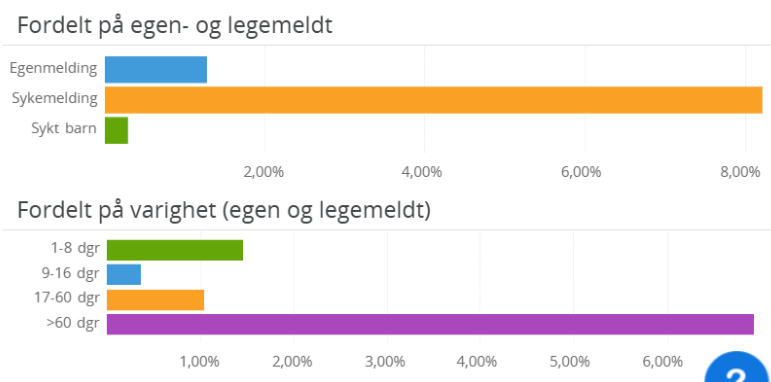

Grafen er oppdatert for 2024 den 30. januar 2025. For driftsåret 2024 kan en se at sykefraværet fortsatt er svært høyt. Fra begynnelsen av året sank gradvis sykefraværet frem mot august, for så å stige fra september og oktober før det falt gjennom november og desember.

Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
11,1	11,48	10,62	11,86	10,34	9,65	8,01	7,25	8,89	9,67	9,48	8,76

*Fraværprosenten måned for måned gjennom driftsåret 2024

Fraværet fordelt på egen- og legemeldt samt varighet:

I tabellen under vises fravær pr sektor i årene 2020-2024.

Fravær pr etat	2020	2021	2022	2023	2024	Mål for 2025
Sentraladministrasjonen	4,6 %	3,7 %	5 %	4,84%	4,10 %	4 %
Kultur og oppvekst	6,3 %	10,7 %	11 %	10,1%	10,56 %	7,5 %
Helse og omsorg	8,8 %	13,8 %	11,7 %	10,3%	11,62 %	8 %
Teknisk etat	7,2 %	7,4 %	7,6 %	5,8 %	5,11%	5 %
Hol kommune	7,3 %	10,7 %	10,3%	9,1%	9,75 %	7 %

Kilde: Visma BI rapport.

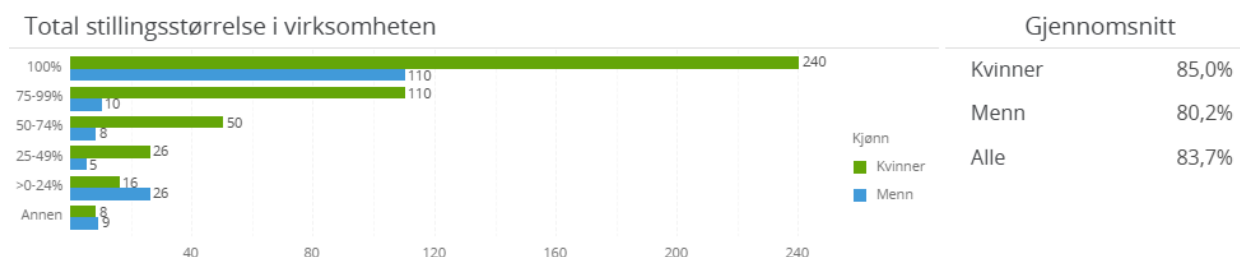
Likestilling og tiltak mot diskriminering

Kommunens verdigrunnlag uttrykker at ethvert menneske er unikt, ukrenkelig og helhetlig, med uante muligheter mentalt, fysisk og sosialt. Ethvert menneske har rett til å bli møtt med forståelse og respekt til å bli inkludert i fellesskapet.

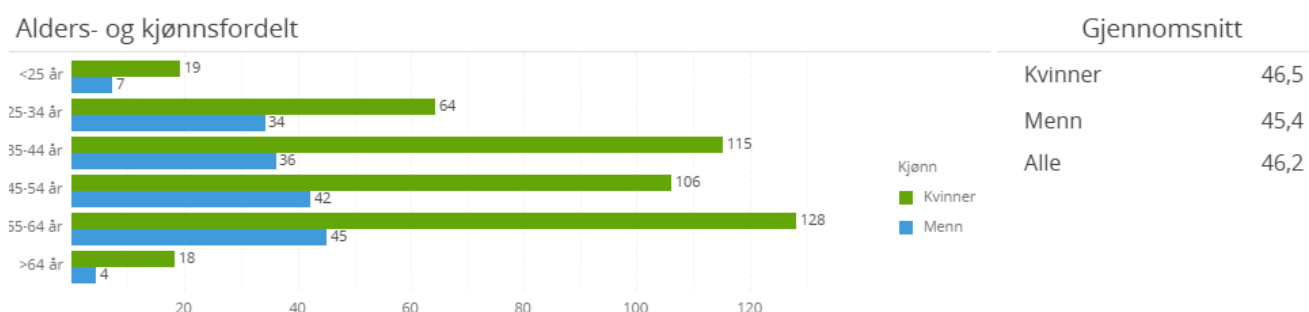
For fag – og lederstillinger, ansatte som arbeider med barn og unge der det ene kjønn er underrepresentert, blir følgende tekst tas inn i utlysningsteksten: *Kvinner/menn oppfordres til å søke.*

For stillinger hvor arbeidsoppgavene/tjenestene retter seg mot målgrupper hvor det er innbyggere eller mottakere med flerkulturell bakgrunn skal det vurderes å ta inn følgende tekst inn i utlysningsteksten: *Personer med flerkulturell bakgrunn oppfordres til å søke.*

Stillingsstørrelse og heltid i Hol kommune

Aldersfordeling og kjønnsfordeling

Gjennomsnittsalderen er 46,5 år for kvinnene og 45,4 år for menn. Snittalder er 46,2 år.

Lederstillinger fordelt på kjønn

	Kvinne		Mann		Totalsum
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
Rådmann, HTA 3.4.1			1	100 %	1
Kommunalsjefer, HTA 3.4.1	2	40 %	3	60 %	5
Virksomhetsledere, HTA 3.4.2	14	63 %	8	36 %	22
Avd./Gruppeledere, HTA 3.4.3	16	73 %	6	27 %	22
Totalt lederstillinger	33	66 %	17	34 %	50

I Hol kommune er kjønnsfordelingen på mellomledernivå tilnærmet lik den totale kjønnsfordelingen blant ansatte totalt, mens menn er noe overrepresentert i øverste ledernivå.

Lærlinger

I løpet av 2024 var det tilsatt 2 lærlinger i Hol kommune.

- Helse og omsorg: 2

I tillegg har vi 1 ansatte som er i individuelt tilpasset løp mot fagbrev på jobb.

Lønnsoppgjøret 2024

I kapittel 4 ble det for KS-området forhandlet om lokal pott på 1,1% i tillegg til det sentrale oppgjøret.

Det ble gjennomført lokale lønnsforhandlinger for ledere i Hovedtariffavtalens kapittel 3.4.2 og 3.4.3 samt ansatte etter Hovedtariffavtalens kapittel 5 (eksempelvis jordmor, rådgivere, ingeniører og leger). For disse endte det lokale lønnsoppgjøret på **4,5 %**.

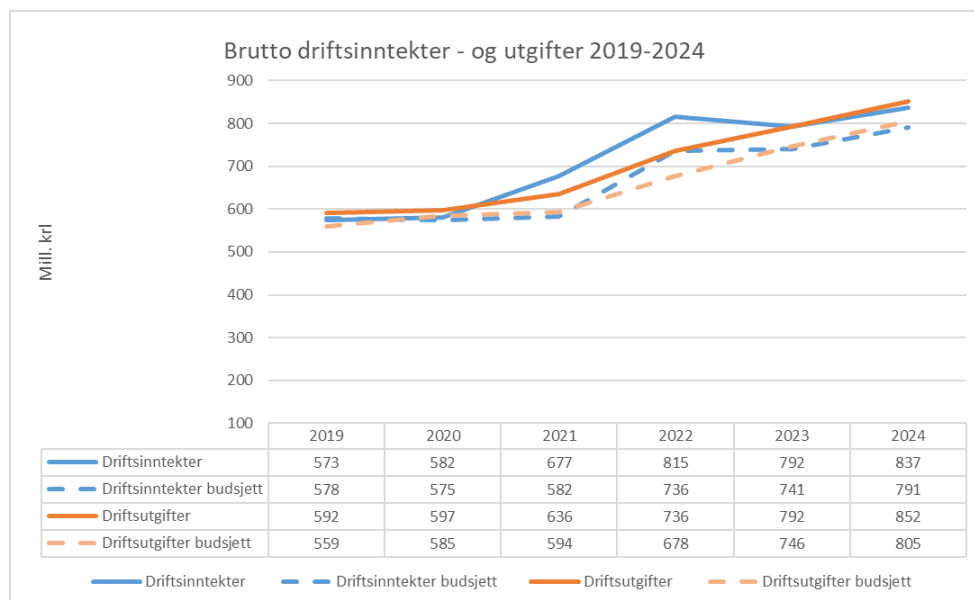
Lønnsforhandlingene ble gjennomført i tråd med lønnspolitiskplan. I forkant av forhandlingene ble det gjennomført vurderinger fra leder og forhandlingsutvalget for alle stillinger i aktuelle kapitler som grunnlag for forhandlingene.

I tillegg har arbeidsgiver vektlagt å rette opp utilsiktede lønnsmessige skjevheter mellom stillinger, harmonisering av lønn mellom sektorer, samt å sikre at ingen stillinger lønnes under garantilønnsnivåene i kapittel 4 for stillinger med tilsvarende utdanning.

5. Økonomiområdet

Netto driftsresultat er **4 267 354 kr** for årsregnskapet 2024. Totale driftsinntekter er bokført til 836,8 mill. kr, og driftsutgiftene er bokført til 851,6 mill. kr inkludert avskrivninger.

Grafen under viser utvikling av brutto driftsinntekter og driftsutgifter i årene 2019-2024.

Inntektene i 2024 er 5,7 % høyere enn i 2023 hovedsaklig grunnet større rammeoverføringer fra staten for integreringstilskudd, og større gebyrinntekter for selvkosttjenester. Utgiftene har økt med 7,5 % fra 2023 til 2024. Under følger beskrivelse av de ulike inntekts – og utgiftspostene.

Driftsinntekter

Til årsbudsjettet 2024 ble det vedtatt premisser for driftsinntektene i vedtakspunktene 1-4. Skatt på inntekt og formue ble utliknet i samsvar med Stortingets maksimalsatser for 2024. Eiendomsskatt ble utskrevet på alle faste eiendommer med skattesats 7 promille, men med hjemmel i eiendomsskatteloven § 12 var skattesats for boliger og fritidsboliger 2 promille av vedtatt takst. Punkt 4 gebyrer og betalingssatser ble innkrevet ifølge satsene i gebyrregulativet.

Driftsinntektene i 2024 ble 836,8 mill. kr, dvs. 46,2 mill. kr. mer enn i det regulerte budsjettet.

Driftsinntekter	Regnskap 2024	Reg. budsjett	Avvik R.-R.B.	Avvik i %	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd	99 149 466	95 600 000	3 549 466	4 %	99 900 000	84 938 741
2 Inntekts- og formuesskatt	228 151 584	232 800 000	- 4 648 416	-2 %	250 000 000	237 561 784
3 Eiendomsskatt	67 047 103	66 500 000	547 103	1 %	66 500 000	69 283 580
4 Andre skatteinntekter	43 792 876	40 800 000	2 992 876	7 %	18 000 000	43 473 136
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	32 633 931	16 129 000	16 504 931	102 %	12 429 000	24 496 303
6 Overføringer og tilskudd fra andre	121 053 740	108 497 105	12 556 635	12 %	81 497 105	93 317 662
7 Brukerbetaling	25 869 057	26 109 000	- 239 943	-1 %	25 109 000	23 241 419
8 Salgs- og leieinntekter	219 103 201	204 139 135	14 964 066	7 %	201 139 135	215 531 058
9 Sum driftsinntekter	836 800 958	790 574 240	46 226 718	5,8 %	754 574 240	791 843 682

Budsjettet ble justert i kommunestyresak 140/24 den 31.10.24 på grunn av brannen ved Geilo barne- og ungdomsskole, endrede forventninger til statlige overføringer, og behov for økt helse -og omsorgsbudsjett. Det er foretatt en administrativ justering av budsjett for inntekts- og formuesskatt der naturressursskatt (21,1 mill. kr) er flyttet til posten «andre skatteinntekter» jfr. Kostra-veileder.

Inntekstpostene kan tilskrives følgende:

Rammetilskudd ble 99,1 mill. kr som er 3,5 mill. kr bedre enn regulert budsjett, men omtrent lik som det opprinnelige budsjettet. Samlede overføringer for rammetilskudd og skatt ble 327,3 mill. kr, som er 1 mill. kr lavere enn budsjettet. Reduksjonen er knyttet til skatteinngangen for inntekts – og formuesskatt.

Skatteinngangen i 2024 ble 228,1 mill. kr, som er 4,6 mill. kr, eller 2 % lavere enn budsjettet. I forhold til i 2023 er skatteinngangen 9,4 mill. kr lavere. Budsjettavviket er knyttet til både inntekts – og formuesskatt (7 mill. kr lavere), og naturressursskatten som er 3,5 mill. kr lavere enn i 2023. Årsaken til nedgangen i skatteinngangen er redusert skatteøre med 1,8 % for 2024 sett mot 2023⁵. Naturressursskatten har også en nedgang på grunn av utfordringer med ny skattemelding for kraftselskapene som har medført rapporteringsfeil. Dette blir fortløpende rettet og korrigert i 2025.

Skatteinngangen i Hol var 44 % over landsgjennomsnittet, og dette førte til 45,8 mill. kr i inntektsutjevning. Etter inntektsutjevningen er skatteinngangen i Hol 17 % over landsgjennomsnittet.

Eiendomsskatt er bokført med 67 mill. kr som er 0,5 mill. kr over budsjett. Det er 0,5 mill. kr lavere inntekter for vannkraftverk enn budsjettet, og 1 mill. kr større inntekter for boliger, fritid og næringseiendommer.

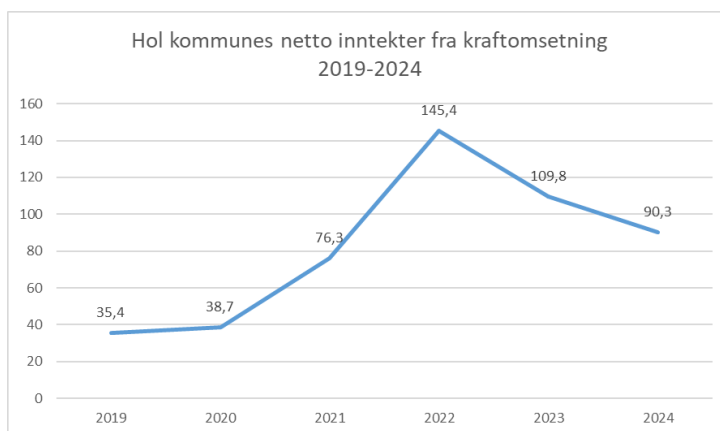
Overføringer og tilskudd fra staten er integreringstilskudd pålydende 32,6 mill. kr, som er 16,15 mill. kr mer enn budsjettet. Av dette er 13 mill. kr avsatt på bundet fond for bruk de neste årene.

Overføringer og tilskudd fra andre er 12,5 mill. kr mer enn budsjettet. Dette avviket er sammensatt; 4,6 mill. kr mer i kompensasjon for merverdiavgift, 2,3 mill. kr større sykelønnsrefusjoner og fødselsrefusjon enn budsjettet, 1,3 mill. kr i større refusjoner fra fylkeskommuner (lærlingetilskudd og prosjekter) og 0,5 mill. kr mer i refusjon for eget foretak (Felleskjøkkenet). Det er også bokført private gaver for 1,7 mill. kr som ikke ble budsjettet. Det er 9 mill. kr mindre i overføringer fra private enn forventet, som er knyttet til forsikringsoppgjøret for brannen ved Geilo barne- og ungdomsskole som også blir refundert i 2025.

Brukerbetalinger er bokført med 25,9 mill. kr som er 0,2 mill. kr mindre inntekter enn budsjettet. Avviket er knyttet til brukerbetalinger for skolefritidstjenesten.

I salgs – og leieinntekter er den største posten kraftinntektene fra salg av konsesjonskraft som utgjør 104 mill. kr før skatt. Dette er 14 mill. kr mer enn budsjettet.

Årsaken til inntektsveksten er at kommunen har fått/kjøpt ca 10 GWh mer andelskraft enn forutsatt, og det er lavere priser for sikring enn hva som lå til grunn ved budsjetteringen. Netto inntekter fra kraftomsetning inkludert skattekostnad i årene 2019-2024 vises i figuren.

⁵ Skatt og Tall – månedsbrev fra Skatteetaten desember 2024.

Skattekostnaden for kraftomsetning i 2024 er bokført med 11,1 mill. kr som er innenfor budsjett.

I tabellen under vises totale inntekter fra energisektoren til Hol kommune i årene 2019-2024.

Inntekter fra energisektoren	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kraftomsetning inkl. skattekostnad og tjenester	35 371 653	38 684 687	76 252 723	145 383 930	109 853 655	90 361 366
Regulerings- og konsesjonsavgifter	19 289 024	19 445 352	19 445 352	19 568 952	20 865 143	22 659 258
Eiendomsskatt på produksjonsanlegg og linjenett	29 974 629	31 173 485	32 518 147	27 476 425	34 563 973	33 504 520
Naturressursskatt	24 432 409	23 886 384	23 871 661	24 175 249	22 607 993	21 133 618
Sum inntekter	109 067 715	113 189 908	152 087 883	216 604 556	187 890 763	167 658 762

I 2024 er kraftomsetningen 19,5 mill. kr lavere enn i 2023. Konsesjonsavgifter er 1,8 mill. kr større enn i 2023 og naturressursskatt er 1,5 mill. kr lavere. Energiinntektene utgjorde 20 % av brutto driftsinntekter i 2024.

De samlede gebyrinntekter i teknisk sektor ble 87,4 mill. kr, som er 4,5 mill. kr mer enn budsjettet. Gebyrinntektene for feiing er 0,7 mill. kr lavere enn budsjettet, og dette førte til at selvkostfondet ble tømt. Gebyrinntektene for vann er 20,5 mill. kr som er 0,3 mill. kr lavere enn forventet. Avløpsgebyrene er 31,4 mill. kr som er 1,4 mill. kr større enn forventet, og dette bidrar til å redusere det framførbare underskuddet i tjenesten. Det vises til årsregnskapets note 14 om selvkostområdene.

Husleieinntekter er bokført med 11,1 mill. kr, som er 0,8 mill. kr mer enn budsjettet.

Driftsutgifter

Driftsutgiftene i 2024 ble 851,6 mill. kr, dvs. 45 mill. kr eller 5,6 % mer enn budsjettet. Dette vises i tabellen:

Driftsutgifter	Regnskap 2024	Reg. budsjett	Avvik R.-R.B.	Avvik i %	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
10 Lønnsutgifter	383 007 733	372 633 856	10 373 877	3 %	366 371 856	350 674 627
11 Sosiale utgifter	86 747 442	78 808 500	7 938 942	10 %	78 670 500	72 830 233
12 Kjøp av varer og tjenester	274 003 276	252 903 802	21 099 474	8 %	214 514 802	263 423 419
13 Overføringer og tilskudd til andre	67 127 954	62 087 349	5 040 605	8 %	55 276 349	65 235 819
14 Avskrivninger	40 711 464	40 013 450	698 014	2 %	40 013 450	40 076 224
15 Sum driftsutgifter	851 597 869	806 446 957	45 150 912	5,6 %	754 846 957	792 240 322

Budsjettet ble justert i kommunestyresak 140/24 som nevnt over. Det er også gjort budsjettendringer i -sak 67/24 for utlån til Geilo aktivitetspark, k-sak 68/24 for 2 mill. kr ekstra bevilgning i boligtilskudd, k-sak 73/24 forvaltningsrevisjon og k-sak 108 for ekstra bevilgning i Enøk-tilskudd.

Budsjettavvikene blir kommentert i forhold til det regulerte budsjettet.

Lønnsutgiftene er 10,3 mill. kr over budsjett (3 %). Avviket i lønnsutgifter er knyttet til overtidslønn, vikarer og ekstrahjelp, mens det er lavere fastlønn utbetalt grunnet stillinger som ikke er besatt. Det har blitt bokført variabel lønn for desember måned ifølge anordningsprinsippet, med utbetaling i januar 2024.

Pensjonskostnadene er 5,9 mill. kr større enn budsjettet som i hovedsak er relatert til bokføring av premieavvik som ga en lavere reduksjon i kostnaden, mens tidligere års premieavvik øker. Det er brukt 26,6 mill. kr fra KLPs premiefond, mens det ble budsjettet med å bruke 12 mill. kr.

Arbeidsgiveravgiften er 2 mill. kr over budsjett som delvis er relatert til bokføring av premieavvik for pensjon, og økt arbeidsgiveravgift for stillinger med årslønn over 850 000 kr.

Lønn og sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) utgjør omtrent 58 % av totale driftsutgifter i 2024. Dette er større andel enn de to siste årene, men omtrent lik stor andel som før 2021.

Kjøp av varer og tjenester utgjorde 274 mill. kr som tilsvarer 32 % av de totale driftsutgiftene i kommunen. Det er 21 mill. kr eller 8 % mer enn budsjettet. Avviket er knyttet til sosialhjelpskostnader på 7,2 mill. kr som ikke ble budsjettet fullt ut (som bokføres som en tjeneste fra NAV). I tillegg ble kjøp av tjenester fra vikarbyrå i helse -og omsorgssektoren 5,2 mill. kr større enn budsjettet, service og reparasjon av maskiner ble 2 mill. kr mer enn budsjettet og andre konsulenttjenester ble nær 1 mill. kr større enn forventet.

Overføringer og tilskudd til andre er 5 mill. kr større enn budsjettet som i hovedsak er moms som er kompensasjonsberettiget. I tillegg er det 0,5 mill. kr merutgifter knyttet til voksenopplæring.

Overføringer/tilskudd til private er bokført med 30,6 mill. kr som er innenfor det budsjetterte 31,8 mill. kr. Det er tilbakeført strømstøtte som gir et mindreforbruk.

Tabellen under viser brutto driftsutgifter pr sektor versus budsjett, og avvik.

Driftsutgifter pr. sektor	Regnskap 2024	Reg. budsjett	Avvik	Avvik i %	Oppr.budsjett	Regnskap 2023
Sentraladm.	81 146 225	85 605 210	- 4 458 985	-5 %	77 380 210	63 452 847
Kraftomsetning	13 653 796	14 300 000	- 646 205	-5 %	17 300 000	7 596 784
Kultur og oppvekst	188 712 512	188 890 000	- 177 488	0 %	183 515 000	192 044 376
Helse og omsorg	351 473 798	319 248 658	32 225 140	10 %	291 248 658	334 407 738
Teknisk sektor	165 359 936	147 583 639	17 776 297	12 %	134 583 639	148 814 131
Felleskjøkkenet	10 540 138	10 806 000	- 265 862	-2 %	10 806 000	10 231 222
Avskrivninger	40 711 464	40 013 450	698 014	2 %	40 013 450	40 076 224
Sum utgifter	851 597 869	806 446 957	45 150 912	5,6 %	754 846 957	796 623 322

Driftsutgiftene er tilsvarende skjema 1B, alle driftsutgifter art 10100-14900, i tillegg til avskrivninger.

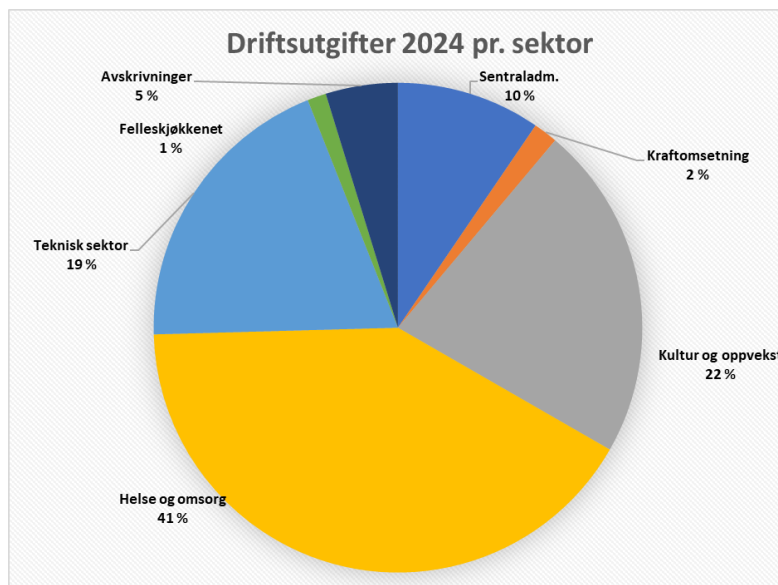
Det er nærmere omtale til sektorenes regnskap i kap. 6, men her følger hovedtrekkene. Sentraladministrasjonens mindreforbruk er i hovedsak knyttet til bokføring av premiefond for pensjon som bokføres sentralt, men det er likevel større bokførte pensjonskostnader enn tidligere år.

Kultur og oppvekstsektoren er totalt sett innenfor budsjetterte utgifter.

Helse og omsorgssektoren har avvik hovedsakelig knyttet til lønns- og pensjonskostnader (15,7 mill. kr) og vikarinneleie (5,5 mill. kr).

Teknisk sektor har budsjettavvik på 17,8 mill. kr i utgifter. Av dette er 7,5 mill. kr knyttet til lønns – og pensjonskostnader, 3,5 mill. kr er merverdiavgift som kompenseres, 2,5mill. kr er merutgifter innen leie og service av biler/maskiner og diverse uforutsette utgifter. Brannen ved ungdomsskolen ble i hovedsak belastet i regnskapet for teknisk sektor, og utgjør om lag 1,5 mill. kr utover de budsjetterte utgiftene i revidert budsjett.

Kakediagrammet viser driftsutgifter pr. sektor i forhold til de totale driftsutgiftene i 2024.

Fordelingen av driftsutgifter pr. sektor er nokså likt tidligere år. Sentraladministrasjonen har bokført noe større utgifter grunnet pensjonskostnadene og har dermed 2 % større del av kaken enn i 2023. For kraftomsetningen har andelen økt med 1 % grunnet skattekostnad. Kultur – og oppvekstsektoren har 2 % mindre del av kaken enn i 2023, og helse og omsorgssektoren har 1 % mindre del av kaken. Teknisk sektor, Felleskjøkkenet og avskrivningene har like store andeler som i 2023.

Detaljer om sektorenes drift er kommentert nærmere i kap. 6 om tjenesteområder.

Finansinntekter – og utgifter

Netto finansutgifter ble 21,6 mill. kr. Dette er vist i tabellen:

Finansinntekter	Regnskap 2024	Reg. budsjett	Avvik R.-R.B.	Avvik i %	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
17 Renteinntekter	15 568 429	10 700 000	4 868 429	45 %	8 200 000	14 993 253
18 Utbytter	28 890 285	27 002 000	1 888 285	7 %	7 002 000	4 753 750
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	- 55 516	-	- 55 516		-	103 253
20 Renteutgifter	22 663 433	20 000 000	2 663 433	13 %	21 100 000	17 636 262
21 Avdrag på lån	43 386 964	45 000 000	- 1 613 036	-4 %	25 000 000	33 654 774
22 Netto finansutgifter	- 21 647 198	- 27 298 000	5 650 802	-21 %	30 898 000	- 31 440 780

Renteinntektene ble 4,8 mill. kr bedre enn budsjettet på grunn av vedvarende høy rente i 2024.

Renteutgifter på lånegjeld er 2,7 mill. kr større enn regulert budsjett.

Det er overført følgende utbytter: 3 mill. kr fra Ørteren kraftverk KF i ordinær overføring, og 20 mill. kr i ekstraordinær overføring for 2024. Det er overført 2,5 mill. kr fra Vardar energi AS der 1,2 mill. kr er tilleggsutbytte. Det er også overført 3 mill. kr fra Ustekveikja Energi AS og 0,3 mill. kr fra Gjensidige som forutsatt.

Det er ført 55 516 kr i tap på finansielle instrumenter for innskuddene i Eika-fond, men det er påløpt renteinntekter for plasseringen i Eika sparebankfond for 434 388 kr, og 108 873 kr i Eika obligasjonsfond.

Avdrag på lån har fulgt avdragsforløpene på 18 mill. kr i Kommunalbanken og KLP-banken, som er 2 mill. kr mindre enn budsjettet la opp til. Det er betalt 25,6 mill. kr i ekstraordinære avdrag jfr. budsjettvedtak i ordinært og justert budsjettsak.

Investeringsregnskapet

Investeringsutgiftene er bokført med 164,3 mill. kr av et regulert budsjett på 167,5 mill. kr.

Investeringsregnskapet er avsluttet med 16,7 mill. kr i udekket beløp. Dette er grunnet for lite låneopptak i forhold til den tillatte lånerammen, fordi det ble raskere fremdrift på noen prosjekter enn forventet.

Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)	Note	Regnskap 2024	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Investeringer i varige driftsmidler	4	149.473.669,11	154.821.236,00	89.890.500,00	95.575.483,18
2 Tilskudd til andres investeringer		8.215.336,70	6.020.000,00	5.720.000,00	7.523.611,41
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	1.701.442,00	1.708.000,00	1.600.000,00	2.964.251,00
4 Utlån av egne midler	6	-	-	-	829.872,00
5 Avdrag på lån	10	4.950.000,00	4.950.000,00	-	2.800.000,00
6 Sum investeringsutgifter		164.340.447,81	167.499.236,00	97.210.500,00	109.693.217,59
7 Kompensasjon for merverdiavgift		15.737.081,07	16.842.202,00	11.987.500,00	6.187.102,32
8 Tilskudd fra andre		25.054.262,00	-	-	14.393.503,58
9 Salg av varige driftsmidler	4	5.610.451,00	4.950.000,00	-	3.571.802,60
10 Salg av finansielle anleggsmidler	5,15	-	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper		-	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		700.942,65	800.000,00	-	700.942,66
13 Bruk av lån		96.314.747,83	116.173.640,00	67.820.000,00	63.643.611,56
14 Sum investeringsinntekter		143.417.484,55	138.765.842,00	79.807.500,00	88.496.962,72
15 Videreutlån		5.062.000,00	7.500.000,00	5.000.000,00	1.150.000,00
16 Bruk av lån til videreutlån		2.515.383,79	6.500.000,00	5.000.000,00	-
17 Avdrag på lån til videreutlån		1.746.659,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.686.660,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån		3.880.090,51	1.700.000,00	1.700.000,00	2.795.715,73
19 Netto utgifter videreutlån		413.184,70	1.000.000,00	-	40.944,27
20 Overføring fra drift		- 11.957.524,34	- 16.214.074,00	- 12.600.000,00	- 7.152.514,14
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	13	23.480.935,30	-	-	1.187.253,53
22 Bruk av bundne investeringsfond	13	- 5.010.000,00	- 3.200.000,00	-	- 5.251.047,12
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		-	800.000,00	-	895.228,78
24 Bruk av ubundet investeringsfond		- 11.119.320,00	- 11.119.320,00	- 4.803.000,00	- 10.916.120,19
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		-	-	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		- 4.605.909,04	- 29.733.394,00	- 17.403.000,00	- 21.237.199,14
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		16.730.238,92	-	-	-

Det var opprinnelig budsjettert med 97,2 mill. kr i investeringsutgifter. Investeringsbudsjettet er i hovedsak justert 2 ganger; jfr. kommunestyresak 159/23 for overføring av ubrukte investeringsmidler i 2023, og i kommunestyresak 140/24 ved regulering av årets investeringsbudsjett. Samlet investeringsbudsjett ble 167,5 mill. kr, og det er brukt 164,3 mill. kr i 2024, det vil si et mindreforbruk på 3,2 mill. kr.

Det er bokført 143,4 mill. kr i **investeringsinntekter** som er 4,7 mill. kr mer enn budsjettet på 138,7 mill. kr. Det er bokført 21 mill. kr som kompensasjon fra forsikringsselskapet som a konto erstatning for brannen ved Geilo barne- og ungdomsskole. Det er brukt 96,3 mill. kr i lånemidler som finansiering av et budsjett på 116,2 mill. kr. Dette mindreforbruket skyldes lavere låneopptak enn det som var nødvendig og var medvirkende til underdekning av investeringsregnskapet totalt sett. Det skulle vært lånefinansiert ytterligere 12,5 mill. kr for å dekke investeringsutgiftene, og det er også strøket 4,3 mill. kr fra driftsregnskapet ved avslutningen av dette. Totalt er det 16,7 mill. kr i udekket beløp som må dekkes inn i 2025.

Det er lånt ut 5,1 mill. kr som startlån til bolig i 2024 av budsjettert 7,5 mill. kr. Dette er finansiert med 2,5 mill. kr i bruk av startlån, og mottatte avdrag på videreutlån.

De største investeringsprosjektene i 2024 har vært følgende (utgifter i 2024 i parentes):

- P. 143 Trafikksikkerhetstiltak Geilo skole – og idrettsområde (61,6 mill. kr)
- P. 029 Rehabilitering svømmebasseng Hallingskarvet skole (15,7 mill. kr)
- P. 046 Nye avdelinger Geilo barnehage (13,2 mill. kr)

Regnskap pr. prosjekt vises i tabellen under (skjema 2B) for 2024.

Prosjekt	Prosjektnavn	Regnskap 2024	Budsjett inkl. endring	Budsjett	Avvik R.-R.B
001	Kjøp av it-utstyr	275 651	253 000	253 000	22 651
003	Datanettverk/fiberkabel	73 425	297 035	0	-223 610
004	Kjøp/salg av aksjer/andeler	108 000	108 000	0	0
005	Tilskudd til rehabilitering Hol kyrkje	5 170 000	5 170 000	5 170 000	0
006	Kjøp/salg fast eiendom	99 313	0	0	99 313
007	VA-anlegg justeringsrett	4 135 545	0	0	4 135 545
010	Reg.plan I3 Vøllø	158 607	485 429	0	-326 822
012	Tilskudd Hol kirkelige fellesråd (minnelund, orgel)	850 000	850 000	550 000	0
015	Egenkapitalinnskudd KLP	1 593 442	1 600 000	1 600 000	-6 558
023	Grønlie boligfelt, utvidelse	9 864 019	8 440 456	0	1 423 563
024	Svømmebassengbygget i Hovet	38 977	1 612 253	0	-1 573 276
029	Rehabilitering svømmebasseng Hallingskarvet skole	15 672 068	13 505 384	7 500 000	2 166 684
034	Rehabilitering kommunale boliger	3 862 579	5 000 000	5 000 000	-1 137 421
046	Nye avdelinger Geilo barnehage	13 193 233	19 649 740	12 500 000	-6 456 507
052	Skallsikring/toppsystem kommunale formålsbygg	110 172	109 887	0	285
059	Hjemmetjenesten kontorer	0	0	1 250 000	0
082	Tak/ventilasjon Geilo kulturhus	1 257 461	2 875 000	1 500 000	-1 617 539
083	Rehabilitering Geilo samfunnshus 2022	485 409	265 843	0	219 566
086	Meråpent bibliotek, elektronisk adgangssystem	52 442	500 000	0	-447 558
087	Møterom Vestlia barnehage	0	312 500	437 500	-312 500
091	Geilo brannstasjon HMS-tiltak	1 276 186	1 875 000	1 875 000	-598 814
092	Beredskapssenter - prosjektering/oppstart	839 457	3 546 808	3 750 000	-2 707 351
095	Trykkøkningsstasjon vann Ustedalen	0	1 500 000	3 000 000	-1 500 000
096	Sanering vann- og avløpsledninger	11 130 551	9 000 000	4 000 000	2 130 551
098	Rehabilitering Dagali renseanlegg	65 831	930 855	2 000 000	-865 025
102	Digitalisering av distribusjonsnett for vann og avløp	0	1 590 509	0	-1 590 509
104	Nytt/rehab. Dagali vannverk	0	1 133 926	0	-1 133 926
105	Skallsikring vannverk og høydebasseng	0	444 117	0	-444 117
106	Vannforsyning Geilo	0	170 200	0	-170 200
107	Reservevann Geilo	0	81 509	0	-81 509
108	Rehabilitering Skurdalen renseanlegg	17 513	1 000 000	5 000 000	-982 487
113	Bil- og maskinpark	2 569 254	1 950 000	1 950 000	619 254
119	Innkjøp utstyr kart og oppmåling	371 250	375 000	375 000	-3 750
126	Hovedplan v/a installasjoner	1 463 120	1 413 887	0	49 233
131	Opparbeidelse returpunkter	1 228 010	4 273 690	0	-3 045 680
138	Ny barneskole Geilo - forprosjekt	5 062 110	6 866 979	25 000 000	-1 804 869
143	Trafikksikkerhetstiltak Geilo skole/idrettsområde VEST	61 604 473	51 597 836	0	10 006 637
150	Kommunale veier, ramme	8 761 684	7 264 393	0	1 497 291
197	Hovedledning vann/kloakk Geilo	8 000 666	6 500 000	14 500 000	1 500 666
	SUM	159 390 448	162 549 236	97 210 500	-3 158 788

Til sammen er det et mindreforbruk i **investeringsutgifter** mellom regulert budsjett og regnskap på 3,2 mill. kr. Tabellen over viser at følgende prosjekter har *mindreforbruk* i forhold til regulert budsjett, bl.a.:

- P. 024 Svømmebassengbygget i Hovet (1,6 mill. kr)
- P.046 Nye avdelinger Geilo barnehage (6,5 mill. kr)
- P. 082 Tak/ventilasjon Geilo kulturhus (1,6 mill. kr)
- P. 092 Beredskapssenter – prosjektering (2,7 mill. kr)

- Diverse vann – og avløpsprosjekter; p. 095, 098, 102, 104, 105, 106, 107 og 108 har mindreforbruk for 6,7 mill. kr
- P. 131 Opparbeidelse av returpunkter (3 mill. kr)

Det har gjennom året vært nødvendig å endre prioritering. Bl.a skyldes dette skolebrannen som førte til et behov for omdisponering av resurser innenfor flere tjenesteområder i Teknisk sektor. Dette har ført til at noen prosjekter har blitt utsatt. For P131 opparbeidelse av returpunkt for renovasjon, har utfordringer knyttet til avtaler med grunneiere og Staten vegvesen ført til at prosessene tar betydelig lengre tid enn forventet. Dette fører til at prosjektet ikke blir gjennomført i den takten som var planlagt.

Det har vært merforbruk for følgende prosjekter:

- P. 029 Svømmebasseng ved Hallingskarvet skole (2,1 mill. kr)
- P. 143 Trafikksikkerhetstiltak Geilo skole/idrettsområde (10 mill. kr)

For P029 skyldes merforbruket et noe mer omfattende behov for utskifting enn forventet når kalkyler ble utarbeidet

For P143 er rammene for prosjektet ikke overskredet, men prosjektet har hatt raskere fremdrift i 2024 enn forventet, det gir et mer forbruk for 20+24 men ikke for prosjektet som helhet

Finansiering av investeringsprosjektene

Bruk av lån er den største finansieringskilden for investeringsprosjektene, pålydende 96,3 mill. kr. Av dette er p. 143 er finansiert med 34,7 mill. kr i lånemidler, p. 046 med 10 mill. kr og p. 096 med 9 mill. kr.

Det ble overført 11,9 mill. kr fra drift til investering i regnskapet. Følgende prosjekter er finansiert fra driftsregnskapet: P. 143 med 7,1 mill. kr. P. 029 med 3 mill. kr og egenkapitalinnskuddet i KLP med 1,6 mill. kr i henhold til budsjett.

Det er ført **bruk av ubundet investeringsfond** for 11,1 mill. kr som er knyttet til finansiering av, p. 023 Grønlie boligfelt med 4,2 mill. kr, P. 029 med 1,8 mill. kr og p. 034 med 1,7 mill. kr og p. 082 med 1 mill. kr. I tillegg er flere prosjekter finansiert med investeringsfondet med beløp opp til 500 000 kr i henhold til budsjett.

Det er bokført 25 mill. kr i tilskudd som ikke er budsjettert. Av dette er 21 mill. kr som a konto refusjon fra forsikringsselskapet for brannen på Geilo barne- og ungdomsskole. Dette beløpet er avsatt på bundet investeringsfond for bygging av ny skole. I tillegg er det bokført 4 mill. kr i verdi for et vann – og avløpsanlegg på Ustaoset som kommunen har overtatt i 2024.

Det ble avsatt merverdiavgift for 0,8 mill. kr til ubundet investeringsfond for pågående justeringsrettavtaler der kommunen krever tilbake merverdiavgift for vann – og avløpsanlegg som kommunen har overtatt, men dette ble strøket i årsoppgjøret for å redusere udekket resultat.

Årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet er avsluttet med 4,3 mill. kr i netto driftsresultat. Ved avslutningen av driftsregnskapet er det avsatt 5,6 mill. kr til disposisjonsfond og det er brukt 24,1 mill. kr av disposisjonsfond i henhold til budsjettvedtak. Det ble strøket 2 mill. kr i avsetning til disposisjonsfond i forhold til budsjett. Etter bruk og avsetning til bundne driftsfond er det et budsjettavvik på 4 256 550 kr som er strøket i overføring til investeringsregnskapet. Dette er omtalt tidligere som medvirkende til underdekning på investeringsregnskapet.

Investeringsregnskapet er avsluttet med budsjettavvik på til sammen 16 730 239 kr i udekket finansiering. I avviket ligger følgende budsjettavvik: udekket beløp før strykninger er 10,6 mill. kr. Bruk av lånemidler er 23 843 508 kr mindre (strøket) enn budsjettet (inkludert videreutlån). Det er strøket 4 256 550 kr i overføring fra drift til investering i forhold til budsjettet, og det er strøket 800 000 kr i avsetning til ubundet investeringsfond i forhold til budsjettet. Dette vises i tabellen under:

Linje	Investeringsregnskap	Regnskap 2024
1	Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	120 166 280
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	23 480 935
3	Bruk av bundne investeringsfond	- 5 010 000
4	Budsjettet bruk av lån	- 122 673 640
5	Overføring fra drift iht. årsbudsjett og fullmakter	- 16 214 074
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond iht. årsbudsjett og fullmakter	800 000
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 11 119 320
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	- 10 569 819
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	- 800 000
11	Strykning av bruk av lån	23 843 508
12	Strykning av overføring fra drift	4 256 550
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	-
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	16 730 239
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	-
16	Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	16 730 239

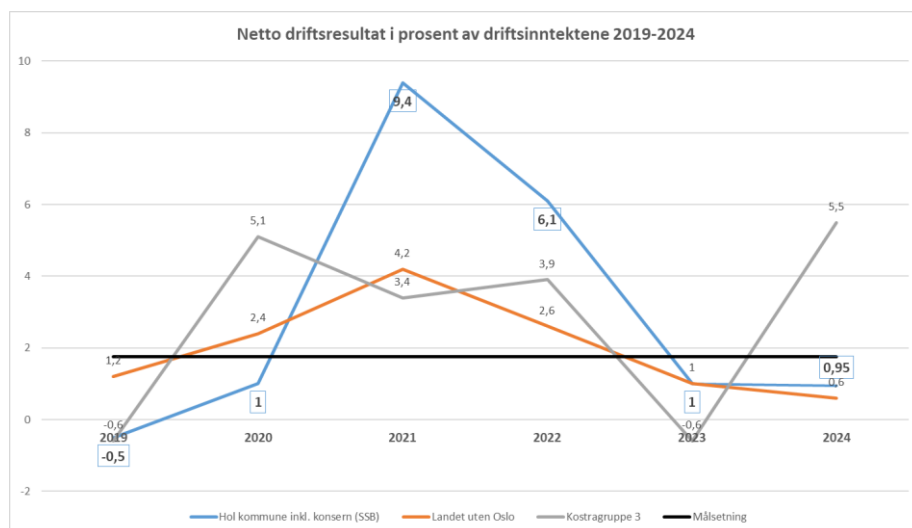
Finansielle nøkkeltall

Det er netto driftsresultat som blir brukt som mål på kommunens økonomiske handlefrihet og hvor sunn økonomien er i kommunen. I økonomireglement for Hol kommune er det vedtatt at denne indikatoren bør være minst 1,75 % av brutto driftsinntekter.

Kommunens netto driftsresultat er 4,3 mill. kr for 2024, som tilsvarer 0,5 % i forhold til driftsinntektene. Dette er bedre enn budsjettert, og kan tilskrives de økte integreringstilskuddet, kraftomsetning og renteinntekter som tidligere omtalt. Resultatet er likevel under måltallet for driftsresultat, og kommunen har et potensial for å redusere kostnader i forhold til kostnadsutviklingen de siste årene.

I SSB-statistikk⁶ fremstilles kommunens resultater som et konsern-resultat der kommunale foretak og Interkommunale samarbeid (IKS) er inkludert.

Resultatutvikling vises i bildet der kommunens resultater sammenlignes med landsgjennomsnitt uten Oslo, og Kostragruppe 3 som kommunen tilhører.

Resultatet for Hol kommunes konsernregnskap er om lag 1 % i 2024, som under over målsetningen om 1,75 %. Landsgjennomsnittet (uten Oslo) er 0,6 %, som er en reduksjon fra 1 % i 2023. Kostragruppe 3 som Hol tilhører, har 5,5 % i gjennomsnittlig driftsresultat.

⁶ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/regnskap>

Fondsbeholdning

Disposisjonsfondets beholdning ble redusert med 18,5 mill. kr i løpet av 2024, fra 128,9 mill. kr til 110,3 mill. kr. Det ble brukt 24,1 mill. kr, og avsatt 5,6 mill. kr i løpet av året.

Tabellen viser bruk av disposisjonsfond i 2024:

Tjeneste	19400 Bruk av disposisjonsfond	Regnskap 2024	Kommentar
1101	Revisjon og kontrollutvalg	- 525.000	Forvaltningsrevisjon jfr. Ksak 73/24
2831	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig m.v.	- 5.000.000	Boligtilskudd jfr Ksak 68 og 141/24
2851	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	- 2.031.666	Utlån vedr. Hans til private veger
2853	Alternativ energi	- 1.577.537	Enøk-tilskudd jfr. budsjett og Ksak 108
3251	Næringsforvaltning	- 500.000	Utlån Geilo infosenter Ksak 20/24
3320	Kommunale veier, miljø,trafikksekr. og parkering	- 11.402.100	Finansiering P. 143 jfr. Ksak 43/24
3603	Friluftsliv	- 498.000	Sti - og løypetilskudd sak 68/24
3801	Idrettsanlegg	- 2.565.697	Utlån Geilo rullepark Ksak 67/24
	Sum art: 19400 Bruk av disposisjonsfond	- 24.100.000	

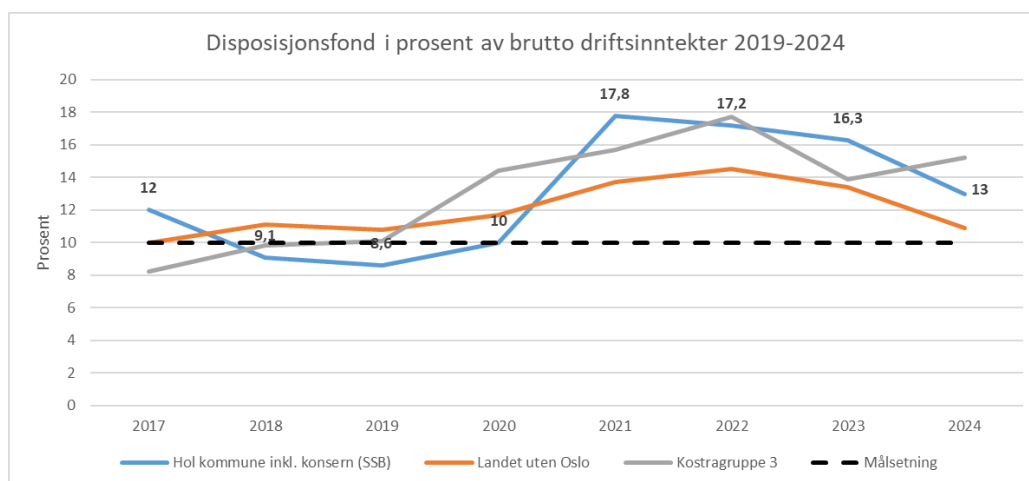
Det var opprinnelig vedtatt å bruke 12,1 mill. kr av disposisjonsfondet i budsjett 2024. Gjennom kommunestyresaker i 2024 ble det vedtatt å bruke ytterligere 12 mill. kr av disposisjonsfondet, slik at totalbudsjett for bruk av disposisjonsfond var 24,1 mill. kr.

Det er avsatt 5 582 673 kr for følgende til disposisjonsfondet i 2024:

Tjeneste	15400 Avsetninger til disposisjonsfond	Regnskap 2024	Kommentar
2851	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	4 009 261	Tilbakebetaling vedr. Hans private veger
3251	Næringsforvaltning	5 000 000	Tilbakebetalt utlån til Ustekveikja Energi
3603	Friluftsliv	565 803	Tilbakeført tilsagn sti - og løypetilskudd
3801	Idrettsanlegg	5 000 000	Tilbakebetalt utlån Hol IL og Geilo rullebrettklubb
3854	Bygdebok	26 570	Renter og salg bygdebøker
8801	Avsetninger, bruk av avs., overføring fra drift til inv., inndekning av merforbr	- 9 018 961	Strøket ved årsoppgjøret jfr. Forskrift.
	Sum art: 15400 Avsetninger til disposisjonsfond	5 582 673	

SSBs statistikk beregner kommunens disposisjonsfond til **13 %** av brutto driftsinntekter for Hol kommune i 2024.

Figuren viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter, resultatet for Kostragruppe 3 og Landssnittet uten Oslo.

Kommunen har redusert sitt disposisjonsfond i forhold til brutto driftsinntekter fra 16,3 % i 2023 til 13 % i 2024. Det er også reduksjon i disposisjonsfond for landsgjennomsnittet.

Tabellen under viser total fondsbeholdning i Hol kommune for årene 2019-2024:

Fondsbeholdning (mill. kr)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Disposisjonsfond	51	57,9	120,3	140,3	128,9	112,4
Bundne driftsfond	52,6	47,2	44,1	65,6	78,1	88,9
Ubundne investeringsfond	5,5	27,9	33,7	31,2	22	10,8
Bundne investeringsfond	18,1	24,4	22,7	18,8	14,7	33,2
Samlet fondsbeholdning	127,2	157,4	220,8	255,9	243,7	245,3

Bundne driftsfond er økt med 10,8 mill. kr i løpet av 2024, som hovedsakelig er grunnet avsetning av integreringstilskudd for flyktninger. **Bundne investeringsfond** er økt med 18,5 mill. kr som er grunnet avsetning av forsikringsoppgjør for skolebrannen. Detaljene for bruk og avsetning av disse bundne fondene er vist i dokumentet Årsregnskap 2023, note 13.

Kommunen har **bankinnskudd** i Skue sparebank og KLP banken pålydende 221 502 887 kr ved utløpet av 2024. Av dette er 14 881 303 kr bundet til skattetrekk.

I 2019 ble det plassert 7 mill. kr i pengemarkedsfond, og 3 mill. kr i obligasjonsfond gjennom Skue sparebank som benytter Eika kredittforvaltning. Årsoppgaven viser at markedsverdi av disse fondene er 11 175 459 kr pr. 31.12.2023, det vil si 487 747 kr i verdiøkning fra 2023.

Lånegjeld og rente

Med nye låneopptak og betalte avdrag er den totale lånegjelden **467 mill. kr ved utgangen av året.**

Lånegjeld pr. år	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringslån	242 998 680	274 632 052	258 234 987	238 534 658	179 199 067	189 239 190	214 421 188
Ansvarlige lån og utlån	40 355 090	40 366 818	40 358 983	40 354 412	40 354 412	40 000 000	40 000 000
Startlån/formidlingslån	29 597 745	31 091 081	32 464 418	30 777 757	29 091 097	27 404 437	28 657 778
Lån til selvkostområdene	120 395 933	131 897 248	127 608 377	139 794 513	146 882 819	162 033 857	183 884 892
Kleivi næringspark lån	8 870 000	4 817 750	2 601 520	1 946 520	1 291 520	-	-
Sum	442 217 448	482 804 949	461 268 285	451 407 860	396 818 915	418 677 484	466 963 858
Herav ubrukte lånemidler	20 829 968	52 092 765	15 530 818	12 491 205	4 588 360	944 748	484 616

Kommunestyret hadde for årsbudsjettet opprinnelig vedtatt 64 650 000 kr i nye låneopptak. I tillegg ble det vedtatt i kommunestyresak 159/23 vedtatt å overføre 50 mill. kr i låneramme fra 2023 til 2024 for pågående investeringsprosjekter. Etter vurdering og justering av investeringsbudsjettet i august 2024, ble lånebehovet anslått å være 95 370 000 kr for 2024.

Etter en vurdering mellom 2 banker, ble låneopptaket gjort i KLP-banken for 3 formål:

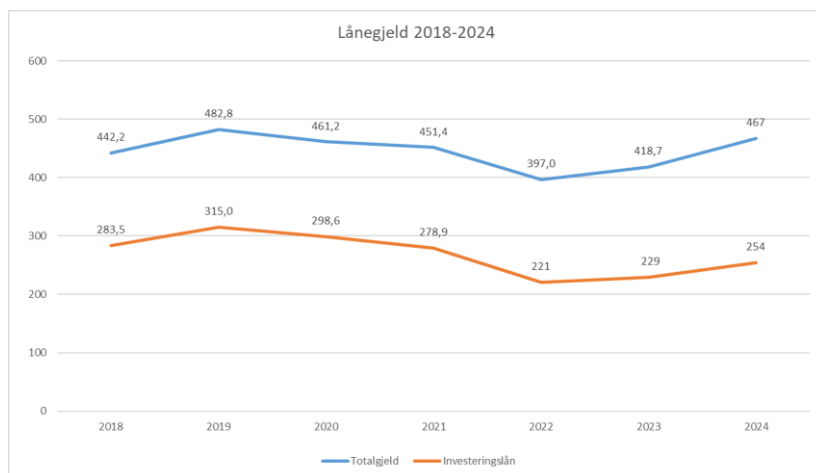
- Renovering av Hol kyrkje; 5,2 mill. kr med 20 års løpetid, grønt lån med fastrente 4,13 % i 3 år
- Vann/avløpsledninger 27,2 mill. kr med 30 års løpetid, fastrente 4,2 % i 3 år
- Investeringsprosjekter 63 mill. kr med 30 års løpetid, fastrente 4,3 % i 3 år

Lånet for renovering av Hol kyrkje ble innvilget i kategorien grønt lån fordi det er energieffektivisering i byggeprosjektet. Det ble valgt å binde renta for alle lånene i 3 år fordi det er sannsynlig at fastrenten som ble tilbudt ville være lavere enn flytende rente de neste 2 årene.

Det var opprinnelig budsjettert med 25 mill. kr i låneavdrag. I kommunestyresak 140/24 ble det vedtatt å nedbetale ytterligere 20 mill. kr som følge av ekstra overføring fra Ørteren kraftverk KF. Totalt har det blitt betalt 43,4 mill. kr i låneavdrag i driftsregnskapet, og 4,95 mill. kr fra investeringsregnskapet.

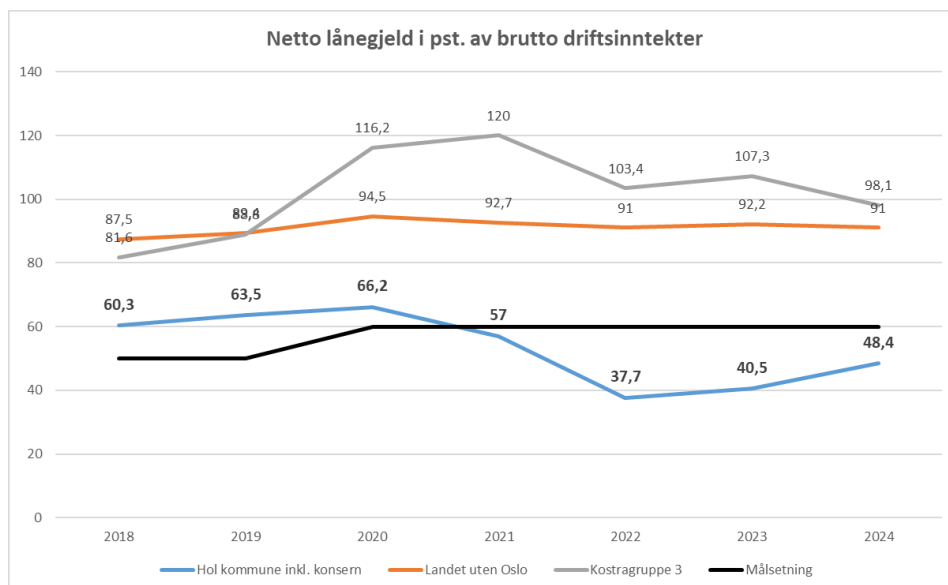
Det er lånt 3 mill. kr i Husbanken for videreutlån, av en låneramme på 5 mill. kr jfr. vedtakspunkt 6. Det er betalt låneavdrag for 1,75 mill. kr til Husbanken fra kommunen i investeringsregnskapet.

Utviklingen av lånegjeld fra 2018-2024 vises i grafikken:

Kommunens lånegjeld er økt med 48,3 mill. kr fra 2023 til 2024.

Netto lånegjeld defineres i Kostra som langsiktig gjeld fratrasket utlån og ubrukte lånemidler. Kommunens netto lånegjeld med KF og IKS er **48,4 %** av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld i Hol kommune er lavere enn både Kostragruppe 3 og Landet (uten Oslo) som vist i figuren.

Kilde: [12143: Finansielle nøkkeltall i prosent av brutto driftsinntekter SSB](#)

Renteutgifter

Kommunen har flytende rente på 61 prosent av sine lån (284,8 mill. kr), og fast rente i 1-3 år på 153,5 mill. kr som ble lånt i 2023 og 2024. Gjennomsnittlig flytende rente i 2024 var 5,2 % for kommunens lån, og gjennomsnittlig fastrente var 4,33 %. Renteutgiftene i 2024 ble 22,7 mill. kr inkludert påløpte renter, som er 2,6 mill. kr over regulertbudsjett. I 2022 var renteutgiftene 10,1 mill. kr, i 2023 var det 17,6 mill. kr så rentekostnaden har økt med 12,5 mill. kr de siste to årene som har vært preget av renteøkninger.

Resultat for finansielle nøkkeltall i forhold til målsetning ble slik for 2024:

Handlingsregel	Budsjett (opprinnelig) 2024	Mål 2024	Resultat Hol kommune 2024 (kommunekonsern)
Netto driftsresultat målt i forhold til brutto driftsinntekter	0,6 %	> 1,75%	0,5 % (1 %)
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (fri egenkapital)	15 %	> 10 %	13,2 % (13%)
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	50 %	< 60 %	47 % (48,4 %)
Egenfinansiering av investeringene i prosent av brutto investeringer	40 %	>40 %	38,9 %

Hol kommunes regnskap har ikke oppfylt målsetningen for netto driftsresultat, mens disposisjonsfond og netto lånegjeld er innenfor målsetningen.

I kommunestyresak 75/22 ble det vedtatt to nye handlingsregler i tillegg til måltallene, som er videreført i HØP 2024-2027:

Handlingsregel for bruk og disponering av kraftomsetning:

Den forventede kraftomsetningen i langtidsbudsjett og økonomiplan er 47 mill. kr, som inngår i driftsbudsjettet til ordinær drift. Det overskytende skal i all hovedsak disponeres til nedbetaling av lånegjeld med formål om å redusere avdrags – og rentekostnadene.

Handlingsregel for egenfinansiering av investeringer:

Hol kommune har målsetning om minimum 40 % egenkapitalandel i investeringsbudsjettet. For å redusere låneopptak så langt det lar seg gjøre, skal avsetninger til investeringsfondet ved salg av anleggsmidler gå til finansiering av nye bygg – og anleggsmidler. Når disposisjonsfondet etter årlig bruk og avsetning er høyere enn måltallet på 10 % av driftsinntektene, skal det overskytende gå til reduksjon av neste års låneopptak, dersom det ikke er spesielle forhold som tilsier at det er behov for å øke disposisjonsfondet.

Med kraftomsetning (etter skattekostnad) på 90 mill. kr, og en ekstra overføring fra Ørteren kraftverk KF på 20 mill. kr så er 25,6 mill. kr brukt til ekstraordinær nedbetaling av lånegjeld. Renteutgiftene har økt fra om lag 10 mill. kr i 2022 til 22,6 mill. kr i 2024, og er finansiert innenfor driftsregnskapet. Det er overført 12 mill. kr til investeringsregnskapet som er finansiert fra disposisjonsfond. Eiendomsskatt for bolig og fritidsboliger sto fast på 2 promille også i 2024, og dette utgjør 10 mill. kr i forskjell fra et nivå på 3 promille som var gjeldende ved utarbeidelse av handlingsregelen. Når det er tatt hensyn til dette, er det likevel om lag 15 mill. kr i et merforbruk av kraftomsetningen i forhold til handlingsregelen. Til handlingsregelen for bruk og disponering av kraftomsetning er vurderingen at denne ikke er oppfylt.

Egenfinansiering av investeringer; her ble kommunens resultat 38,9 prosent egenfinansiering ifølge Kostra-statistikk for 2024. Målet er 40 % egenfinansiering. Gjennomsnittet for de tre siste årene er 39 % egenfinansiering i Hol kommune, og kommunen er derfor på målsetningen om egenfinansiering.

Tabellen under viser flere finansielle nøkkeltall fra SSB Kostra-statistikk:

Nøkkeltall 2024	Hol 2024	Kostragr.3	Landet u/Oslo
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	18,1	21,3	14,2
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	58,8	115,2	111,2
Frie inntekter per innbygger (kr)	76 968	80 175	70 646
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	13,1	15,2	10,9
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	18,1	12,9	13,5
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	38,9	27,1	33,8

Kilde: [KOSTRA Regnskap Hol - SSB](#)

- Arbeidskapital ex. premieavvik er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I regnskapet finnes arbeidskapital som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, se note 1 (i SSB er det ex. Premieavvik).
- Langsiktig gjeld ex. Pensjonsforpliktelser: Ordinære renter og avdrag på lån til investeringer skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån for videreutlån (startlån) inngår også i denne indikatoren.
- Frie inntekter pr. innbygger: Skatteinngang på inntekt, formue og naturressursskatt, og rammetilskudd defineres som frie inntekter. Summen av dette, dividert på antall innbyggere gir frie inntekter pr. innbygger.
- Fri egenkapital i drift: dette er et annet begrep for Disposisjonsfond.
- Brutto investeringsutgifter i forhold til brutto driftsinntekter: forholdstallet kan antyde noe om fremtidig belastning på driftsbudsjettet gjennom avdrag og renter for den delen av investeringene som er lånefinansiert.
- Egenfinansiering av investeringene: Nøkkeltallet beskriver hvor mye av kommunens investeringer som er finansiert med egenkapital, det vil si den andelen av investeringene som ikke er lånefinansiert. Høy egenkapitalandel tilsier mindre belastning på fremtidige driftsbudsjetter i form av låneavdrag.

6. Kontroll med virksomheten

Økonomi

Rådmannen fører kontroll med økonomistyringen gjennom månedlige rapporter fra sektorene for driftsinntekter, driftsutgifter, lønnsforbruk og sykefravær. Visma BI viser grafikk av regnskap og sykefravær som grunnlag for rapportering, i tillegg til økonomirapporter i Visma. Dette er formidlet i formannskapet i møter gjennom 2024.

Det har blitt utarbeidet tertialrapporter 2 ganger i året jfr. kommuneloven § 14-5, tredje ledd. Rapportene tar for seg utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. I tillegg blir det rapportert på utvikling i sykefravær, og status på politisk vedtatte tiltak. Tertialrapportene er behandlet i formannskapet og i kommunestyret i juni og i oktober.

Etisk standard

Virksomheten har prosedyrer for bevisstgjøring og arbeid med etiske dilemmaer. Etiske retningslinjer for medarbeiderne i Hol kommune ble revidert og vedtatt i Partssammensatt utvalg i juni 2019. Ved tilsetting skal nye ansatte bekrefte at de har lest de etiske retningslinjene. Etiske problemstillinger skal vurderes ved medarbeidersamtaler, og det kan brukes et vurderingsskjema med trafikklysmetodikk for etisk refleksjon.

Internkontroll / kvalitetsstyring / Avvik

Kvalitetsdata

Data i rapporten er hentet fra vårt digitale internkontroll og kvalitetssystem, Compilo.

Compilo ble introdusert i Hol kommune i 2023, og er implementert i organisasjonen i løpet av 2023 til og med 2025. I tillegg til å være et kvalitetsverktøy for felles dokumentbibliotek, er avviksmodulen en lovpålagt funksjon – som skal gi oss muligheten til å melde- og håndtere avvik på en forsvarlig måte. Alle ansatte har adgang til å registrere avvik og foreslå forbedringspunkter, som meldes til nærmeste leder. Avvikene behandles i virksomhetene. Fra 1. februar vil det bli endringer i alvorlighetsmatrisen.

Denne rapporten presenterer data for hele organisasjonen med merknader på spesielle områder. Avvik defineres som uønskede hendelser eller manglende oppfylte krav i forhold til:

- Ikke oppfylt krav i lov, forskrift eller eksterne retningslinjer (myndighetskrav)
- Ikke oppfylt krav i interne reglement, etiske retningslinjer eller rutiner og prosedyrer
- Skader, nesten-uhell, uønskede hendelser og uakseptable forhold

Om avvik som kvalitetsmål

I avviksmodulen er det mulig for melder å utdype årsakssammenheng og presentere forbedringsforslag. Melder kan i tillegg følge behandlingen, og gi tilleggsopplysninger ved behov.

Ansvarlig avviksbehandler er virksomhetsleder, men kan også være delegert til avdelingsleder, fagleder eller gruppeleder. Verneombudene har lesetilgang til alle avvik på eget nivå.

Å kunne melde avvik må være en del av hver enkel virksomhet og avdelings rutiner og kultur for forbedringsarbeid. Meldingskultur er i ulik grad en del av virksomhetenes etablerte rutiner.

Noen virksomheter og ansatte har en lavere terskel for å melde avvik enn andre. Det kan bety at mange avvik ikke nødvendigvis er å forstå som dårlig kvalitet, og motsatt; få meldte avvik er ikke ensbetydende med at tjenesten har tilfredsstillende kvalitet.

Alle data må derfor forstås i sin egen kontekst og bør derfor analyseres med varsomhet.

Driftsmessige hovedpunkter

Kvalitetsindikatorer er viktige for kommunens overordnede styringssystem. Det er det «tredje beinet» i kommunens styringsdata, og må ses sammen med data for ressursbruk; økonomi- og personell data.

I 2025 vil Hol kommune har økt fokus på å etablere gode representative indikatorer for kvalitet i tjenestene, slik vi får mer komplette oversiktsdata og dermed optimerte styringsdata for virksomheten.

Sammendrag

Rapporten presenterer en oversikt over registrerte meldte avvik i kommunens kvalitetssystem, Compilo, for inneværende periode. Håndtering av- og en deltajert kjennskap til avvikene ivaretas av hver enkel virksomhet.

Avvik beskriver en uregelmessighet fra ønsket praksis, enten formelt (lov, forskrift, rutiner) eller faglig (avvik fra ønsket faglig praksis). Det er en av flere kvalitetsindikatorer for virksomheten. Det er stor forskjell mellom virksomhetene, både i rutiner for å melde avvik og i forekomst av avvik.

Det ble registrert i alt 475 avvik i 2024. Hoveddelen av avvikene er registrert i helse og omsorg (65 %), og dernest i oppvekst og kultur (20%). Ikke alle tjenestoområder har registrert avvik.

49 % er registrert med en moderat alvorlighetsgrad, og 16 % høy alvorlighetsgrad. Avvikene er hovedsakelig innenfor kategoriene tjenesteleveranse, HMS og organisasjon.

Funn siste periode (desember-januar)

Avvik knyttet til tjenesten eller tjenestemottaker

Hendelser og situasjoner vedr. tjenestemottakere, f.eks. elever, pasienter, brukere, klient etc. Antall avvik 47

Avvik internt i organisasjonen

Hendelser og situasjoner vedr. interne forhold, f.eks. om samarbeid, organisering, avtaler etc. Antall avvik 4

HMS-avvik

Hendelser og situasjoner knyttet til helsen, miljøet eller sikkerheten til de ansatte. Kan også være skade på utstyr, skade på bygning, skade på ansatt etc. Antall avvik 27

Avvik knyttet til ytre miljø

Hendelser og situasjoner knyttet til miljøutslipp som påvirker det ytre miljøet – som f.eks. luft, vann og jord. Antall avvik 2

Avvik knyttet til personvern/ informasjonssikkerhet/ GDPR

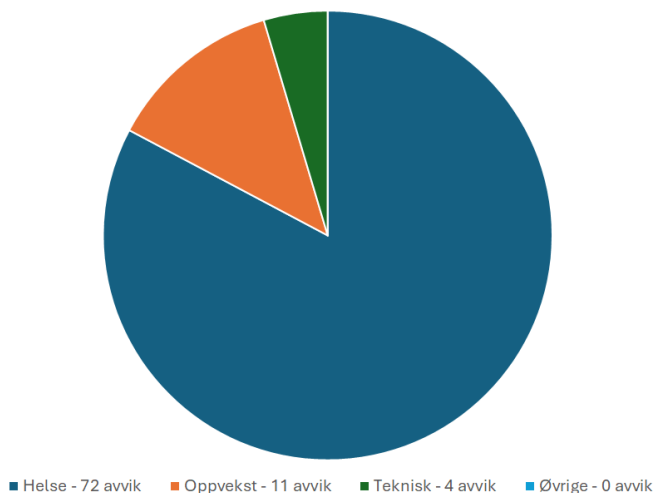
Hendelser og situasjoner vedr. brudd på personopplysningsikkerheten, som kan føre til til utilsiktet eller ulovlig sletting, tap, endring, ulovlig spredning eller tilgang til personopplysninger som lagret eller behandlet.

Antall avvik 1

Forbedringsforslag

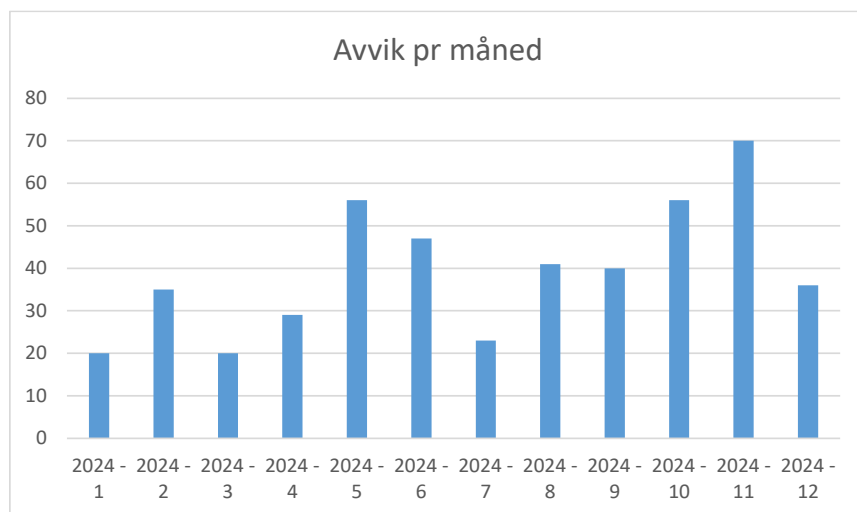
Hvor mange forbedringsforslag som er meldt inn fra ansatte: Antall forslag 1

Avvik i perioden 1. desember – 23. januar, pr. tjenesteområde

Oversikt avvik 2024

Det er meldt totalt 475 avvik i 2024.

I gjennomsnitt meldes det 40 avvik i måneden (variasjon 20-70).

Avvikene er ulikt fordelt mellom virksomhetene. I 2024 var fordelingen slik:
71 % (337) av meldte avvik var innenfor helse og omsorg og 24 % innenfor kultur og oppvekst.

Felles for de to tjenesteområdene er nær kontakt med enkeltinnbyggere og nær sammenheng mellom opplevd kvalitet for bruker og tjenesteyter.

Det er registrert 4 avvik i tekniske tjenester og ingen i organisasjonen for øvrig.

Kategori og opplevd alvorlighetsgrad i 2024

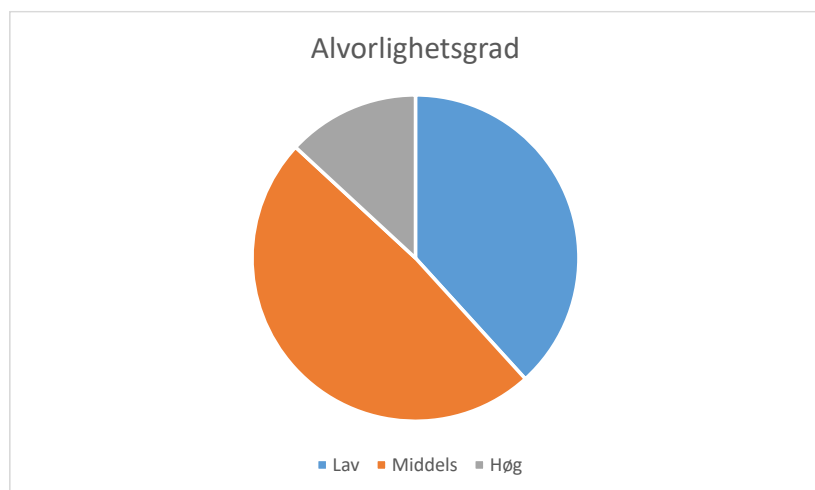
Meldte avvik registreres innenfor 5 ulike kategorier: HMS, organisasjon/internt, personvern/informasjonsikkerhet, tjeneste-tjenestemottaker, og ytre miljø.

Noen avvik er meldt med relasjon til flere kategorier. Antall meldte avvik totalt i organisasjonen (473) avviker derfor fra antall meldte avvik ut fra kategori (532).

513 av 532 avvik (96 %) er registrert innenfor 3 kategorier: Tjenesteleveranse, HMS og organisasjon:

260 avvik, svarende til 49 % av alle registrerte avvik i 2024 omhandler levering av tjenester og samhandling mellom tjenestemottaker og tjenestene. 165 avvik, svarende til 31 % av alle avvik, er registret knyttet til helse- miljø og sikkerhet. Det er en tett kobling mellom de to kategoriene; opplevd trygghet på jobb og kvalitet på levert tjeneste.

Den tredje største forekomsten er avvik knyttet til organisasjon og interne forhold. Dette er typisk knyttet til bemanning (antall eller kompetanse) og til sikkerhet på jobb (vold og trusler).

Avvikene graderes etter *alvorlig, moderat og lav alvorlighetsgrad*. I 2024 var 13 % (62) av meldte avvik vurdert som alvorlige. De fleste, 49 % (230), er vurdert som moderat alvorlige.

Håndtering av avvik

Avvik behandles i linje i organisasjonen. Dvs. det er nærmeste leder for ansatte som mottar, håndterer og behandler avviket. Ved manglende behandling eller der det er alvorligere avvik inkluderes virksomhetsleder, og eventuelt kommunalsjef og rådmann.

Det skal som en regel beskrives hvilke tiltak som er iverksatt- eller som vil bli iverksatt, før avviket kan lukkes. Ved gjentakende avvik må det utarbeides en egen tiltaksplan med tydelige ansvarsbeskrivelser og frister.

Ved utgangen av 2024 var 98 % av avvikene lukket. 9 avvik var fortsatt åpne, av disse var 6 meldt i desember 2024 og innenfor behandlingsfristen.

81 % (382) av avvikene ble lukket innenfor 23 dager etter de ble meldt, og 11 % (52) avvik er registrert lukket innenfor et døgn etter registrering.

Hendelsesgjennomgang

I september 2023 vedtok rådmannen en intern *Håndbok for hendelsesgjennomgang*. Grunnlaget for metoden er aktivt bruk av erfaringslæring i organisasjonen for å oppnå kontinuerlig forbedring og redusere risikoen for gjentakende uheldige hendelser. Den er nå benyttet ved en rekke hendelser i Hol kommune, bl.a. av kriseledelsen (2) etter beredskapshendelser, og etter hendelser i helse og omsorgstjenesten (6).

Metoden implementeres gradvis i organisasjonen og det forventes flere analyser i 2025.

Statlige tilsyn

Ved Geilo barne- og ungdomsskole er det gjennomført tilsyn i spesialundervisning. Det er også gjennomført tilsyn av skolemiljø ved samme skole. Begge tilsyn ble lukket i 2024 der kommunens praksis ble godkjent.

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget tar opp et bredt spekter av saker for å ivareta det løpende kontrollansvaret. Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget ivaretas av Viken kontrollutvalgsekretariat IKS (Vikus), som sørger for at sakene utredes forsvarlig og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

I 2024 har kontrollutvalget avholdt sju møter og behandlet 63 saker. Nedenfor følger en oversikt over noen av oppgavene utvalget har gjennomført i løpet av året:

Den generelle kontrollen med forvaltningen skjer hovedsakelig gjennom orienteringer fra administrasjonen. Dersom utvalget ønsker informasjon om spesifikke saker, innkalles rådmannen. Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilke orienteringer det er relevant å be om. Som en del av den generelle kontrollen gjennomfører utvalget også virksomhetsbesøk. I 2024 har kontrollutvalget besøkt Hol brann og redning.

Kontrollutvalget får aktuelle statlige tilsynsrapporter som referatsaker og følger opp rådmannens årlige rapportering til kommunestyret om statlige tilsyn. Når revisjonsberetningen fra kommunens revisor foreligger, skal kontrollutvalget avgi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret før det vedtas der. I mai gav utvalget uttalelser til årsregnskapene og årsberetningene for 2023 for både Hol kommune og Ørteren kraftverk KF. I løpet av året har kontrollutvalget også behandlet flere rapporter fra Viken kommunerevisjon for å sikre en betryggende revisjon av kommunens regnskaper.

Da 2024 er første året i en ny valgperiode, behandlet kontrollutvalget i februarmøtet et engasjementsbrev fra Viken kommunerevisjon. Brevet beskriver revisjonsoppdraget, revisors oppgaver og plikter samt forventninger til administrasjonen i forbindelse med regnskapsavleggelsen. Det gir også en oversikt over vilkårene for revisjonsoppdraget. Kontrollutvalget er oppdragsgiver, mens revisor er utfører. Brevet gjelder for perioden 2023–2027 og skal bidra til en felles forståelse av arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom kommunen og revisor.

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet. I 2024 har utvalget ikke behandlet nye forvaltningsrevisjonsrapporter, men har fulgt opp to tidligere revisjoner:

- I juni ble forvaltningsrevisjonen om kommunal beredskapsplikt fulgt opp. Kontrollutvalget tok rådmannens redegjørelse om oppfølgingsarbeidet til orientering og avsluttet saken.
- I oktober ble forvaltningsrevisjonen om reguleringsplanarbeid og dispensasjonsarbeid i byggesaker fulgt opp. Kontrollutvalget tok rådmannens redegjørelse til orientering og avsluttet saken.

I februar bestilte kontrollutvalget en ny forvaltningsrevisjon om prosjektstyring i investeringsprosjekter. I mai bestilte utvalget en undersøkelse av kommunens saksbehandling i ekspropriasjonssaker. Sistnevnte sak ble initiert etter anmodning fra kommunestyret, som ønsket en gjennomgang av ekspropriasjon av areal og rettigheter til et nytt samferdselsanlegg for skole- og idrettsområdet på Geilo.

Kontrollutvalget har også ansvar for å føre tilsyn med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. I september fulgte utvalget opp en tidligere eierskapskontroll om eierstyring. Rådmannens og ordførerens redegjørelser om oppfølgingsarbeidet ble tatt til foreløpig orientering, og saken vil bli fulgt opp videre etter det planlagte seminaret om eierskapsstrategi våren 2025.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter kommunestyrets konstituering, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Arbeidet med denne planen har pågått gjennom 2024, med innspill fra flere kilder. Planen for kontrollarbeidet 2024–2028 ble behandlet av kontrollutvalget i september og godkjent av kommunestyret i oktober.

7. Tjenesteområdenes resultater i forhold til budsjett og premisser

I dette kapittelet vises de økonomiske resultatene i forhold til budsjett og kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene for hvert tjenesteområde; sentraladministrasjonen, kultur- og oppvekstsektoren, helse- og omsorgssektoren og teknisk etat. Disse underbygges med KOSTRA-resultater (kommune-stat-rapportering) for 2024.

Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonens netto driftsregnskap (alle arter) pr. Kostra-funksjon vises i følgende tabell:

Kostra funksjon	Sentraladministrasjonen driftsregnskap pr. funksjon (netto)	Regnskap 2024	Budsjett inkl. endring	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik R-R.B.
100	Politisk styring	5 203 038	4 975 000	4 975 000	5 966 037	228 038
110	Kontroll og revisjon	1 845 033	1 882 000	1 357 000	1 351 784	-36 967
120	Administrasjon	28 848 854	34 449 810	34 949 810	28 588 169	-5 600 956
121	Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	5 058	9 000	9 000	23 543	-3 942
130	Administrasjonslokaler	161 891	3 000	3 000	0	158 891
180	Diverse fellesutgifter	98 924	152 000	152 000	55 954	-53 076
170	Årets premieavvik	-7 339 821	-17 700 000	0	-48 619 658	10 360 179
171	Amortisering av tidligere års premieavvik	15 242 992	14 000 000	0	8 825 806	1 242 992
172	Pensjon (kontingent, sikringsordning)	222 410	0	0	170 950	222 410
173	Premiefond	-29 455 269	-12 000 000	-12 000 000	-8 895 192	-17 455 269
222	Skolelokaler	349 028	0	0	0	349 028
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	-291 182	0	0	-153 826	-291 182
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	5 926 025	6 050 000	2 050 000	1 882 795	-123 975
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	1 341 279	4 165 200	3 565 200	6 360 324	-2 823 921
290	Interkommunale samarbeid (§§ 27/28a - samarbeid)	0	0	0	-1 650 357	0
315	Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	435 817	425 000	425 000	463 202	10 817
320	Kommunal næringsvirksomhet	529 872	684 000	684 000	651 585	-154 128
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	-139 822	5 967 000	5 467 000	16 394 878	-6 106 822
329	Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1 608 850	1 463 000	1 463 000	1 764 659	145 850
332	Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	27 486	9 000	9 000	7 273	18 486
339	Beredskap mot branner og andre ulykker	1 323 045	1 070 000	1 070 000	2 818 485	253 045
360	Naturforvaltning og friluftsliv	7 326 754	7 791 000	7 791 000	8 099 183	-464 246
370	Bibliotek	23 148	0	0	25 598	23 148
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	-211 442	0	0	-557 025	-211 442
383	Musikk- og kulturskoler	52 061	35 000	35 000	66 320	17 061
385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	-466 174	861 000	861 000	154 730	-1 327 174
390	Den norske kirke	7 385 000	7 484 000	7 484 000	7 075 000	-99 000
393	Kirkegårder, gravlunder og krematorier	100 000	0	0	100 000	100 000
Diverse	IKT utgifter fordelt på skole, barnehage, helse	2 033 301	221 500	221 500	3 528 692	1 811 801
	SUM	42 186 156	61 996 510	60 571 510	34 498 909	-19 810 354

Funksjon	Selvkosttjenester	Regnskap 2024	Budsjett-24 inkl. endring	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik R-R.B.
301	Plansaksbehandling	4 912 687	6 852 000	7 352 000	6 678 368	-1 939 313
302	Byggesaksbehandling, opprettelse og endring av eiendom og eierseksjonering	2 921 264	-151 000	-151 000	3 149 971	3 072 264
303	Kart og oppmåling	217 546	0	0	164 424	217 546
338	Forebygging av branner og andre ulykker	164 589	79 000	79 000	127 346	85 589
340	Produksjon av vann	79 610	0	0	0	79 610
345	Distribusjon av vann	598 521	614 000	614 000	636 547	-15 479
350	Avløpsrensing	81 627	0	0	19 050	81 627
353	Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	578 664	634 000	634 000	631 606	-55 336
354	Tømming av slamskillere, septiktanker o.l.	301 184	297 000	297 000	279 412	4 184
355	Innsamling av husholdningsavfall	268 164	281 000	281 000	288 979	-12 836
	Sum	10 123 856	8 606 000	9 106 000	11 975 703	1 517 856

Sum alle funksjoner i sentraladministrasjonen	52 310 012	70 602 510	69 677 510	46 474 612	-18 292 498
--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------

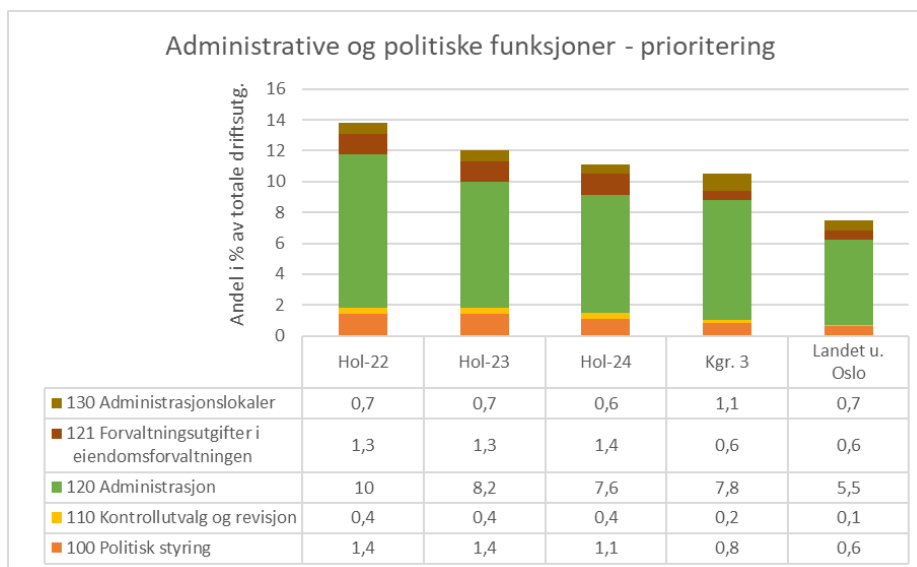
Regnskapet viser netto forbruk 52,3 mill. kr, som er 18,3 mill. kr innenfor budsjettet for sentraladministrasjonen. Det er bokføring av premiefond for pensjon, mindreforbruk i f. 120

administrasjon og tilbakebetalt utlån til Ustekveikja Energi AS på 5 mill. kr (f. 325) som i hovedsak fører til mindreforbruket.

Det er avvik for følgende funksjoner i forhold til budsjettet:

- Administrasjon har 5,6 mill. kr mindreforbruk grunnet IKT-lisenskostnader som er budsjettet sentralt, men fordelt ut på aktuelle tjenesteområder i organisasjonen.
- F. 170 Årets premieavvik for pensjon ble 10,3 mill. kr lavere enn budsjettet, mens tidligere års premieavvik er noe større enn budsjettet, som til sammen fører til større pensjonskostnader. Dette er kompensert gjennom 17 mill. kr i større bruk av premiefond for pensjon slik at totalt sett er disse postene innenfor budsjett.
- F. 285 Tjenester utenfor kommunalt ansvarsområde har et mindreforbruk grunnet tilbakebetalte utlån etter ekstremværet Hans i 2023. Det er også utbetalt 1,6 mill. kr i Enøk-tilskudd på denne funksjonen, og noe tilskudd knyttet til egenandel for «Hans».
- F. 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet har utgifter på 4,9 mill. kr av budsjetterte 5,9 mill. kr. Det er tilbakebetalt utlån til Ustekveikja Energi AS som framkommer som merinntekt, i tillegg er det noe tilbakeført strømstøtte.
- Byggesaksbehandling har 2 mill. kr større utgifter enn forutsatt, som kan ses opp mot mindreutgifter i plan grunnet felles budsjett. Gebyrinntektene er 1,1 mill. kr lavere enn forutsatt grunnet færre saker til behandling enn forutsatt i budsjettet.

KOSTRA-resultater for administrasjonen⁷ viser at kommunen har 7,6 % i netto driftsutgifter til administrasjon i 2024. Det er på lavere som Kostragruppe 3 (som Hol kommune tilhører), men noe mer enn landssnittet u/Oslo. Kommunen har noe større driftsutgifter til eiendomsforvaltning, kontrollutvalg, revisjon og politisk styring enn Kostragruppen og landssnittet.

Kilde: [12362: Utgifter til tjenesteområdene, kommunekonsern, etter region, funksjon, art, statistikkvariabel og år. Statistikkbanken](#)

Kultur- og oppvekstsektoren

Kultur – og oppvekstsektorens netto driftsregnskap 2024 (skjema 1B) pr Kostra-funksjon vises i følgende tabell:

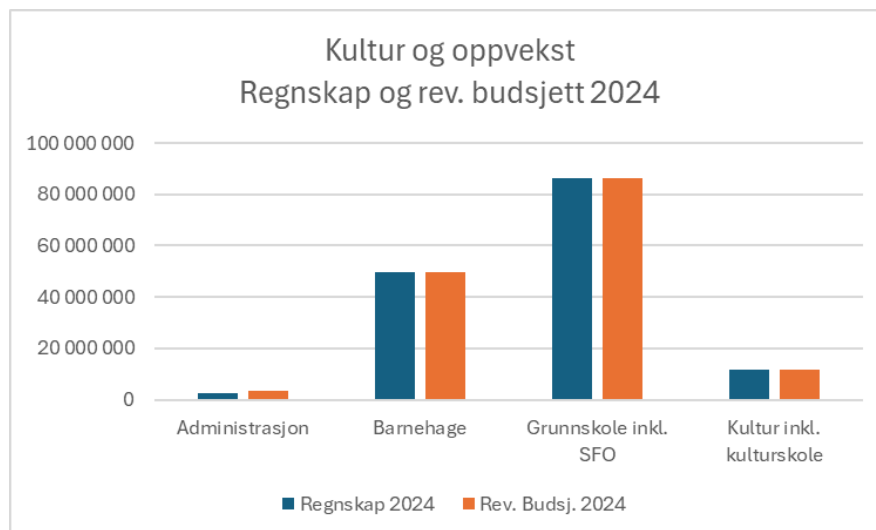
Kostra funksjon	Kultur og oppvekst driftsregnskap pr funksjon (netto)	Regnskap 2024	Budsjett-24 inkl. endring	Budsjett-24	Regnskap 2023	Avvik i kr R-R.B.	Avvik i %
120	Administrasjon	2 360 236	3 481 000	3 681 000	3 427 323	-1 120 764	-32 %
201	Barnehage	45 634 722	44 579 000	44 879 000	43 092 397	1 055 722	2 %
202	Grunnskole	78 807 806	72 332 000	72 432 000	74 625 788	6 475 806	9 %
211	Styrket tilbud til førskolebarn	4 062 074	5 911 000	5 911 000	5 538 438	-1 848 926	-31 %
213	Voksenopplæring	3 154 733	1 075 000	1 075 000	415 533	2 079 733	193 %
215	Skolefritidstilbud	2 751 569	2 533 000	2 533 000	2 615 568	218 569	9 %
222	Skolelokaler	-76 053	283 000	483 000	523 617	-359 053	-127 %
223	Skoleskyss	1 165 678	1 100 000	1 100 000	1 259 638	65 678	6 %
231	Aktivitetstilbud barn og unge	2 408 632	2 988 000	2 988 000	2 722 852	-579 368	-19 %
233	Annet forebyggende helsearbeid	556 268	0	0	355 341	556 268	
365	Kulturminnevern	684 830	1 250 000	1 250 000	941 741	-565 170	-45 %
370	Bibliotek	3 824 675	3 573 000	3 573 000	3 053 049	251 675	7 %
373	Kino	98 230	126 000	126 000	135 173	-27 770	-22 %
375	Muséer	634 137	749 000	749 000	625 307	-114 863	-15 %
377	Kunstformidling	161 400	253 000	253 000	300 929	-91 600	-36 %
380	Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	-1 245 000	5 010 000	1 035 000	8 450 045	-6 255 000	-125 %
383	Musikk- og kulturskoler	3 253 735	3 940 000	3 940 000	3 421 731	-686 265	-17 %
385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	1 698 627	1 786 000	1 986 000	1 868 258	-87 373	-5 %
386	Kommunale kulturbygg	75 157	87 000	87 000	75 000	-11 843	-14 %
	SUM	150 011 456	151 056 000	148 081 000	153 447 729	-1 044 544	-1 %

Oversikten viser sektorens driftsutgifter og driftsinntekter samlet pr funksjon, og bruk eller avsetning til fond og statstilskudd er utelatt (likt som årsregnskapets skjema 1B).

Kultur- og oppvekstsektoren har et mindreforbruk på 1 mill. kr eller 1 % innenfor budsjetterte rammer. I tillegg har sektoren håndtert ubudsjetterte, svært kostnadskrevenende tiltak rundt enkeltbrukere, og et betydelig sykefravær som har vært krevende ved enkelte virksomheter.

Sektoren har fulgt opp sykefraværet særskilt, men har likevel en økning på 0,5% fra 2023. Samlet kostnad for uforutsette/ekstraordinære utgifter ble i 2024 kr 1,8 mill. Dette er kostnader forbundet med komplekse, helserelaterte hjelpetiltak og lovpålagte tjenester i forbindelse med barnevernstiltak. Det er reforhandlet regionale avtaler som har gitt innsparinger i 2024.

Fordeling innenfor sektorens hovedtjenester vises nedenfor:

Kultur- og oppvekstsektoren har relativt høyt forbruk av ressurser til spesialpedagogiske tiltak rettet mot barnehagebarn og elever i grunnskolen. En andel av disse tiltakene er knyttet til helsemessige forhold. Her står kommunen i en samhandlingsplikt mellom ulike fag for å møte rettigheter som våre innbyggere har. Det er igangsatt arbeid rundt dette feltet med mål om sterkere tverrfaglig samarbeid innenfor klare roller og ansvar.

Der det avdekkes behov, er kommunen lovpålagt å innhente sakkyndige vurderinger fra PPT. Likeledes er kommunen lovpålagt å fatte vedtak om tiltak på bakgrunn av disse vurderingene. Dette utløser ofte behov for økt bemanning, og til tider utløses behov for dobbel bemanning for ett barn. I likhet med de fleste kommuner i Norge ser vi en sterk økning i antall barn med behov for særskilt vurdering og tiltak.

Hol kommune opplever samtidig en betydelig økning i antall minoritetsspråklige barn. I henhold til forskning er språk en avgjørende faktor i bekjempelse av utenforskap. Det er derfor jobbet med tiltak som kan settes inn for å motvirke utenforskap og store, senere utgifter.

Et av instrumentene for å få til nødvendig endrings- og utviklingsprosjektet er Kompetanseløftet. Her er det igangsatt arbeid med å utvikle bedre rutiner for kartlegging og undersøkelser. Det jobbes med at kartlegginger skal gjennomføres tverrfaglig. På denne måten vil det bedre kunne avdekkes hva som er årsaker, slik at riktig tiltak kan settes inn. Nyere forskning viser at norske kommuner har brukt store ressurser på å sette inn tiltak på symptomer og ikke årsaker.

Kompetanseutvikling

I Regjeringens kompetansestrategi skal 60% av de ansatte i barnehagen være barnehagelærere innen 2030, og 25% av bemanningen skal ha minimum fagarbeider utdanning. Disse målene er utfordrende og vil gi økte utgifter både i avlønning, men også for tiltak som må settes inn for å nå målene.

Behov for vikarer i skolen har de siste årene vært stort på grunn av sentrale pålegg om videreutdanning av lærere. En nasjonal mangel på pedagoger i barnehage og skole påvirker også Hol kommune. For skoleåret 2024 fører dette til at i overkant av 9 årsverk utfører undervisning uten godkjent undervisningskompetanse. Det må være et sentralt mål for kommunen å sikre tilstrekkelig kvalifisert personell. Gjennom 2024 har sektoren følgende ansatte i etter- og videreutdanningsprogram:

Utdanning	Antall deltagere
Grunnskolelærerutdanning	1
Videreutdanning for lærere	5
Barnehagelærer	4
Videreutdanning for barnehage	2
Lederutdanning	4
Læringer (ferdige 2024)	2

I tillegg har kommunen gjennomført en rekke kurs- og kompetansehevende tiltak rettet mot sine ansatte.

Mot slutten av 2024 benyttet 145 barn seg av kommunens SFO-tilbud. Tilbudets kvalitet overskrider lovkravene i Opplæringsloven når det gjelder åpningstid. Kommunen har også implementert de statlige bestemmelsene om gratis brukerbetaling for elever på 1., 2. og 3. trinn.

Fagerli leirskole har hatt nok et godt år, og fortsetter å være en av landets beste leirskoler med gode fremtidsutsikter. I 2024 hadde leirskolen besøk av 1 881 elever fordelt over 31 uker. I tillegg var Fagerli leirskole arrangør av Norsk leirskoleforening sitt høstkurs og årsmøte.

Læringssenteret Gol ivaretar Hol kommunes elever som har lovfestet rett til voksenopplæring samt kombinasjonsprogram. Avtalen med Gol kommune er revidert, og kostnadene er nå tilpasset de enkelte kommuners elevtall i ordningen.

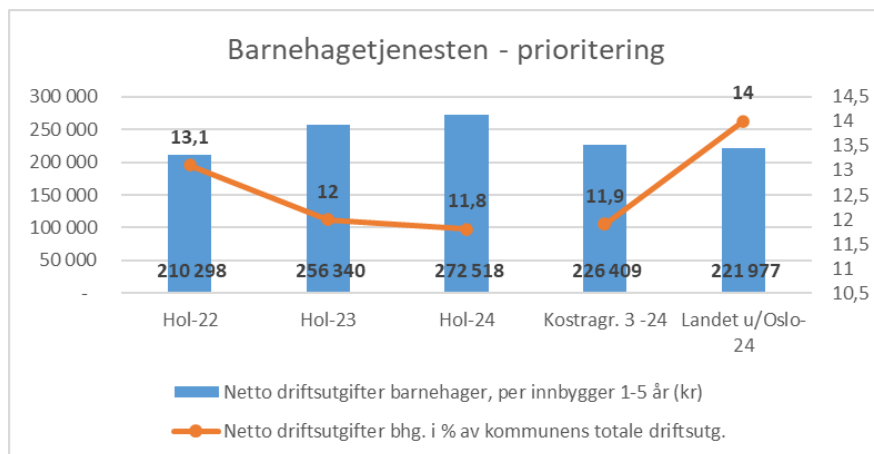
Kommunen har hatt god erfaring med det faglige arbeidet og systematikken ved vår nye PP tjeneste som vi har samarbeidet med gjennom 2024 men har møtt på noen utfordringer som følges opp løpende.

Kostra-resultater for Kultur- og oppvekstsektoren

Barnehagedekningen i Hol kommune er 96 % for barn i alderen 1-5 år, viser Kostra-statistikk⁸. Gjennomsnittlig barnehagedekning i Kostragruppen er 94,1 % og landssnittet er 94,5 %.

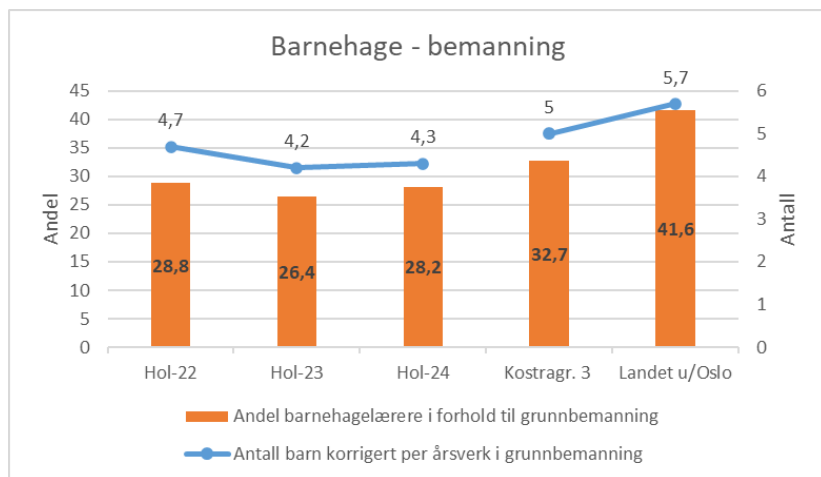
Hvordan barnehagetjenesten blir prioritert i kommuneøkonomien vises i figuren:

⁸ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/barnehager>

Figuren viser netto driftsutgifter for barnehager i prosent av kommunens totale driftsutgifter (orange linje) med angitte prosentandeler.

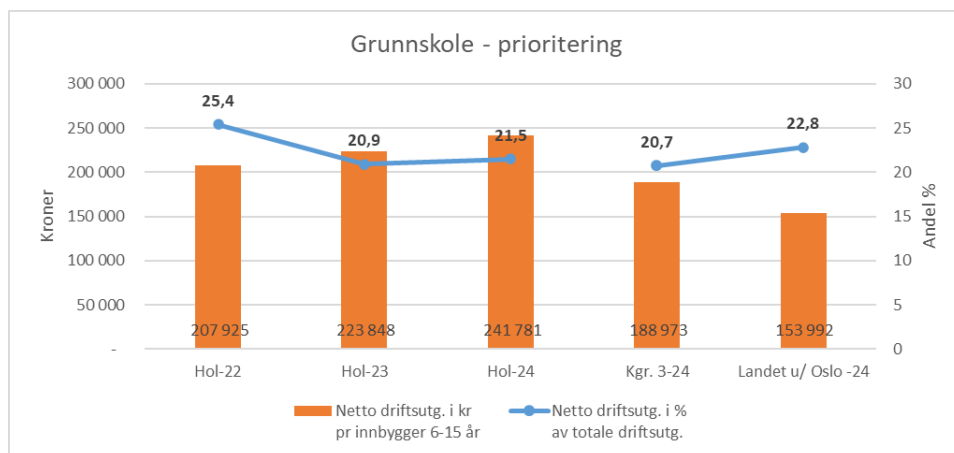
I 2024 utgjorde barnehagetjenesten 11,8 % av kommunens totale driftsutgifter, som er omtrent likt som Kostragruppen. Det er høyere driftsutgifter pr. barn i Hol kommune enn landet ellers, og er ca. 20% høyere enn Kostragruppen. Økningen skyldes blant annet utvidede barnegrupper i 1-avdelings barnahagene som krever mer bemanning, økt tilskudd til private barnehager samt økte lønnskostnader for renhold. For 2024 påvirkes resultatet av halvering av oppholdsbetaling i barnehagen fra 1. august, Kostnader vil også variere med antall barn som går i barnehagene hvert år.

Figuren over viser andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (orange søyle) og antall barn pr årsverk (blå linje). I Hol kommune var det 4,3 barn pr. årsverk, korrigert pr årsverk i grunnbemanning i 2024. Det var 28,2 prosent barnehagelærere i grunnbemanningen, som er lavere andel enn landssnittet på 41,6 prosent.

KOSTRA-resultater innen grunnskole:

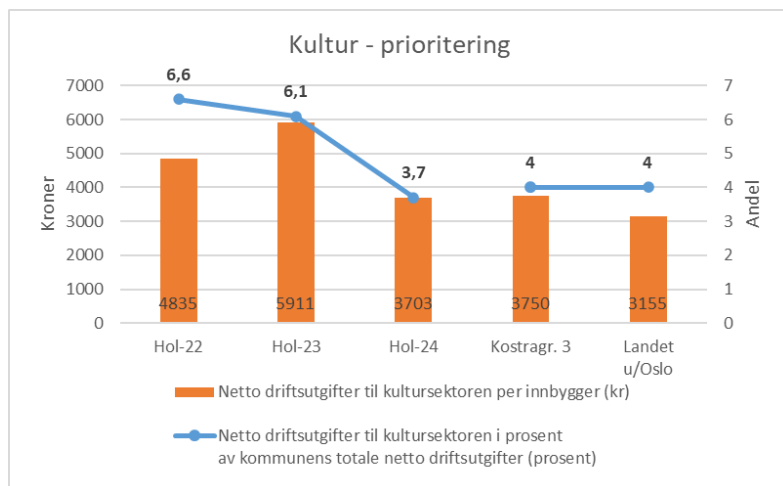
Figuren under viser hvordan grunnskoletjenesten inkl. Drift av skolebygg ble prioritert i kommuneøkonomien i 2024⁹:

Den blå linjen viser at kommunen har 21,5 % netto driftsutgifter til grunnskole i prosent av totale driftsutgifter. Dette er under landssnittet. I kroner har Hol kommune høyere driftsutgifter pr. elev enn landet ellers. For 2024 er årsaken blant annet økt bruk av spesialundervisning, uforutsette kostnader gjennom året samt at brannen ved Geilo barne- og ungdomsskole har innvirkning på resultatet.

Årsresultater for kultur:

Den samlede økonomiske prioriteringen til kulturtjenestene vises i figuren under:

Kilde: [13135: Utvalgte nøkkeltall for kultur, etter region, statistikkvariabel og år. Statistikkbanken](#)

⁹ Kilde: [12255: Utvalgte nøkkeltall for grunnskole \(K\) 2015 - 2024. Statistikkbanken](#)

Netto driftsutgifter i kultursektoren er 3,7 %, som på samme nivå som sammenlignbare kommuner i Kostragruppe 3 og landssnittet. Det er blant annet tilbakebetalt lån vedr. Hol stadion som er hovedårsaken til reduksjonen fra 2023 til 2024.

Virksomhetsplaner for kultursektoren følger opp politisk vedtatte strategier og målsettinger. Det er lagt til rette arenaer, utstyr og kompetanse som gir muligheter for ulike fritidsaktivitet. Spesielt bør det nevnes en gledelig utvikling av møteplasser med fokus på aktivitet, og da spesielt egenaktivitet. Hol idrettsplass, Geilo aktivitetsplass (Skoleområdet) og Mjølkerampa aktivitetsplass (Slåttahølen) er anlegg som utvikles i Hol kommune.

Arbeidet med utvikling av Fekjo kulturminnepark har tatt store steg gjennom samarbeid med frivillige og fagmiljø i fylkeskommune. Gjennom året har det kommet på plass skilt, og det er gjort ulik tilrettelegging i området. Den frivillige organisasjonen Fekjos venner har mottatt betydelige tilskuddsmidler som finansierer tiltak. Arbeid med å sette i stand en nedfalt løe er godt i gang og vil ferdigstilles i 2025.

Geilo kulturhus opplever fortsatt en sterk økning i besøk fra særskilt barn og unge. Det er først og fremst biblioteket som merker denne økningen. Kinobesøket har gått betydelig ned. Dette har først og fremst sammenheng med dårlig filmtilgang og ytre faktorer i filmbransjen. Kinoen var i 2024 stengt gjennom sommeren og antall visninger er færre enn for 2023. Hjørnet kafe har omtrent like mange besøkende som i 2023.

Det er foreldredrevet fritidsklubb for mellomtrinnet hver fredag i Hovet bibliotek/gamle skole og på Geilo kulturhus. Åpent hus for elever ved ungdomstrinnet og oppover har i gjennomsnitt 30 besøkende hver fredag. Alle prosjekter og arrangement hos barn og unge var godt besøkt i 2024, spesielt gledelig med en dobling av antall deltagere på 16. mai arrangementet QUE. Geilo kulturhus opplever en stor pågang med interne og eksterne brukere som vil låne kulturhuset i forbindelse med arrangementer, forestillinger, møter og foredrag. Dette har vært utfordrende i forhold til personell, men også med tanke på den daglige bruk som eksempelvis for kulturskolen. Rehabiliterte fasiliteter for ansatte sto ferdig i 2024.

Det er betalt ut kommunale tilskudd til lag og foreninger og gitt tilskudd til kulturnæringer for å understøtte disse. Buskerud museum, Buskerud teater, Geiljordets venner og Fekjos venner har fått kommunale tilskudd som sikrer ulike tilbud og utvikling i kommunen.

Bibliotek	2023			2024		
	Geilo	Hol	Hovet	Geilo	Hol	Hovet
Besøk	33 668	3 081	627	40 429	3 791	560
Utlån	15 036	2 476	534	16 941	2 531	479
Klassebesøk	210	85		288	80	
Arrangement	6 arrangement ved hovedbibliotek			7 arrangement ved hovedbiblioteket 3 ved Hol filial, 1 ved Hovet filial		
Eksterne tilskudd	527 000,-			50 000,-		

Besøkstallet ved hovedbiblioteket har steget med 6761 besøkende. Dette tilsvarer en økning på 20% fra 2023 til 2024. I Hovet har både besøkstall og utlånstall gått en del tilbake, på tross av at selvbetjent utlånsautomat nå er på plass ved filialen. Ved filialen i Hol oppleves en liten økning. Der

er det gjennomført en «prøveordning» høsten 2024. I perioden viste utlånstallene ved filialen en økning fra lik periode for fjoråret, til tross for at kveldstilbudet ble redusert. Bibliotektimer for elever ved Geilo barne- og ungdomsskole på hovedbiblioteket har fungert godt etter etablert samarbeidsavtale mellom skolene og Hol folkebibliotek, og ansettelse av barne- og ungdomsbibliotekar.

Det er en målsetning å videreutvikle biblioteket til en oppdatert og framtidsrettet institusjon med særlig fokus på barne- og ungdomstilbudet. Arealplan for hovedbiblioteket gir retning for utvikling av innholdet. Hol folkebibliotek ser seg fornøyd med opprydning av boksamlingen etter at store deler av samlingen ble kassert i 2022/2023. Dette har frigjort areal i bibliotekene til andre formål. Biblioteket fokuserer nå mot en moderne boksamling, som skal være levende, relevant og nyttig.

I 2024 startet prosjekt ungdomsavdeling. Det jobbes for å ferdigstille dette gjennom 2025.

Barn og unge	2023	2024		2023	2024
Egne arrangement	15	17	Eksterne arrangement		7
Deltagertimer	7 244	11 715	Deltagertimer		1 417
medvirkningstimer	1 115	752	Medvirkningstimer		123
Publikum	1 023	485	Publikum		1 072
Teknisk bistand	28	31	Kino		
Utlån utstyr	32	12	Visninger	216	160
Hjørnet			Besøkende	4 220	2 596
Antall besøkende		6 358	Åpent hus		
			Antall besøkende	424	788
			Antall åpne dager	10	26

Ved arrangement legges det stor vekt på at ungdom deltar i forberedelsene og gjennomføring. Dette måles i deltagertimer, medvirkningstimer er frivillig innsats i produksjoner og prosjekter.

Kulturskole 31.12.24	Elever	Grunnskoler pr.01.09.24	Elever	Deltager andel
Enkeltelever	153 enkelt elever	Elever 1-7 geilo	221	41,55 %
Elevplasser	220 flerfagselever	Elever ungdomsskole	110	16,40 %
Venteliste	31 elever	Elever Hallingskarvet	64	23,44 %
Musikk i barnehagen	7 barnehager h/uke	Elever Grunnskole 1-10	418	36,60%

Det var en økning i elever i alle aldre, men spesielt gledelig er en 4% økning for elever fra ungdomstrinnet. Hol kulturskole har hatt et økt fokus på samspill. Skolen har prøvd å samle de individuelle fagene på samme dag for de ulike aldersgruppene, slik at det lettere kan settes i gang samspill. Korps i skole er lagt ned grunnet ressursmangel. Det er arrangert 4 huskonserter og en stor vårkonsert i 2024. I år var dette forestillingen Ronja Røverdatter, som var et samarbeidsprosjekt

mellom alle fagene i kulturskolen. Forestillingen hadde to fulle hus. Tallene for kulturskolen er gode sammenlignet med de øvrige kulturskolene i Hallingdal.

Tabellen under viser bruken av kulturtilbud i Hol kommune, sammenlignet med Kostragruppe 3 og landet utenom Oslo.

Bruk av kulturtilbud	Hol-22	Hol-23	Hol-24	Kostragr. 3	Landet u/Oslo
Andel barn 6-15 år i kommunens kulturskole (%)	32,3	26,8	27,9	22,2	13,1
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	6	6	9,9	4	4,3
Besøk pr. kinoforestilling (antall)	18,5	19,4	16,1	16,7	18,3

Kilde: 13135: Utvalgte nøkkeltall for kultur, etter region, statistikkvariabel og år. Statistikkbanken

Antall elever i hovedmålgruppen til Hol kulturskole er svært høy sammenlignet med andre kommuner i Norge. Hovedgrunnen er god rekruttering inn i gruppefag som dans og drama.

Gjennom 2024 opplevde Hol folkebibliotek en sterk vekst i utlån og besøk. Spesielt gjelder dette hovedbiblioteket på Geilo. Besøkene ved Hol folkebibliotek er mer enn dobbelt av gjennomsnittlig besøk i landet.

Besøket ved Geilo kino har gått ned i 2024. Det er gjennomført langt færre visninger enn tidligere, som reflekteres i besøkstallet. Kinoen ligger om lag likt med sammenlignbare kommuner i Kostragruppe 3. Produksjonen av kinofilm har etter Covid og storstreiken i Hollywood vært lavere enn tidligere, og dette har gitt færre, gode visningsfilmer.

Tabellen under viser aktiviteten innenfor kulturarv-arbeidet i kommunen:

Kulturarv	2023	2024
Frivilligtimer	750 timer	1 200 timer
Digitaliserte foto	6 240	10 987
Dokumentarkiv	30 arkivert på nivå 1	47 arkivert på nivå 1
Kundesalg	30 oppdrag	21 oppdrag
Eksterne tilskudd	(200 000,-)	100 000,-

Kommunens historie er ivaretatt gjennom katalogiseringsarbeid i privatarkiv og håndtering av stor pågang knyttet til fotoarkiv. Avdelingen har hatt som særskilt mål å legge til rette for frivillighet gjennom venneforeninger og organisert arbeid i fotoarkivet.

I tillegg samarbeides det tett med frivillige organisasjoner som Hol historielag og Holsdagsnemnda. Det er også tilbudt kursing av frivillige finansiert av tilskuddsmidler.

Buskerud Museum er fulgt opp med klare forventninger om større og mer målrettet innsats i Hol. Hol kommune har økt sitt tilskudd til museet behandlet i egen sak. Også i det museale arbeidet er frivillighet og lokal forankring sentralt. Det er oppstartet samarbeidsprosjekt mellom kulturarv, Buskerud museum og Frivilligsentralen for håndtering og utvikling av frivillighet innen fagområdet. Avdelingen arbeider med regionalt arkivsamarbeid. Det er søkt nye midler fra Arkivverket for å slutføre prosessen. Det har vært utfordrende å få på plass avtaler med kommunene i regionen.

Helse og omsorgssektoren

Helse – og omsorgssektorens driftsregnskap (skjema 1B) pr. Kostra-funksjon for 2024:

Kostra funksjon	Helse og omsorgssektoren driftsregnskap pr. funksjon (netto)	Regnskap 2024	Budsjett -24 inkl. endring	Budsjett 2024	Regnskap i fjor	Avvik i kr R-R.B.
120	Administrasjon	2 180 565	2 612 500	2 612 500	2 158 838	-431 935
232	Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	6 545 897	6 088 000	6 088 000	6 625 599	457 897
233	Annet forebyggende helsearbeid	11 288 803	9 984 104	11 434 104	7 785 340	1 304 699
234	Aktiviserings-/servicetjen. til eldre og personer med funksjonsnedsettelse	10 274 834	11 139 160	11 139 160	8 925 955	-864 326
241	Diagnose, behandling, re-/habilitering	32 899 200	32 075 000	32 735 000	36 860 508	824 200
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	5 118 909	4 569 659	4 569 659	4 609 874	549 250
244	Barnevernstjeneste	5 069 239	5 473 000	5 473 000	5 770 550	-403 761
251	Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	1 269 434	1 207 000	1 207 000	1 996 329	62 434
252	Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	11 803 109	10 500 000	10 500 000	10 348 350	1 303 109
253	Helse- og omsorgstjenester i institusjon	96 767 820	92 049 841	69 949 841	97 448 429	4 717 979
254	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	0	0	0	81 683 574	0
256	Akutthjelp helse og omsorgstjenesten	692 485	880 000	880 000	1 380 220	-187 515
257	Hjemmetjenester - personellbase knyttet til bofellesskap/samløst omsorgsboliger	15 987 034	11 199 693	11 199 693	0	4 787 341
258	Hjemmetjenester - ambulerende virksomhet	72 521 032	62 848 861	61 463 861	-2 520	9 672 171
261	Institusjonslokaler	14 754	0	0	0	14 754
273	Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	477 190	0	0	455 567	477 190
275	Introduksjonsordningen	7 090 247	7 983 000	8 358 000	7 446 810	-892 753
281	Ytelse til livsopphold	7 277 744	0	0	4 623 664	7 277 744
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	80 889	0	0	0	80 889
320	Kommunal næringsvirksomhet	0	0	0	-130 000	0
850	Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger m.v.	0	0	0	-1 047 612	0
	SUM	287 359 184	258 609 818	237 609 818	276 939 476	28 749 366
Skjema 1B, uten bruk/avsetning til fond eller art 18100.						

Det er et merforbruk totalt sett for sektoren i løpet av året på 28,7 mill. kr eller 11 % i forhold til det regulerte budsjettet. I oversikten er ikke bruk eller avsetning til fond inkludert, eller statstilskudd for flyktninger inkludert.

Lønns – og pensjonskostnadene for sektoren er totalt 15,8 mill. kr over budsjettet (7 %). Avviket er knyttet til bruk av overtid og vikarlønn, men dette må ses opp mot lavere fastlønnsutgifter enn forventet. Årsaken er vanskeligheter med rekruttering i faste stillinger kombinert med høyt sykefravær, som medfører bruk av overtid og vikarbruk. Pensjonskostnadene er 6,5 millioner høyere enn budsjettet for hele etaten. Arbeidsgiveravgift er 3 millioner høyere enn budsjettet som delvis er knyttet høy sats på arbeidsgiveravgift.

Kjøp av tjenester fra vikarbyrå var budsjettet med 42 mill.kr. Regnskapet viser 47,2. Avviket er først og fremst knyttet til et botiltak i institusjon som ble avsluttet høsten 2024, og bemanningsutfordringer i forbindelse med ferieavvikling.

Statstilskudd til flyktninger (f. 850): det er overført 27,8 mill. kr fra staten, og av dette er det avsatt 13 mill. kr på bundet fond for integrering av flyktninger i 5 år. Dette finansierer f. f.275 Introduksjonsordningen, f.242 koordinering av tjenester for flyktninger, f.232 og f.233 fra Familiehuset, f.241 Legetjenester, deler av f.281 Ytelse til livsopphold (NAV) samt f.201 barnehage og f.213 voksenopplæring både i 2024 og de neste 4 årene. Ytelse til livsopphold ble ikke budsjettet ved en feiltakelse, men dekkes delvis av dette statstilskuddet for flyktninger.

Funksjon 285 er bokførte utgifter til møbler, elektriker og nye låser ifb med flytting av hjemmesykepleien til nye lokaler.

Aktivitet og mestring

Samlet merforbruk på ansvarsområdet Aktivitet og mestring var 566.022, -. Dette er grunnet kjøp av arbeidsplasser på VINN som ikke var budsjettet. Det var merforbruk i forebyggende helsearbeid (f. 233) grunnet vikarlønn, og mindreforbruk innen aktivisering (f. 234) pga. vakante stillinger store deler av 2024 og mer effektiv ressursbruk på noen områder.

Institusjonstjenesten

Det å drifte på 3 avdelinger, hvor vi må ha sykepleietjeneste gjennom hele døgnet, gir svært store utgifter i virksomheten. Vikarbruk innen institusjonene er alt for høy og er svært kostbart.

Totalt i virksomheten har vi et overforbruk på ca 4,8 millioner. Det har vært en generell prisoppgang og mye av de medisinske forbruksvarene har blitt dyrere.

Institusjonene har brukt lite på fornyelse av ulike hjelpemidler, men er i gang med digitalisering og ulike typer av løsninger som skal lette arbeidet for de ansatte på sikt.

Familiehuset

Lavere lønnskostnader til administrasjon enn budsjettet pga at inntømte styrkingsmidler fra Helsedirektoratet plasseres her, mens utgiftene går ut fra 2325.

Svangerskapsomsorg (f. 232) har merforbruk i *Beredskap og følgetjenesten for gravide* som skyldes økte vikarlønnsutgifter og overtid.

Direkte brukerretta oppgaver (f.253). Det ble opprettet et helse- og omsorgstiltak/botiltak som ikke var budsjettet og som har gitt et merforbruk på kr. 800 000.

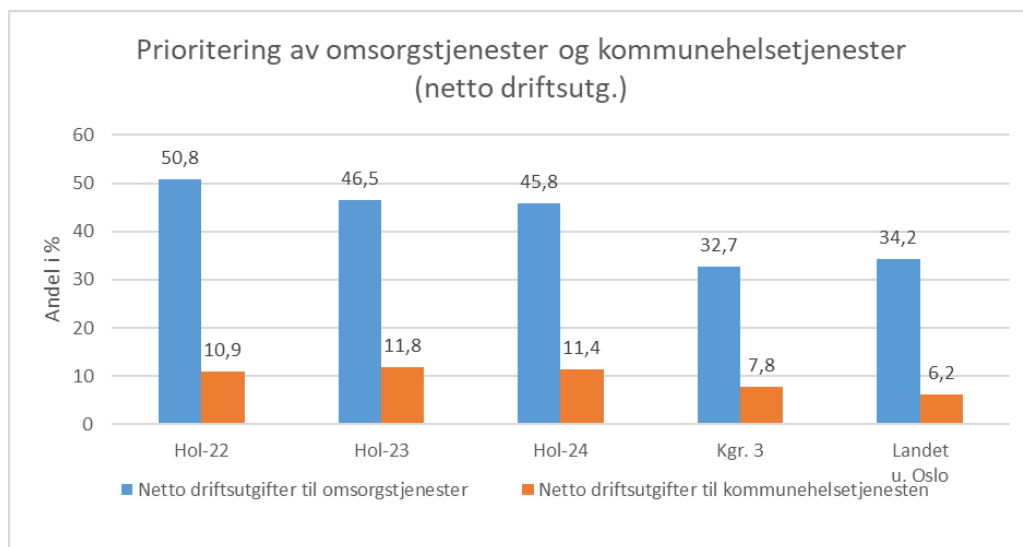
Tjenester til hjemmeboende

F. 257: Budsjett for Usteheimen ligger på ansvar 3045 funksjon 253 (regnskap 4 589 000). Merforbruk er også pga overforbruk på fastlønn, regulativbestemte tillegg, overtid og vikarer ved sykdom. 1,6 mill. kr mer enn budsjettet på pensjonskostnader og 1 mill. kr på arbeidsgiveravgift.

Legetjenester

Det er mindre-forbruk på døgntilbud Hallingdal Sjukestugu (f. 256). Legetjenesten sitt regnskap er for øvrig i balanse i 2024.

Kostra-resultater for økonomi og ressursbruk i helse – og omsorgstjenesten:

Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/helse-og-omsorgstjenester#>

Figuren viser netto driftsutgifter i omsorgstjenesten (pleie og hjemmetjenester) med blå stolper, og i kommunehelsetjenesten (legetjeneste, helsestasjon, og fysioterapi) med oransje stolper. Omsorgstjenestene har høye driftsutgifter (45,8 %) i forhold til kommunens samlede netto driftsutgifter. Kommunehelsetjenesten har en liten reduksjon i forhold til i 2023. Det er høyere driftsutgifter til disse tjenestene i Hol enn i Kostragruppe 3 og landet ellers.

Det er flere årsaker til at vi har høyere driftsutgifter enn tilsvarende kommuner, bl.a har det vært driftet tre lokasjoner som institusjoner, og lange avstander i hjemmetjenestene. Kommunen har også plikt til å tilby helsetjenester til alle som oppholder seg i kommunen, og dette medfører økte utgifter i både legetjenesten og tjenester til hjemmeboende.

Oppsummert kan Kostra-resultater i helse og omsorg vises i følgende tabell:

Nøkkel tall Helse og omsorg	Hol			Kgr. 03	Landet uten Oslo
	2022	2023	2024	2024	2024
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	53 654	65 928	67 546	46 842	38 035
Utgifter pr. oppholdsdøgn i institusjon (kr)	5 858	7 402	7 889	6 323	5 311
Andel innbyggere over 80 år med institusjonsopphold (prosent)	11,8	9,4	9,7	7,4	9,3
Andel innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester (prosent)	30,9	33,3	26,5	32,1	26,2
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	42,6	43,9	46,5	40,6	48,1
Andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	66,8	62,9	92,4	91,5	90,6
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100	100	100	93,2	95,1
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	80,6	100	90,6	93,9	90,9

Hol har også i 2024 større utgifter til helse – og omsorgstjenester pr innbygger enn Kostra-gruppen og landssnittet. Dette kan ses i sammenheng med høyere utgifter pr oppholdsdøgn på institusjon. Det er omtrent lik andel over 80 år med institusjonsopphold i kommunen som landssnittet, og det er om lag lik andel over 80 år som bruker hjemmetjenester.

Hol har 100 % andel brukertilpassede enerom med eget bad/wc. Andel nyfødte med hjemmebesøk er 90 %, som landssnittet.

Teknisk sektor

Teknisk sektors driftsregnskap (alle driftsarter) for 2024 pr. Kostra-funksjon (skjema 1b):

Kostra funksjon	Teknisk sektor driftsregnskap pr. funksjon (netto)	Regnskap 2024	Budsjett-24 inkl. endring	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik R-R.B.
100	Politisk styring	17 863	0	0	0	17 863
120	Administrasjon	1 682 496	1 548 531	1 548 531	1 931 675	133 965
121	Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	6 415 426	4 884 806	4 884 806	5 468 151	1 530 620
130	Administrasjonslokaler	2 226 466	2 352 608	2 352 608	2 566 940	-126 142
202	Grunnskole	11 037	0	0	2 261	11 037
221	Barnehagelokaler og skyss	2 981 478	2 983 243	2 983 243	2 599 302	-1 765
222	Skolelokaler	12 167 017	3 768 178	7 768 178	9 320 038	8 398 839
234	Aktiviserings-/servicetjen. til eldre og personer med funksjonsnedsettelse	158 460	104 872	104 872	144 271	53 588
241	Diagnose, behandling, re-/habilitering	183 500	174 959	174 959	280 641	8 541
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	100 531	10 518	10 518	0	90 013
254	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	0	0	0	125 203	0
258	Hjemmetjenester - ambulerende virksomhet	517 110	0	0	0	517 110
261	Institusjonslokaler	6 721 978	5 936 948	5 936 948	6 786 084	785 030
265	Kommunalt disponerte boliger	4 515 655	3 465 772	3 465 772	6 109 835	1 049 883
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	1 274 346	949 650	949 650	808 041	324 696
315	Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	573 916	0	0	-97 490	573 916
320	Kommunal næringsvirksomhet	1 358 552	1 494 753	1 494 753	2 812 578	-136 201
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	22 406	7 689	7 689	-642 175	14 717
330	Samferdsel og transporttiltak	0	42 481	42 481	18 483	-42 481
332	Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	11 163 469	9 172 582	9 172 582	10 179 840	1 990 887
335	Rekreasjon i tettsted	1 058 284	810 699	810 699	1 073 572	247 585
339	Beredskap mot branner og andre ulykker	10 732 414	9 609 052	9 609 052	10 873 242	1 123 362
375	Muséer	26 969	60 672	60 672	67 137	-33 703
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	1 140 850	773 393	773 393	924 020	367 457
385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	109 459	26 508	26 508	82 181	82 951
386	Kommunale kulturbygg	2 756 965	2 580 410	2 580 410	2 742 256	176 555
	Sum	67 916 647	50 758 324	54 758 324	64 176 086	17 158 323

Funksjon	Selvkosttjenester	Regnskap 2024	Budsjett-24 inkl. endring	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik R-R.B.
301	Plansaksbehandling	0	0	0	3 747	0
302	Byggesaksbehandling, opprettelse og endring av eiendom og eierseksjonering	56 385	-92 482	-92 482	-37 912	148 867
303	Kart og oppmåling	1 296 026	858 181	858 181	506 319	437 845
338	Forebygging av branner og andre ulykker	2 133 660	859 283	859 283	908 884	1 274 377
340	Produksjon av vann	6 016 071	4 752 262	4 752 262	5 846 627	1 263 809
345	Distribusjon av vann	-14 083 527	-16 777 487	-16 777 487	-11 038 623	2 693 960
350	Avløpsrensing	9 394 774	9 862 184	9 862 184	10 825 340	-467 410
353	Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	-25 899 650	-25 024 994	-25 024 994	-18 858 327	-874 656
354	Tømming av slamskillere, septiktanker o.l.	286 250	-220 111	-220 111	-694 502	506 361
355	Innsamling av husholdningsavfall	-1 330 624	-1 757 221	-757 221	793 135	426 597
	Sum	-22 130 635	-27 540 385	-26 540 385	-11 745 312	5 409 750

	Sum alle	45 786 012	23 217 939	28 217 939	52 430 774	22 568 073
--	-----------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Tilsvare skjema 1B, uten bruk/avsetning til fond.

Driftsregnskap Teknisk etat, ordinært drift:

Teknisk etat utenom gebyrfinansierte tjenester har avvik på 17,2 mill. kr mot budsjett. Av dette er 9 mill. kr knyttet til forsikringsoppgjør som ble forutsatt skulle utbetales i 2024, men blir overført til 2025.

Det har vært en del kostnader knyttet til brannen på Geilo ungdomsskole, og rammet samtlige virksomhetsområder på teknisk, Dette knyttet seg til sikring og opprydding branntomt, og ikke minst

til etablering av modulscole. Deler av dette er dekket inn, noe vil dekkes inn når forsikringsoppgjør er klart i 2025.

For vegdriften har det vært vesentlig høyere kostnader enn budsjett, om lag 2,0 mill. Kostnadene er i hovedsak knyttet til brøyting og bortkjøring av snø

Inntekter fra oppmålingsforretninger er noe lavere enn budsjettet, og forventet. Da har vært merkbart lavere aktivitet i 2024 enn tidligere år, og en trend som trolig vil vedvare fremover

Driftsregnskap Teknisk etat, selvkost:

Generelt har kostnadsnivået i 2024 vært høyt, og høyere enn forventet ved utarbeidelsen av budsjett.

Brann og brannforebyggende

Høyere inntekt, ca. 300', enn budsjettet på forebyggende avdeling, sees i sammenheng med økte kostnader.

Brann og beredskap har ca. 1000' høyere driftskostnader enn budsjettet, og forklares med brannen på Geilo ungdomsskole som krevde betydelige ressurser. Deler av disse vil dekkes inn når forsikringsoppgjøret er klart i løpet av 2025

Vann- og avløp

Inntektene knyttet til vann og avløpstjenester er høyere enn budsjettet.

Økte kostnader knyttes til flere større vannlekkasjer på Geilo. Det har i 2024 vært flere større vannlekkasjer, og samlet er kostnadene på distribusjon av vann ca 2,5 mil over budsjett. Det jobbes langsiktig med å få ned disse lekkasjene, det er et omfattende arbeid, men som på sikt vil gi gode resultater.

Driftsutgifter på vannverk og renseanlegg er helt i tråd med budsjett

Driftsavdelingen har også utført flere oppgaver som et resultat av skolebrannen, samlet ca 1,5 mil. Disse vil dekkes inn i forbindelse med endelig forsikringsoppgjør i 2025

Det jobbes kontinuerlig med å redusere innlekkasjer på avløpsnettet. En kartlegging har pågått en periode og områder med høy innlekking identifisert. Arbeidet på å snevre inn området vil pågå videre-

Renovasjon

Renovasjon har hatt kostnader noe lavere enn budsjett

Kommunale veger, gang- og sykkelveger.

Kostnadene ved drift av kommunale veger er ca. 2,2 mil over budsjett.

Snøbrøyting og bortkjøring av snø er en vesentlig del av disse kostnadene.

Drift VVARP (Vei, vann, avløp, renovasjon og park)

VA ledningsnett omfatter alt ledningsnett med kummer i kommunen. For to år siden økte avdelingen innsatsen på reduksjon av lekkasjer; både utlekkasjer fra vannforsyningsnettet og innlekkasjer på avløpsnettet. Arbeidet er videreført både i 2023 og 2024. Det er et ressurskrevende arbeid både i

forhold til å finne og reparere lekkasjer, både på kommunens eget ledningsnett, men og på et omfattende privat ledningsnett som kommunen leverer vann til og tar imot avløpet fra.

Noen ressurskrevende tiltak som startet i 2024:

- VA-prosjekt med sanering av gammelt ledningsnett området Skurdalsvegen på Geilo; om lag 300m.
- Sanering av hoved VA-ledningsnett vest for Geilo, ble videreført med Hovedledning trinn6 forbi Fossgårdfeltet, om lag 900m.
- Tilrettelegging vann og avløpsnett for midlertidig skole på Geilo.

Drift Vannverk og renseanlegg omfatter daglig ettersyn av mer enn 80 hus/installasjoner som omfatter vannverk, trykkøkningsstasjoner, høydebasseng, renseanlegg og pumpestasjoner.

De ansatte er alle, med unntak av en nyansatt i 2022, godkjente som driftsoperatører innen vannbehandling og renseanlegg. Og utfører selv akkreditert prøvetaking (med godkjenning) ved renseanlegg og vannverk.

- Driftsresultatet for fjoråret viser at anleggene i all hovedsak fungerer godt. Årsrapport for renseanleggene er ikke klare enda.

Av ressurskrevende tiltak kan nevnes:

- Drift av Geilo vannverk.
- Oppstart ny pumpestasjon ved Steensheim.

Renovasjon omfatter oppfølging av kommunens nesten 60 returpunkt, spesielt gjelder dette vinterdrift av mange av disse punktene. Det er også arbeidet med planlegging av endring i strukturen for returpunkt; i henhold til plan om færre og større punkt fra Hallingdal Renovasjon IKS.

- Det er bygd nye returpunkt i Vestlia, på Ustaoset og ved Lorthølbekken.

Park- og grøntområdene som er mest eksponert mot publikum ble prioritert også i 2024. Det ble bl.a prioritert å få gjennomført jevnlig og ofte nok renovasjon i sentrum på Geilo, Hagafoss og på bade-plassene. Det ble kjøpt inn og plantet nye blomster på Geilo. I Hol og på Hagafoss er det Hol bonde-kvinnelag som planter og ser etter blomstene gjennom sommeren, med kommunen som støtter noe økonomisk.

Vei

- Mindre asfalteringsarbeid flere steder, blant annet nye fartsdumper i Øyovegen.
- Renovering av Mo brua gjennomført.
- Tilrettelegging for midlertidig skole, med midlertidig vei og parkeringsareal.

Kart og oppmåling

Antall rekvirerte **oppmålingsforretninger/seksjoner** i 2024 er 102.

Oppmålingsforretninger: 95

Seksjoneringsaker: 7

Det er betydelig under gjennomsnittet de siste 30 årene. Gjennomsnittet er 180 saker. Gjennomsnitt siste 10 år er 194 saker.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rekvisisjoner inkl seksjon	258	170	162	227	192	213	102
Avholdte forretninger	257	192	173	211	162	252	98
Restanse (ikke påbegynte) *	56	30	18	28	81	8	10
Ikke avslutta saker (påbeg.)	41	43	63	61	45	29	15
Utstedte matrikkelbrev	252	171	149	193	132	259	111
Utsatt merking **			110	96	56	103	142
Saker over frist				1	6	9	2

*) Kommentar til restanse: Restansen er i hovedsak saker som er rekvirert i november og desember etter at vinteren satte inn. Det er også noe restanse som skyldes at rekvirenten ønsker å vente med oppmåling. Kart- og oppmåling er godt ajour og holder stort sett fristene etter matrikkeloven og seksjoneringsloven.

**) Utsatt merking: Dette er oppmålingsforretninger i regulerte felt der tomtene er matrikkelført uten at alle grensemerkene er satt ut. Årsaken til at grensemerkene er utsatt er at det skal bygges veier og annen infrastruktur i feltene. Grensemerkene blir satt ut etter at anleggsarbeidene er ferdig.

Adresser i kommunen:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	01.01.25
Antall adresser	10271	10423	10524	10805	10922	10990	11035
Antall matrikkelad.	10	0	1	3	15	2	0
Antall vegadresser	10261	10423	10523	10802	10907	10992	11035
Prosent av mulige adr.	99,9	100	100	100	99,86	99,98	100 %

Hol brann og Redning (HOBR):

Gjennom 2024 har Brann ROS, og med etterfølgende Forebyggende analyse og Beredskapsanalyse blitt slutført. Arbeidet ble utført av Einang Safety med bred involvering av tillitsvalgte, verneombud mm. Dette vil danne grunnlag for fremtidig dimensjonering av HOBR

HOBR var tungt involvert i brannen på Geilo Ungdomsskole 7.juli. Slukningsarbeidet var krevende, men ble løst på en god måte.

Sykefraværet har i 2024 vært lavt, og det har ikke vært hendelser med alvorlig personskade i forbindelse med oppdrag

Brannvesenet har rykket ut 175 ganger i 2024., dette er på samme nivå som i 2023

Forebyggende avdeling og beredskapsavdelingen jobber med å få ned antall unødvendige utrykninger ved oppfølging der det ofte går falske- eller unødvendige alarmer. Det har vært en økning totalt i andre unødige alarmer da vi får flere leilighetsbygg og private eiendommer som er knyttet til automatisk brannvarsling.

Det har i 2024 vært satset på brannforebyggende tiltak for risikoutsatte grupper. Denne gruppen mennesker har en betydelig risiko for å kunne komme til skade eller omkomme i brann i forhold til resten av befolkningen. Dette arbeidet har bestått i samarbeid med hjemmetjenesten og psykisk helse både med opplæring og kartlegging. Kartleggingene har munnet ut i utplassering av komfyrvakter, røykvarslere, vanntåkeanlegg, brannvarsling for hørselshemmede og røykdetektorer koblet til trygghetsalarm. Brannvesena og helse i hele Hallingdal samarbeider tett om brannsikkerhet for denne gruppen i regionen.

I 2024 omkom det 35 personer av brann i Norge. Ingen personer omkom i Hol kommune i samme periode.

Nøkkeltall for Forebyggende avdeling 2024

Nøkkeltall	2020	2021	2022	2023	2024
Tilsyn særskiltebrannobjekt	9	15	46	29	32
Andre tiltak enn tilsyn mot brann	49	63	63	43	38
Tilsyn gassanlegg	37	27	38	18	13
Tilsynbolig	1047	1276	825	1441	1304
Tilsyn fritidsbolig					
Feiing og fresing av skorstein bolig	1590	397	781	1742	1250
Feiing og fresing av skorstein fritidsbolig					
Brannutredning		1	2	1	2

Beredskapsavdelingen har håndtert følgende hendelser i 2024 (BRIS):

Hendelser	2020	2021	2022	2023	2024
Brann tilknyttet bygg	12	9	11	10	7
Brann i kjøretøy	1	2	2	4	2
Brann i søppelkasse/container	3	6	6	6	2
Brann i innmark/utmark	0	2	2	2	1
Andre branner	2	4	8	2	1
Branntilløp utenfor bygning	4	2	1	1	2
Unødig/falsk brannalarm	31	20	1	35	28
Unødig/falsk melding	10	12	14	11	15

Avbrutt utrykning	24	35	28	23	34
Naturhendelser	3	2	1	5	*
Transportulykke	22	15	15	22	*
Andre ulykker/uhell	3	0	8	2	3
Helseoppdrag	48	38	47	45	34
Berging av verdier	2	3	1	3	4
Andre oppdrag	13	9	13	25	42
Totalt:	178	159	158	196	175

- Ikke ført statistikk i BRIS i 2024

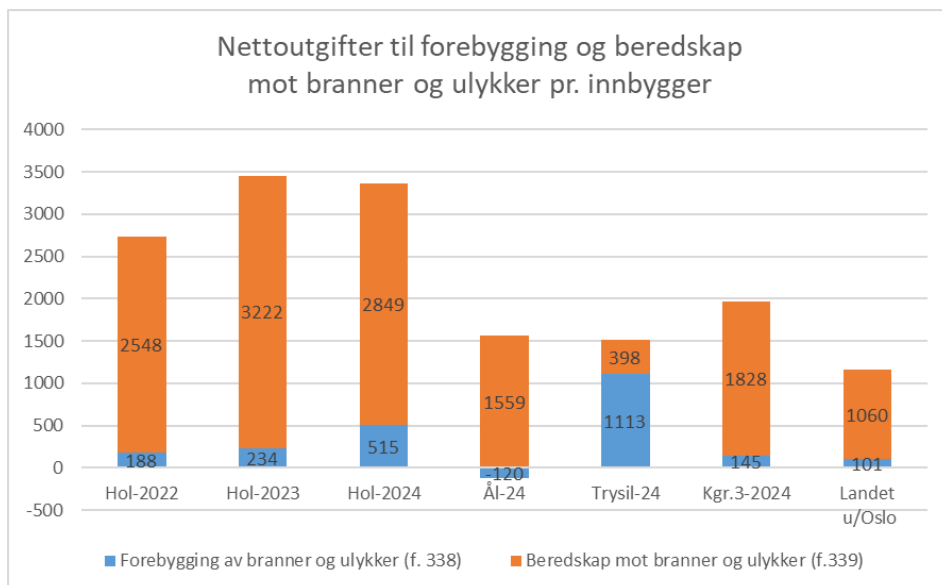
Kostra-data for brann og redning

Nøkkeltall Brann og redning	Hol			Kgr. 03	Landet u/ Oslo
	2022	2023	2024	2024	2024
Netto driftsutgifter til f. 338 Forebygging av branner og ulykker	188	234	515	145	101
Netto driftsutgifter til f.339 pr. innbygger, Beredskap mot branner og ulykker	2548	3222	2849	1828	1060
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	2,4	1,57	1,53		0,75
Årsverk til forebygging, funksjon 338, per 1000 innbyggere (årsverk)	1,02	1,05	1,02		0,26
Årsverk til beredskap, funksjon 339, per 1000 innbyggere (årsverk)	1,38	0,52	0,51		0,49
Antall bygningsbranner (antall)	6	6	7	51	2851
Antall A-objekt med tilsyn i løpet av året (antall)	49	23	8	99	6442

Kilde: [11997: Utvalgte nøkkeltall - Brann- og ulykkesvern, etter statistikkvariabel, år og region. Statistikkbanken](#)

Resultatene viser at det er høyere kostnadsnivå i Hol kommune enn i Kostragruppen og landssnittet for både feiing/forebygging av branner (f.338) og ulykker, og beredskap (f.339), men det er reduksjon i utgiftene fra tidligere år. Det er flere årsverk innen forebygging enn landssnittet, mens på beredskap er nivået ganske likt. Det er rapportert 7 bygningsbranner i Hol kommune, som sammenlignes med samlede tall for Kostragruppen og landssnittet.

Dette kan illustreres i figuren under, som viser ressursbruken i kroner til forebygging og beredskap mot branner og ulykker.

Ved å kun benytte seg av KOSTRA tallene, så sammenligner man seg med andre kommuner etter innbyggertall og ikke etter den reelle risikoen eller hvor mange mennesker som faktisk oppholder seg i kommunen til enhver tid. Det er risikoen som kommunen har og ikke Kostra som bestemmer ressursbehovet og kostnadene. Dette fremkommer av de analysene som har blitt gjennomført i 2024. Eksempelvis har Hol kommune 15 ganger flere bygg enn innbyggertallet skulle tilsi.

Helseoppdrag som utføres av brann – og redningsavdelingen i kommunen blir ikke fakturert internt i kommunen. Det kan andre kommuners redningsoppdrag trolig gjøres fra et IKS-samarbeid til aktuell kommune.

Administrasjon:

Teknisk etat har behandlet følgende saker:	2020	2021	2022	2023	2024
Søknader om fritak fra kommunale avgifter og gebyrer:	220	224	167	152	263
Tilkoblingssaker:	78	74	128	44	39
Søknader om installasjon av vannmåler:	197	141	76	65	87
Parkeringstillatelser for forflytningshemmede:	10	11	19	14	23

I 2024 er det flere søknader om fritak fra kommunale avgifter og gebyrer enn tidligere år. Antall tilkoblingssaker har en nedgang fra tidligere år, mens det er flere søknader om installasjon av vannmåler.

Eiendomsforvaltning:

Kommunale boliger.

Hol kommune har 43 boenheter pr. 31.12 2024

Disse er fordelt slik i kommunen

- o Hol/Hovet: 10 leiligheter
- o Dagali/Skurdalen: 2 leiligheter

- o Geilo: 31 leiligheter
- Leiligheter utleid pr. 31.12.2024:
 - o 43 leiligheter/boliger: Tall for 2023 i parentes.
 - Kommunalt ansatte 11 (9)
 - NAV: 7 (6)
 - Flyktninger: 7 (7)
 - Legetjenesten: 3 (3)
 - Psykisk Helse: 7 (7)
 - Disponible, ikke utleid: 7 (8)
(3 under oppussing, 1 ledige for utleie på Geilo, 3 i Hol)
 - Andre 1 (4)

Endring fra i fjor fra 44 til 43 fordi Psykisk helse/Miljøterapitjenesten bruker styrerboligen på Steensheim.

Byggrehabilitering og vedlikehold:

I 2024 har de største prosjektene vært full oppussing/renovering av flere kommunale boliger. I tillegg er det utført større og mindre arbeider på en rekke kommunale bygg som er listet opp under. I forbindelse med brannen på Hol Ungdomsskole den 7. juli bisto avdelingen med vakthold og annet forefallende arbeid. Arbeid utført av tekniske fag (elektro, VVS og ventilasjon) er gjennomført via Hol kommune sine rammeavtaler. Innkjøp av materialer mm er stort sett gjort lokalt hos Monter som Hol kommune har rammeavtale med.

Av andre prosjekter innen vedlikehold og byggrehabilitering kan nevnes:

- Geilo kulturhus:
 - Ferdigstilling av kontorer og vestibyle.
 - Oppussing/maling av garderobeområde.
- Svømmehall Hol (i sammenheng med rehabilitering av basseng P 029):
 - Maling og legging av gulvbelegg i trapp og korridor.
 - Maling av vegger i svømmehall.
 - Montering av baderomsplater på en vegg.
- Omsorgsboliger Hol. Beiset hele bygget.
- Ny paviljong ungdomsskole. Forskaling og støping av fundament til transformatorstasjon, samt diverse bistand ifbm med montering av brakker.
- Geilo Barne- og ungdomsskole, barnetrinnet. Oppussing av flere toaletter.
- Nødbu Ynglesvatnet, strekningen Geitryggen - Raggsteindalen. Restaurert nødbu.
- Hovet barnehage.
 - Byttet vinduer
 - Bygget nytt kontor
 - Etterisolert.
 - Malt og lagt gulvbelegg i flere rom.
- Hol barnehage. Maling av flere rom.

- Geilotun. Ombygging av garderober til ansatte.
- Geilotun. Maling av flere rom og leiligheter.
- Kontorer til hjemmetjenesten på Bakkegard. Diverse oppussing.
- Arbeid for vann- og avløpsavdelingen:
 - Beiset seks pumpehus.
 - Diverse vedlikeholdsarbeid på flere av byggene til vann- og avløpsavdelingen.

I tillegg så er det utført mange mindre arbeider rundt på de kommunale byggene i kommunen. Dette er planlagte arbeider, men det er også stadig flere oppgaver som ikke er planlagte og som trenger rask behandling.

FDV (vaktmestere):

FDV-avdelingen utfører det daglige behovet for tjenester og vedlikehold på kommunens tjenestesteder. Total bygningsmasse er ca 60.000 kvm som omfatter formålsbygg, kommunale boliger, omsorgsboliger og andre bygg (som f.eks fjelleiendommer og Geilojordet). Avdelingen har også en vaktordning på kveld og helg.

Løpende drifts- og vedlikeholdstjenester som er utført i 2024:

- Daglig ettersyn, drift og vedlikehold av kommunens bygg og tekniske anlegg.
- Energistyring og -optimalisering.
- Mindre reparasjoner og vedlikehold i den kommunale bygningsmassen.
- Drift av kommunens svømmehaller.
- Drift av kommunens Internkontrollsystemer tilknyttet eiendomsavdelingen.
- Deltagelse ved offentlige tilsyn i kommunens bygningsmasse.
- Flagging etter kommunens flaggvedtekter.
- Gressklipping
- Snømåking.

I tillegg så har det vært utført særskilte oppgaver i 2024:

- Deltagelse med rydding og lagring av restverdier etter brannen på ungdomskolen i juli.
- Bistand knyttet til etablering og ferdigstillelse av modulskole
- Deltagelse ved gjennomføring av investeringsprosjekter

Renhold:

Eiendomsavdelingen utfører renhold på kommunens tjenestesteder. Det ble i 2023 ansatt to renholdere i fast stilling som vikarer, i henholdsvis 75% og 55 % stilling. Disse stillingene brukes til å dekke inn sykefravær og ferieavvikling Denne ordningen har vist seg svært nyttig

Investeringer i anleggsmidler

I 2024 ble det bokført utgifter til investeringsprosjekter med 147 mill. kr. Av store prosjekter kan nevnes:

• Grønlie boligfelt (P023)	9,8 mill. kr
• Rehabilitering svømmebasseng Hallingskarvet skole	15,6 mil kr
• Geilo barnehage (P046)	13,2 mil kr
• HMS tiltak Geilo brannstasjon (P091)	1,27 mil kr

• Sanering Vann- og avløpsledninger (P096)	11,1 mill. kr
• Hovedledning vann og avløp (P197)	8,0 mill. kr
• Rehabilitering kommunal eiendom (P034)	3,8 mill. kr
• Trafikksikkerhet skole- idrettsområdet (P143,	61,6 mill. kr

Jfr. Årsregnskap 2024, regnskapsskjema 2B, se side 52.

Følgende investeringsprosjekter er sluttført i 2024:

P023 – Grønlie boligfelt:

- Etablering av infrastruktur til 15 tomter i Grønlie
- Vann, avløp strøm og fiber er ført frem til tomtegrense
- Tomter legges ut for salg i 2025

P029 Svømmebassenget Hallingskarvet skole:

- Full renovering av basseng
- Nytt vannbehandlingsanlegg
- Noe generell opprusting utført av egne ressurser
- Opprusting teknisk rom

P034 Rehabilitering kommunale eiendommer – interne ressurser:

- Renovering og oppgradering av Gryteteigen 2, (to leiligheter og ny garasje), Geilolie 44 A og oppstart av Håkonsætgutu 19 (to leiligheter).

P091 HMS tiltak Geilo brannstasjon – interne ressurser

- Oppussing og utbedring av garderobeforhold, ren-skitten sone

Følgende større investeringsprosjekter startet opp i 2024:

P143 del vest Trafikksikkerhetstiltak skole idrettsområdet Geilo

- Arbeid med ny avkjøring ved Highland og adkomstvei frem til ny parkering på Fetenjordet startet opp i 2024
- Forventes sluttført til skolestart 2025

P046 Nye barnehageavdelinger Geilo bhg.

- Arbeidet med å etablere et tilbygg til Geilo bhg med to nye avdelinger startet opp i 2024
- Forventes klart for innflytting høsten 2025

Prosjekter med flere delstrekk, pågår over flere år

P096 Sanering VA-ledninger – 40 års avskrivning

- Utskifting ca 300 meter i området Stølsvegen, startet. Forsert etter flere lekkasjer i området

- Videreføres med flere delområder.

P126 Tiltak VA installasjoner Hovedplan – 20 års avskrivning

- Sammensatt av mange mindre prosjekter
- Videreføres kontinuerlig

P197 Hovedledning avløp Geilo

- Del 6 Hjalmevegen- Fossgårdfeltet siste del i utskifting av hovedledningsnett startet i 2024, slutføres i 2025.

KOMMUNALE FORETAK

Ørteren kraftverk KF er kommunens kommunale foretak. Det vises til eget årsregnskap og årsberetning for dette i egen sak til kommunestyret.

INTERKOMMUNALE SAMARBEID OG KOMMUNALE OPPGAVEFELLESSKAP

Viken kommunerevisjon IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Vinn AS, IKA Kongsberg, Kommnehelsesamarbeid Vestre Viken, Kleivi Næringspark (Hol og Ål kommuner), Felleskjøkkenet for Hol og Ål (Oppgavefelleskap), PPT (Pedagogisk og Psykologisk Tjeneste) for Hallingdal, Felles barnevern i Hallingdal, IKT Hallingdal, Hallingdal Etablerersenter og Hallinghelse.

For ovennevnte samarbeid vises det til egne årsmeldinger.

Vedtakspunkter fra kommunestyret for HØP 2024-2027: se egen oversikt.